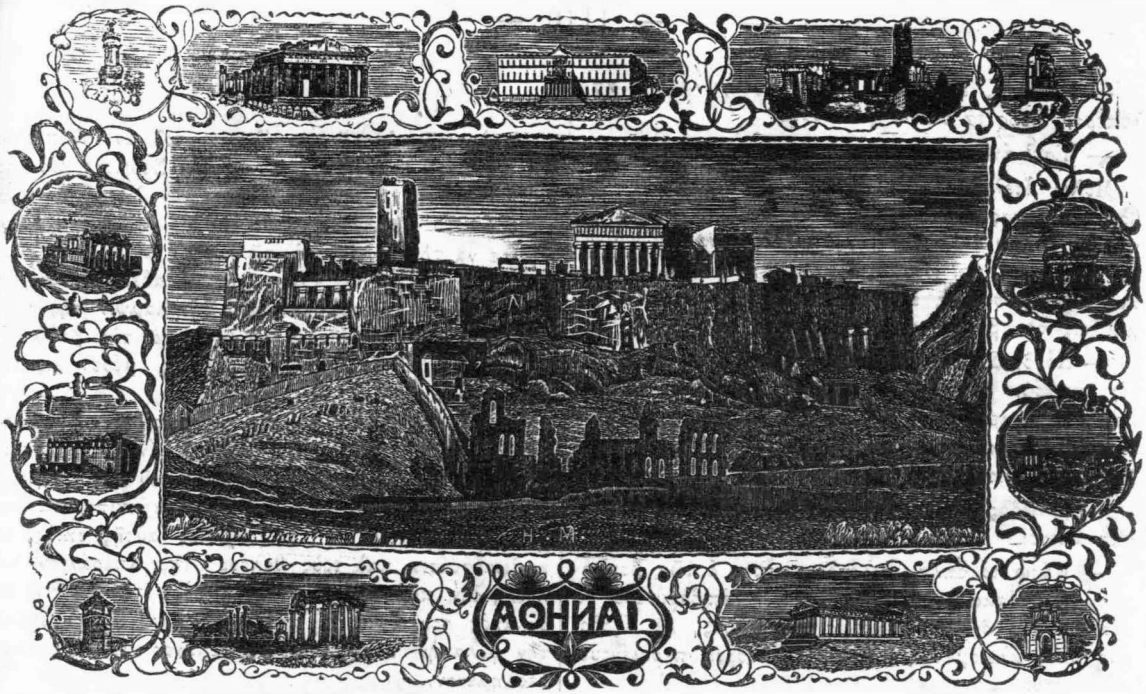

Η ΕΥΤΕΡΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 71. **ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.** *Τόμος. Γ'.*

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΝ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1850.

ΑΡΑΒΕΛΛΑ ΣΤΟΥΑΡΔ.

I.

Ἑσπέραν τινὰ κατὰ τὸν φεβρουάριον τοῦ 1611, κύριοι καὶ κυρίαι εὐγενεῖς τῶν πρώτων τῆς Σκωτίας οἰκογενειῶν, ἦσαν συνηθροισμέναι εἰς τὸ εἰκονοστάσιον τῆς κομήσσης Σχρεσβουρύ. Πάντες δὲ οἱ εὐπατρίδαι οὗτοι, ἀρχαῖοι θεράποντες τῶν Στουάρδων, μετὰ τὴν ἕνωσιν τῶν δύο βασιλείων, ἀκολουθήσαντες τὸν Ἰάκωβον Α' εἰς Ἀγγλίαν καὶ δυσαρεστούμενοι διὰ τὴν ἀχαριστίαν τοῦ ἀσώτου καὶ φιληδόνου τούτου βασιλέως, ἀπεμακρύνθησαν βαθμηδὸν ἀπὸ τῆς αὐλῆς, ὅπου νέοι εὐνοούμενοι διεῖπον τὴν τύχην τοῦ κράτους ἐν ὀνόματι τοῦ ἡγεμόνος.

Ἀπὸ δὲ τὸ σεβαρὸν καὶ τὴν μυστικότητα τῆς ὁμηγύρεως ἐκείνης ἐδύνατό τις νὰ νομίσῃ ὅτι σκόπὸς αὐτῆς ἦν συνωμοσία, πρᾶγμα τόσον συχνὸν κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους τῶν ἐμφυλίων διενέξεων, καθ' ἃς οἱ μεγάλοι φεουδάρχαι τῶν στεμμάτων τῆς Ἀγγλίας καὶ Σκωτίας ἀνεβίβαζον καὶ κατεβιβάζον τοὺς βασιλεῖς κατὰ θέλησιν, καὶ ἐπλήρουν ἐνδόξων θυμάτων τὰς κρύπτας τῶν βασιλικῶν τάφων· πλὴν ὁ τόπος οὗτος δὲν ἐφαίνετο εἰς τοιαύτην συνάθροισιν πρέπων· ἔλεγες μᾶλλον ὅτι τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα ἄτομα συνῆλθον ἐκεῖ ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς θρησκευτικήν τινα τελετήν, διότι εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ εἰκονοστασίου ὑψοῦτο μικρὸς βωμὸς, σπουδῇ κεκοσμημένος, ἐφ' οὗ ἐκαίοντο λαμπάδες ἐνώπιον εἰκόνος τοῦ ἐσταυρωμένου ἀπὸ μέλανος μεταξοπτίλου περιβεβλημένης.

Διὰ νεύματος τῆς κομήσσης ἡ ἐν σιγῇ περιμένουσα ὁμήγυρις ἐγονάτισεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· εὐθὺς δὲ θύρα ἠνεώχθη, καὶ ἱερεὺς τὰ ἱερά του ἐνδύματα ἐνδεδυμένος ἀνέβαινε τὰς βαθμίδας τοῦ θυσιαστηρίου, ὅτε ἑτέρα ὑπ' αὐλαίων κεκαλυμμένη, ἐστράφη βραδέως ἐπὶ τῶν στροφέων, καὶ ἄφησε τὴν διάβασιν εἰς νέον ἄγοντα διὰ χειρὸς γυναῖκα φέρουσαν καλύπτραν καὶ ἐνδύματα λευκά· ἀμφότεροι δὲ οὗτοι πλησιάσαντες ἐγονάτισαν παρὰ τὸν βωμόν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν προσευχῶν τινων, εἰς ἃς οἱ περιεστῶτες εὐγενεῖς ἀπήντων κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δόγμα, ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὸ νεανικὸν ζεῦγος.

— Οὐίλλιαμ Σέυμουρ, εἶπε, δέχεσαι ὡς νόμιμον σύζυγον τὴν μὶσ Ἀραβέλλαν Στουάρδ;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ νέος.

— Ἀραβέλλα Στουάρδ, δέχεσαι τὸν λόρδον Σέυμουρ ὡς νόμιμον σύζυγον καὶ ὀμνύεις αὐτῷ πίστιν καὶ ὑπακοήν;

— Μάλιστα, εἶπεν αὕτη εὐσταθῶς τὴν λευκὴν καλύπτραν πρὸς τὰ ὀπίσω ῥίπτουσα.

— Ἔστε ἡνωμένοι, εἶπεν ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν αὐτούς.

Μόλις ἐτελείωσαν αἱ τελευταῖαι εὐχαὶ καὶ ἰδοὺ θόρυβος μέγας εἰς παρακείμενον δωμάτιον καὶ βήματα ἐνόπλων ἀνδρῶν ἀντηχοῦσιν εἰς τοὺς διαδρόμους τοῦ μεγάρου, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀρχηγὸς τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως εἰσέρχεται μετὰ ξίφους γυμνοῦ, καὶ εἰς τὸν βωμὸν πλησιάζων.

— Λόρδε Σεύμουρ, λέγει πρὸς τὸν νέον ἐγερθέντα εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ, ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως σὲ συλλαμβάνω· ὑμεῖς δὲ κυρία, εἶσθε ὡσαύτως αἰχμάλωτός μου. Ὄχημα σᾶς περιμένει ἵνα σᾶς μεταφέρῃ ὅπου ὁ βασιλεὺς ὥρισεν.

— Ὄνειδος! ἀνέκραξαν οἱ εὐγενεῖς Σκῶτοι τὰ ξίφη σπασάμενοι.

— Κάτω τὰ ὅπλα, μιλόρδοι, εἶπεν ὁ τῶν βουλήσεων τοῦ Ἰακώβου ἐκτελεστής. Μὴ ἐπιβαρύνετε τὸ σφάλμα σας δι' ἀντιστάσεως ἀνωφελοῦς. Αἱ ἔξοδοι εἶνε ὅλαι κλεισμέναι, καὶ εἴκοσι ἄνδρες περιμένουσι νεῦμά μου.

— Ὑγίαινε, Οὐίλλιαμ, εἶπεν ἡ Ἀραβέλλα, τείνασα τὴν χεῖρα εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς, μᾶς μένουσιν ἀκόμη φίλοι καὶ θάῤῥος· τὸ πᾶν δὲν ἀπωλέσθη. Ἀγωμεν, κύριε, ὑπέλαβε στραφεῖσα πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν σωματοφυλάκων· εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

II.

Ἡ Ἀραβέλλα Στουὰρδ, πρώτη ἐξαδέλφη τοῦ Ἰακώβου Α', κατήγετο, ὡς καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς Μαργαρίτας, πρεσβυτέρας θυγατρὸς Ἑῤῥίκου τοῦ Ζ'. Ὁ δὲ Οὐίλλιαμ Σεύμουρ, παιδικὸς σύντροφος τῆς Ἀραβέλλας, πρὸ πολλοῦ μνηστὴς αὐτοῦ, εἶλκε τὸ γένος ἐπίσης ἀπὸ τοῦ Ἑῤῥίκου Ζ'. διὰ τῆς Μαρίας, ἀδελφῆς τῆς Μαργαρίτας.

Ἤρκει λοιπὸν τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εἰς τὰ ἡνωμένα βασίλεια νὰ ἦνέ τις μέλος τοῦ βασιλεύοντος οἴκου, καὶ ἀντεποιεῖτο ἀμέσως τὸν θρόνον, καὶ προσήγετο τοὺς συνηρεστημένους πάντας εἰς τὴν φατρίαν του.

Ὁ Ἰάκωβος μὴ αἰσθανόμενος τὸ ἀγγλικὸν στέμμα ἀσφαλὲς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ βλέπων ἀποστρεφομένην ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀγάπην τῆς Σκωτίας, ἣν παρημέλει ἕνεκα τῶν νέων αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐνόμισεν ὅτι ἡ μελετηθεῖσα αὕτη ἕνωσις τῶν δύο συγγενῶν του ὑπέκρυπτε συνωμοσίαν τινὰ κατ' αὐτοῦ, ἢ τοὐλάχιστον κίνδυνον εἰς τὰ τέκνα του, πρὸς ἃ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σεύμουρ καὶ τῆς Ἀραβέλλας ἐδύναντό ποτε νὰ διαφιλονεικήσωσι τὸν θρόνον. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐμποδίσῃ διὰ παντὸς τρόπου τὸν γάμον τοῦτον, καὶ κατεδίκασε τὴν ἐξαδέλφην αὐτοῦ εἰς αἰδίον αγαμίαν. Ὅθεν οἱ δύω ἐρασταὶ κληθέντες ἐν τῷ συμβουλίῳ ἀπηγορεύθησαν ἐπὶ ποινῇ τρομερᾷ καὶ τοῦ νὰ συλλογίζωνται κἂν τὴν ἕνωσιν ταύτην. Ἀλλ' οὗτοι καταφρονήσαντες τὰς ἀπειλὰς ταύτας, συμφώνως μετὰ τῆς κομήσσης Σχρεσβουρὺ, θείας τῆς Ἀραβέλλης, καὶ τινων εὐπατριδῶν Σκώτων μένεα πνεόντων κατὰ τῆς τυραννίας τοῦ βασιλέως, ἀπεφάσισαν μυστικὸν γάμον. Ἀλλ' εἴδομεν ὁποία ὑπῆρξεν ἡ συνέπεια τῆς ἀπερισκεψίας ταύτης.

III

Μετὰ τριῶν ἡμερῶν παρέλευσιν τοῦ ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Λονδίνου ἐγκλεισμοῦ τοῦ λόρδου Σεύμουρ καὶ τῆς ἀπαγωγῆς τῆς δυστυχοῦς κόρης τῶν Στουάρδων ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ Λαμβέθου, ἔνθα ὁ σὶρ Θωμᾶς Παῤῥὺ, ὤφειλε νὰ τὴν φυλάττῃ ἐν τῷ πύργῳ αὐτοῦ, ἀβέβαιος ὁ Οὐίλλιαμ περὶ τῆς τύχης τῆς Ἀραβέλλας, ἀνήσυχος περὶ τῆς ἑαυτοῦ, κατηρᾶτο τὴν λάμψιν τῆς γεννήσεώς του, ἥτις ἔθεσεν αὐτὸν παρὰ τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου, διὰ νὰ τὸν παραδώσῃ μόνον εἰς τὴν δυστυχίαν.

Ἐστηριγμένος δὲ ἐπί τινος τραπέζης, ἔχων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν κεκαλυμμένον, ἦν τοσοῦτον βυθισμένος εἰς τοὺς ἀλγεινοὺς αὐτοῦ διαλογισμοὺς, ὥστε δὲν παρετήρησεν ὅτι ἡ νὺξ καταπίπτουσα ταχέως ἀπέκρυπτεν εἰς τὰς μεγάλας αὐτῆς σκιὰς, τὰ κωδωνοστάσια καὶ τοὺς θόλους τῆς ἀπεράντου πόλεως, δὲν παρετήρησε μάλιστα οὐδὲ τὴν ἄφιξιν τοῦ φύλακός του, ὅστις τῷ ἔφερε φῶς, καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὴν φυλακὴν τινὰ δι' εὐρέος μέλανος μανδύου περιβεβλημένον.

Νεύσαντος δὲ τοῦ ἀγνώστου ὁ φύλαξ ἀπεχώρησε καὶ ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος ἐπί τινα καιρὸν παρατηρήσας τὸν Σεύμουρ, πάντοτε βυθισμένον εἰς τὴν ἀλγεινὴν ὀνειροπόλησίν του,

— Οὐίλλιαμ Σεύμουρ, εἶπε τέλος πλησιάζων.

Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ὁ φυλακισμένος ἐγερθεὶς ὁρμητικῶς,

— Ὁ βασιλεύς! ἀνέκραξεν.

— Ἐγὼ αὐτὸς, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, ἀποβαλὼν τὸν μανδύαν του... ἐγὼ φέρω εἰς ἐσὲ συγγνώμην καὶ ἐλευθερίαν.

— Ὁ θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ διὰ τὰ καλά σου αὐτὰ λόγια, βασιλικέ μου ἐξάδελφε· Εἶχον ἀπελπισθῆ περὶ τῆς δικαιοσύνης σου. Ὦ! εἴπατέ μοι, ἡ Ἀραβέλλα ποῦ εἶνε; θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ μετ' ὀλίγον νὰ τὴν ἴδω;

— Αὕτη εἶνε εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

— Ὁδηγήσατέ με λοιπὸν πρὸς αὐτὴν, βασιλεῦ μου. Θέλω πρῶτος ἐγὼ νὰ τῇ φέρω τὴν εὐτυχῆ ταύτην εἴδησιν καὶ νὰ καταπαύσω τὰς ἀγωνίας της· διότι πολὺ ὑπέφερεν, ἐνῶ ἐγὼ ἐστέναζον μακρὰν αὐτῆς ἐν τῇ φυλακῇ ταύτῃ.

— Μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ ἐξέλθῃς.

— Τί πρέπει νὰ κάμω;

— Νὰ ὑπακούσῃς.

— Ὦ! εἴπατε! εἴπατε! Τί ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ;

— Τὴν ὑπογραφὴν σου ἐδῶ κάτω εἰς τοῦτον τὸν χάρτην, καὶ εἶσαι ἐλεύθερος.

Ὁ Σεύμουρ ἔδραξε προθυμότατα τὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρουσιαζόμενον χάρτην, ἀλλὰ μόλις ἔῤῥιψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν πρώτων γραμμῶν, καὶ βιαία κίνησις συνέστειλε τὸ πρόσωπόν του.

— Διαζύγιον!... χωρισμὸς αἰώνιος! ἀνέκραξεν. Ἐδυνήθητε νὰ πιστεύσητε ὅτι θὰ ἀγοράσω τὴν ἐλευθερίαν ἀντὶ τοιαύτης τιμῆς;

— Σκέψου καλὰ, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος· ὁποῖοι καὶ ἂν εἶναι οἱ στοχασμοί σου, σὺ οὐδέποτε θὰ ἐπανίδῃς τὴν Ἀραβέλλαν· διότι, ἂν ἀρνῆσαι, φυλακισμὸς αἰώνιος θὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀπειθείαν σου.

— Εἶσαι κύριος τῆς τύχης μου καὶ τῆς ζωῆς μου, κύριε· ἀλλ' ὁπωσδήποτε προσπαθήσητε νὰ μὲ πείσητε, τὸ διαζύγιον τοῦτο εἶνε ἀνανδρία, εἰς ἣν οὐδέποτε θὰ

ἐνδώσω. Εἶμαι ὁ σύζυγος τῆς Ἀραβέλλας, μεθ' ἧς ἡνώθην ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἡ χειρ μου δὲν θέλει θραύσει τοὺς ἱερεῖς δεσμοὺς, οὓς ὁ ἱερεὺς ηὐλόγησεν.—Ἀκούσατέ με, κύριε, ἐπέσπευσε βλέπων τὸν βασιλέα ἕτοιμον νὰ τὸν διακόψῃ. Ἤμην πάντοτε ὑπήκοός σου πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος. Παρήκουσα δὲ τὰς διαταγάς σου καὶ κατεφρόνησα τὰς ἀπειλάς σου, διότι ἐζητεῖτε παρ' ἐμοῦ θυσίαν ἀνωτέραν τοῦ θάῤῥους μου. Σᾶς ὀμνύω, εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου, ὅτι αἱ ὑπόνοιαι σου ἄδικοι εἶνε. Οὐδέποτε οὔτε ἡ Ἀραβέλλα, οὔτε ἐγὼ διεννοήθημέν τι ἐναντίον εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς πίστεως, ἣν ὀφείλομεν εἰς τὸν ἡμέτερον νόμιμον ἡγεμόνα. Εἴπομεν μόνον ὅτι δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ κατατυραννῆτε τὰς ψυχάς μας, καὶ συνεφωνήσαμεν πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀγάπην νηπιόθεν χρονολογουμένην καὶ μεθ' ἡμῶν συνοῦσαν. Ἰδοὺ τὸ ἐμὸν ἁμάρτημα, καὶ τὸ ἁμάρτημα δυστυχοῦς γυναικὸς, ἣν καταδιώκετε τοσοῦτον ἐμμανῶς παρὰ τὴν φωνὴν τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ αὐτῆς ἐν τῇ ψυχῇ σας. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ φανῇ δίκαιος πρὸς ὑμᾶς, καὶ νὰ συγχωρήσῃ τὴν σκληρότητα σας!

— Κάλει λοιπὸν αὐτὸν πρὸς βοήθειάν σου, διότι δὲν ὑπάρχει τι, δι' οὗ δύνασαι νὰ ἐλπίζῃς τὴν ἐπιείκειάν μου!

Καὶ τὰς λέξεις ταύτας προφέρων ὁ Ἰάκωβος ἀνεχώρησε, καὶ ὁ Σεῦμοὺρ ἤκουσε τοὺς μοχλοὺς τῆς φυλακῆς του κλειομένους μετ' αὐτόν. Τότε δὲ ὅλη ἡ ῥρίκη τῆς καταστάσεώς του κατέλαβε τὸ πνεῦμά του.

— Ἀραβέλλα! ἀνέκραξε, βαδίζων ἐν ταραχῇ εἴμεθα συνηνωμένοι αἰωνίως, καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν ἐναντίων δὲν θὰ κατισχύσωσι νὰ μᾶς χωρίσουν. Ἂν οἱ τοῖχοι φυλακῆς μᾶς χωρίζουσιν αἱ ψυχαὶ ὅμως ἡμῶν εἶνε ἐλεύθεροι καὶ συνεννοοῦνται. Ἐνόσῳ θὰ ᾖμαι βέβαιος περὶ τῆς ἀγάπης σου θὰ εὕρω ἀρκετὴν δύναμιν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἵνα ὑποφέρω ὅλα τὰ βάσανα τὰ ὁποῖα ἡ σκληρότης τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ ἐφεύρῃ.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀόρατός τις χεὶρ ἀνοίξασα τὴν θύραν ἔῤῥιψέ τι χαρτίον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σεῦμοὺρ, ὅστις, ἀναλαβὼν αὐτὸ ἐκπεπληγμένος ἀνέγνω τὰς ὑπὸ χειρὸς προσφιλοῦς κεχαραγμένας ταύτας λέξεις.

« Οὐίλλιάμ μου, ἔχομεν φίλους ἀφωσιωμένους· ὁ » σὶρ Θωμᾶς Παῤῥὺ, παρ' ᾧ εἶμαι περφυλακισμένη, » ἐκάμφθη ἀπὸ τῶν δεινῶν μας, καὶ εἶνε ἤδη ὅλος » ἡμέτερος. Ὁ διοικητὴς τοῦ πύργου τοῦ Λονδίνου, » εἶνε ἐπίσης ὑπὲρ ἡμῶν. Καταγίνονται πρὸς ἀπελευ- » θέρωσίν μας· ὅθεν ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμὴ παραδόθητι » εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες σὲ ζητήσωσιν ἐν ὀνόματι » μου. Ἐλπὶς καὶ θάῤῥος!

« Α. Σ. »

— Ἐλπὶς καὶ θάῤῥος! ἀνέκραξεν ὁ νέος θέσας τὸ ἐπιστόλιον τοῦτο ἐπὶ τῆς καρδίας του.

IV.

Τὴν πρωΐαν τῆς 5 μαρτίου οἱ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ταμεσεως ἁλιεῖς παρετήρησαν περὶ τὸ μίλλιον μακρὰν τῆς ἀκτῆς μέγα τι πλοιάριον κατασκευῆς γαλλικῆς, ἀγκυροβολῆσαν μετέωρον, καὶ ἠρεμοῦν ὑπὸ τὰ ἱστία του ὡς ἄλκυὼν κοιμωμένη ἐπὶ τῶν κυμάτων. Τινὲς αὐτῶν οἱ τολμηρότεροι ἢ περιεργότεροι ἔσπευσαν νὰ ῥίψωσι τὰ δίκτυά των περὶ τὸ ἄγνωστον ἐκεῖνο σκάφος, ἀλλ' οὐδένα θόρυβον ἀκούσαντες, καὶ οὐδένα ἰδόντες ἐπανῆλθον εἰς τοὺς συντρόφους των ἀνίκανοι νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ πληρώματος καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ πλοίου περιέργειαν αὐτῶν, εἶπον δὲ μόνον ὅτι παρετήρησαν δύο στόματα πυροβόλων πρὸς τὰ ὀπίσω τοῦ πλοίου.

Ἐνῷ δὲ ἡ παρουσία τοῦ ἐνόπλου τούτου πλοιαρίου ἀπασχολεῖ τὴν προσοχὴν τῶν κατοίκων τῆς ἀκτῆς, ἄνδρες δύο ἔφιπποι διήρχοντο ταχέως τὴν ὁδὸν τὴν φερουσαν ἀπὸ Ἰγκάτον εἰς Βλακβάλ, πολίχνιον παρόχθιον τοῦ Ταμέσεως· Ὁ μὲν εἷς τούτων εἶναι ὁ οἰκονόμος τοῦ σὶρ Θωμᾶ Παῤῥὺ, πολὺ γνωστοῦ εἰς τὸν τόπον ὡς ἐδύνατό τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ποσθυμίας, ἣν εἶχον οἱ χωρικοὶ νὰ χαιρετῶσιν αὐτοὺς κατ' ὄψιν. Ὁ σύντροφός του ἦν νέος τις εὐγενὴς ἰσχυὸς καὶ λεπτοφυὴς, οὗ τὸ πρόσωπον ἐκρύπτετο σχεδὸν ὅλον εἰς εὐρὺ πῖλον· ἐφόρει δὲ περισκελίδα πλατεῖαν κατὰ τὸν γαλλικὸν συρμὸν συνειθισμένον τότε ἐν Ἀγγλίᾳ, ὑποδήματα ἐρυθρὰ μετ' ἀναστρόφων, καὶ κολόβιον διατετμημένον· φενάκη δὲ μακρῶν κυματιζόντων βοστρύχων συνεπλήρου τὴν ἐνδυμασίαν αὐτοῦ καὶ ξίφος ἐξήρτητο παρὰ τὴν πλευράν.

Οἱ δύο ὁδοιπόροι ἐπλησίασαν μετ' ὀλίγον τὰς πρώτας οἰκίας τοῦ Βλακβάλ καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν ἀκτήν. Τότε δὲ λέμβος ἕνα μόνον ἐν αὐτῇ ἔχουσα προσῆλθε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἵππων καὶ ὁ νέος ἱππεὺς ἐπήδησεν ἐν αὐτῇ.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς συνοδεύσῃ ἀνέκραξεν ὁ γέρων οἰκονόμος, ἀσπαζόμενος τὴν μικρὰν λευκὴν καὶ ἁβρὰν χεῖρα, ἣν ὁ σύντροφός του ἔτεινε πρὸς αὐτόν.

Ἔπειτα ἡ λέμβος ἀπεμακρύνθη καὶ κατέπλευσε ταχέως τὸν ποταμόν.

Μετ' ὀλίγον ἡ λέμβος ἐπλησίασε τὸ μυστηριῶδες πλοῖον, οὗ τὰ ἱστία ἀνεπετάσθησαν ὡς διὰ μαγείας, καὶ ἤρχισε νὰ πλέῃ πρὸς τὰ παράλια τῆς Γαλλίας.

Ὁ νέος ὁδοιπόρος μόλις ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου φθάσας, καὶ ἀποχωρήσας ὑπὸ μικράν τινα σκηνὴν ἀπεδύετο. Ἀφοῦ δὲ ἀπέῤῥιψε τὸν εὐρὺν πῖλον τὸν καλύπτοντα τὸ πρόσωπόν του καὶ τὴν φενάκην, τὴν περικλείουσαν τὰ μαλία του, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του ὡραία ξανθὴ κόμη εἰς βοστρύχους πυκνοὺς περικυκλοῦντας, ὡς οὕτως εἰπεῖν, εὐγενῆ καὶ ἐρατεινὴν μορφὴν γυναικὸς, ἐν ᾗ ὁ ἀναγνώστης ἀναγνωρίσει ἀναμφιβόλως τὴν Ἀραβέλλαν Στουάρδ, ἣν οἱ φίλοι κατώρθωσαν τέλος νὰ ὑφαρπάσωσιν ἀπὸ τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῶν ἀνθρώπων τοῦ βασιλέως· ἀντικαταστήσασα δὲ αὐτὴ τὴν πλατεῖαν περισκελίδα καὶ τὸ κολόβιον διὰ μεγαλοπρεποῦς ἐσθῆτος, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Τὸ πλοιάριον ἔφευγε ταχέως καὶ ἤδη αἱ οἰκίαι καὶ οἱ κατάφυτοι βράχοι τῆς ἀγγλικῆς ἀκτῆς συνεχέοντο εἰς μονόμορφον λευκόφαιον χρωτάν.

— Ἀλλὰ, πλοίαρχε, ἐφώναξε ζωηρῶς ἡ Ἀραβέλλα, αἱ συμφωνίαι μας δὲν εἶνε αὗται· πρέπει ἀκόμη νὰ περιμένετε ἕνα ἐπιβάτην.

— Εἶνε ἀληθὲς, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος· ἀλλ' ἐπεριμέναμεν πολὺ καὶ φοβοῦμαι μὴ ὁ σύζυγός σας ἔχασε τὸν δρόμον καὶ ἐπέβη εἰς ἄλλο πλοῖον. Ἂν πολεμικόν τι πλοῖον ἔρθανεν ἐνταῦθα, ἠδύνατο νὰ τὸ στείλωσι πρὸς καταδίωξίν μας διὰ νὰ βεβαιωθῶσι περὶ τῶν ὑπονοιῶν, ἃς ἡ μακρὰ ἡμῶν στάσις κατέναντι τῆς ἀκτῆς ἐνέπνευσεν εἰς αὐτούς· ὅθεν τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς ἀσφαλείας ὑμῶν ἀπαιτεῖ νὰ σπεύσωμεν ὅσον οἷόν τε.

— Τί μὲ ὠφελεῖ νὰ σωθῶ χωρὶς τοῦ Σεῦμοὺρ! εἶπεν ἡ Ἀραβέλλα. Ὑπεσχέθητε νὰ μεταφέρητε ἀμφο-

τέρους ἡμᾶς εἰς Γαλλίαν· μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ἀποστολῆς σας ἐξετελέσατε.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ τὴν ἐκτελέσω ὁλόκληρον! ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος κάμνων χειρονομίαν τινα φρίκης. Βλέπετε ἐκεῖ κάτω τὸ λευκὸν ἐκεῖνο σημεῖον, κυρία;

— Εἶνε γλάρος ἐπιψαύων τὰ κύματα.

— Εἶνε πλοῖον ἀνέκραξεν ὁ Γάλλος.

Παραχρῆμα φωνὴ ἐκ τοῦ ἄνω ἠκούσθη.

— Πλοῖον! ἐφώναξεν ὁ σκοπιωρός.

Ἡ γῆ τῆς Γαλλίας ἐφαίνετο ἤδη ὡς γραμμὴ ὁμιχλώδης ἐπὶ τοῦ ὁριζοντος.

— Φιλικὸν ἢ ἐχθρικὸν, πρέπει ν' ἀποφύγωμεν τὴν συνάντησιν του· ἐφώναξεν ὁ πλοίαρχος. Θάρρος παιδιά! ἔχομεν τὴν γῆν ἐνώπιόν μας.

Ἀνεπέτασε τὰ ἱστία ὅλα καὶ τὸ πλοῖον ἐπέτα μετὰ νέας ὁρμῆς, κλίνων τοὺς ἱστούς του τρίζοντας ὡς ἐν ὥρᾳ τρικυμίας. Ἀλλὰ μὲ ὅλην τὴν ἀπελπιστικὴν ταύτην ταχύτητα τὸ ξένον πλοῖον ἐπλησίαζε κατὰ μικρὸν καὶ ἀνεφαίνετο εὐκρινῶς τὸ ἐκτενὲς αὐτοῦ σχῆμα καὶ τὰ μεγάλα ἱστία του ἀναπεπταμένα εἰς τὸν ἄνεμον ὡς αἱ γιγαντώδεις πτέρυγες μυθώδους τινὸς ὀρνέου.

— Εἶναι καταδρομεὺς ἀγγλικὸς ἀνέκραξαν οἱ ναῦται.

Ἡ Ἀραβέλλα ἐγονάτισε παρὰ τὸν μέγαν ἱστὸν, τείνουσα τοὺς βραχίονας πρὸς τὴν φιλόξενον ἀκτὴν, ἧς ἔβλεπεν ἤδη τὰς κατατομὰς τῶν λευκοφαίων ὀρῶν ἐπὶ τοῦ γλαυκοῦ πυθμένος τοῦ Ὠκεανοῦ.

Διῆλθε στιμὴ σιγῆς, καθ' ἣν δὲν ἤκουέ τις εἰμὴ τὸν συριγμὸν τοῦ ἀνέμου εἰς τὰ καλώδια καὶ τὸν ὑπόκωφον βόμβον τῶν κυμάτων τὰ ὁποῖα ἔτριβε τὸ πλοῖον κατὰ τὸν δρόμον του. Ἔπειτα ἐκπυρσοκρότησις διέσχισε τοὺς ἀέρας, καὶ σφαῖρα ἀναπηδῶσα ἐπὶ τοῦ ὕδατος κατεβυθίσθη παρὰ τὴν πρύμνην τοῦ φυγάδος πλοίου.

Ναύτης μετέφερεν ἐντὸς τοῦ κοιλώματος τοῦ πλοίου τὴν Ἀραβέλλαν λειποθυμοῦσαν, ἐνῷ οἱ σύντροφοί του ἐκαθάριζον τὸ κατάστρωμα, παρεσκεύαζον τὰ ὅπλα τῆς συγκρούσεως καὶ διεύθυνον τὰ πυροβόλα.

— Παιδιὰ ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος, ὡρκίσθημεν νὰ σώσωμεν μίαν δυστυχῆ πριγκιπέσσαν, ἂς ἀποθάνωμεν λοιπὸν ὅλοι μᾶλλον ἢ νὰ τὴν παραδώσωμεν εἰς τοὺς ἐχθρούς της.

Ἀλαλαγμὸς γενικὸς διεγερθεὶς μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην δημηγορίαν κατεπνίγη ὑπὸ ἐκπυρσοκροτήσεως τοῦ καταδρομέως, ἥτις κατέθραυσέ τινας ἱστοὺς τοῦ πλοιαρίου.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε βραχὺς μὲν, ἀλλ' αἱματηρὸς· οἱ γάλλοι ἐπληρώθησαν ἀκριβὰ τὴν νίκην ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των, πολὺ τὸν ἀριθμὸν ὑπερέχοντας, καὶ ὅταν ὁ ἄγγλος πλοίαρχος ἐπεσκέφθη τὴν λείαν του, μετὰ λυσσώδη ἐκ τοῦ συστάδην πάλην, δὲν εὗρεν εἰμὴ νεκροὺς καὶ πληγωμένους.

Ἐνῷ ἔφερον τὴν Ἀραβέλλαν ἐν λειποθυμίᾳ ἔτι εὑρισκομένην ἀπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ πλοίου, ἀνθρακοφορεῖόν τι ἀπεβίβαζεν ἐπὶ τῆς Γαλλίας τὸν λόρδον Οὐίλλιαμ Σεύμουρ, ὅστις, ἀδέβαιος περὶ τῆς ὁδοῦ ἣν ἔλαβεν ἡ σύζυγός του, ἀπέβη κατὰ τύχην ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους, ἔνθα ἤλπιζε νὰ τὴν εὕρῃ μετ' ὀλίγον.

V.

Κατάκλειστος ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Λονδίνου μετὰ τῆς κομήσης Σχρεσβουρὺ, τιμωρηθείσης ὡς συνενόχου, ἡ Ἀραβέλλα ἀπώλεσε τὸ θάρρος της μετὰ τῆς ἐλπίδος. Δὲν ἐδύνατο νὰ παλαίσῃ κατὰ τῶν μακρῶν βασάνων τῆς αἰχμαλωσίας· τὸ πνεῦμα της κατεβλήθη βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὸ βάρος ἄλγους, μόνην θεραπείαν τὸν θάνατον ἔχοντος. Αἱ ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος ἀπεσβέσθησαν κατὰ μικρὸν ἀπὸ τὴν ψυχήν της, καὶ μανιώδης βραδέως καὶ βαθμηδὸν καταντήσασα ὠμοίαζε τὸν ἀπὸ τοῦ μαρασμοῦ θνήσκοντα στηθικόν.

Ἐκ πασῶν τῶν ἰσχυρῶν τούτων ταραχῶν, αἵτινες εἶχον ἀφανίσει τὴν ζωήν της, μία μόνον ἀνάμνησις ἐπέζησεν, ἂν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ ἀνάμνησιν ἓν ὄνομα, τὸ ὁποῖον αὕτη ἐπρόφερε κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο μηχανικῶς διαφεῦγον τὰ χείλη· τὸ ὄνομα τοῦ Σεύμούρ.

Τέλος ἡ ἡμέρα ἔφθασε καθ' ἣν ὁ θεὸς ἠθέλησε νὰ καλέσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸ δυστυχὲς τοῦτο πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἡ χεὶρ τῶν ἀνθρώπων εἶχε τόσον σκληρῶς προσβάλει. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ κόμησσα, ἥτις ἐκήδετο αὐτῆς ἐπὶ τριετίαν ἤδη μετὰ μητρικῆς μερίμνης, παρετήρησεν ὅτι ἡ Ἀραβέλλα ἦν ἀσθενεστέρα καὶ δυσκολώτερον τοῦ συνήθους ἀνέπνεεν.

Κληθεὶς ὁ ἰατρὸς τῆς φυλακῆς εἶπεν ὅτι ἡ τέχνη του ἦν ἀνίκανος πρὸς ἐμψύχωσιν ὑπάρξεως, ἧς τὰ ἐλατήρια ἐφθάρησαν.

Μετ' ὀλίγον μοναχός τις φραγκισκάνος εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς πριγκηπήσσης, ἐπλησίασε τὴν ἀσθενῆ, ἧς ἡ παραφροσύνη δὲν ἔπαυσε κατὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου, καὶ ἥτις, κατὰ τὸ σύνηθες, ὑπετονθόριζε τὸ ὄνομα τοῦ Σεύμούρ. Ἡ κόμησσα γονυκλιτὴς παρὰ τῇ κλίνῃ, ἀνεγίνωσκε τὰς προσευχὰς τῶν ψυχορραγούντων. Ὁ μοναχὸς παρετήρησεν ἐν σιγῇ ἐπί τινα καιρὸν τὸ δυστυχὲς καὶ εὐγενὲς τοῦτο θῦμα, ἔπειτα δὲ λυγμὸς σπασμωδικὸς διέσχισε τὸ στῆθός του, καὶ δι' αἰφνιδίου κινήσεως ῥίψας πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν καλύπτουσαν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κορδύλην,

— Ἀραβέλλα! Ἀραβέλλα! ἀνεφώνησεν.

Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἡ κόμησσα ἠγέρθη ἀφίνουσα φωνὴν ἐκπλήξεως· ἡ δὲ μανιώδης ἀναχαθήσασα.

— Τίς μὲ καλεῖ; ἐψιθύρισε.

— Ἀραβέλλα! ἐπανέλαβεν ὁ μοναχὸς κλίνας ἐπ' αὐτῆς.

Τότε ἐνδόμυχος ταραχὴ ἐφάνη εἰς τὴν ἀσθενῆ· οἱ ὀφθαλμοί της ἀνέλαμψαν, οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου της ἔλαβον ἔκφρασιν εὐδιαθεσίας καὶ εὐδαιμονίας, ὡς ἂν ἡ φωνὴ αὕτη ἐζωογόνησε τὴν ψυχήν της καὶ ἀνεκάλεσε τὸ ἀπολεσθὲν λογικόν της.

— Σεύμούρ! ἀνέκραξε καὶ ἐλειποθύμησεν.

— Ὦ Θεέ μου! εἶπεν ὁ νέος, μετὰ τόσους κινδύνους καὶ ἀγῶνας διὰ νὰ φθάσω μέχρις αὐτῆς ἐπέπρωτο νὰ τὴν ἀνεύρω, καὶ νὰ τὴν ἴδω θνήσκουσαν!

Ἐν τούτοις διὰ τῶν φροντίδων της ἡ κόμησσα κατώρθωσε νὰ ἐξαγάγῃ τὴν Ἀραβέλλαν ἀπὸ τῆς λειποθυμίας· ἀλλ' ἡ μεγίστη αὕτη συγκίνησις κατέβαλε τὰς ὀλίγας δυνάμεις, αἵτινες ἔμειναν εἰς αὐτήν. Ἡ ἀνάμνησις τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ὑπέστη τῇ ἐπῆλθεν μετὰ τοῦ λογικοῦ· ὅθεν ἐδέχθη ὡς καταφυγὴν τὸν θάνατον, ὃν ᾐσθάνετο πλησιάζοντα.

Μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἐξέπνευσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ συζύγου της, δεικνείουσα αὐτῷ τὸν οὐρανὸν, ἔνθα ἔμελλόν ποτε νὰ ἑνωθῶσιν.

Ἓν ἔτος βραδύτερον ὁ Σεύμούρ ἠσπάσθη τὸν μοναχικὸν βίον εἰς τὸ μοναστήριον, οὗ εἶχε λάβει τὸ ἔνδυμα, ἵνα ὑπάγῃ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ἀραβέλλας Στουάρδ.

Ι. Γ.

Η ΔΕΣΠΟΣΥΝΗ ΔΕΦΕΡΒΑΚΟΥ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ.

Ἡ σφαγὴ τῶν ἐν φυλακαῖς ἠκολούθει τὴν αἱματηρὰν αὐτῆς ὁδὸν τὴν 2 καὶ 3 σεπτεμβρίου· περὶ δὲ τὰ μέσα τῆς 3 ὁ λαὸς εὑρίσκων βραδύτατον ἀναμφιβόλως τὸ εἶδος τῆς δικαιοσύνης τὸ ἀποφασίζον τότε περὶ τῆς τύχης τῶν φυλακισμένων, ἐν τῇ ἀνυπομονησίᾳ αὐτοῦ ἔκαμε τόν τε δικαστὴν καὶ τὸν δήμιον, ἀλλ' αἵματος κατακορεσθεὶς, καὶ εἰς τὸ φονεύειν ἀποκαμὼν, ἤρχισε ν' ἀπαρέσκηται τὴν αἱματηρὰν ταύτην τελετήν. Οὐδέποτε ἀκριβῶς ἐγένετο γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων τῶν ἀπαισίων ἐκείνων ἡμερῶν, ἀλλ' ὅ,τι ἠδυνήθησαν νὰ ἴδωσιν οἱ κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ζήσαντες ἐποχὴν ἦτον ὅτι τὸ αἷμα ἔρρεεν ὡς τὸ ὕδωρ εἰς τὰς λαιλαπώδεις ἡμέρας καὶ ὅτι οἱ σπάνιοι διαβάται ἐκπλαγεῖς ἀπεσύροντο εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου θεάματος, καθ' ὁδὸν ἐπιτυλίζοντο ὑπ' ἐρυθρώδους καὶ θερμοῦ ἔτι βορβόρου ὅστις φρίκην ἐνέβαλεν εἰς αὐτούς. Μάλιστα δὲ παρὰ τὸ δεσμωτήριον καὶ τὴν Μονὴν, ἡ ὄψις τῶν αἰσχρῶν ἐκτελεστῶν τοῦ ἔργου τούτου τῶν δημίων παρεῖχεν ἔτι τρομερώτερον χαρακτῆρα εἰς τὴν εἰκόνα. Οἱ ἀχρεῖοι οὗτοι ὅμοιοι μὲ χοιροκτόνους τῶν σφαγείων, ἔχοντες τὰς χειρίδας μέχρι τοῦ ἀγκῶνος ἀναστηκωμένας ἔσειον εἰς τὸν ἀέρα καθηγμαμένους βραχίονας, ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου αὐτῶν, ὑπ' ἐρυθρῶν κηλίδων καταστίκτου, θηριώδης ἐπεφαίνετο χαρά. Πλὴν ἡ λύσσα αὕτη τοῦ φονεύειν, τὸ εἴπομεν, ἀφ' ἑαυτῆς κατεστέλλετο καὶ ὑπέκυψε βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον εἰς τὸν κάματον καὶ τὴν ἀηδίαν.

Μεσημβρίαν ἐσήμανε τὸ ὡρολόγιον τῆς Μονῆς καὶ σφαγεῖς διέτρεχον ἔτι τοὺς ὀλισθηροὺς διαύλους τῆς εἰρκτῆς ἀνιχνεύοντες, ὡς οὕτως εἰπεῖν, λησμονηθέν τι θῦμα· αἱ δὲ θύραι αὐτῆς ἀνοικταὶ ἦσαν πᾶσαι καὶ τὰ δωμάτια κενὰ τῶν φυλακισμένων, πεσόντων ὑπὸ τὴν μάχαιραν.

— Δὲν ὑπάρχουσι λοιπὸν πλέον! ἀνέκραξε τῶν μανιωδεστέρων τις ὠθῶν διὰ τοῦ ποδὸς πάσας τὰς θύρας καὶ διερευνῶν πάσας τὰς γωνίας τῶν δωματίων... Πῶς;... γίλια βυκία!... καλλίτερον ἕνας μόνον ἀριστοκράτης καταπαύει τὴν πεῖναν!... Τί δυσάρεστον... νὰ μὴν ὑπάρχουν ἀρχετοί!...

Ἂν καὶ ὁ οὕτως ὁμιλῶν εἶχε τὰ ἐνδύματα ἐν ἀταξίᾳ καὶ τὰ στήθη γυμνὰ ὡς οἱ περὶ αὐτὸν, δὲν παρετηροῦντο ὅμως ἐπὶ τῶν χειρῶν του κηλίδες αἵματος καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διέφερε τῶν συναδελφῶν του.

Εἷς ἐξ ἐκείνων ἔκαμε τὴν παρατήρησιν.

— Ἀ! ἔλα 'δῶ, λέγει, σὺ ποῦ κάνεις τὸν λυσσασμένο!... σὺ λόγια εἶσαι καὶ ἔργα τίποτε, φωναῖς μόνον καὶ καμιὰ δουλιά. Φωνάζεις διὰ φόνο 'σὰν νὰ κατέπιες ὅλους τοὺς ἀριστοκράτας, καὶ σὺ δὲν ἔχεις οὔτε μίαν κηλίδα αἵματος... Ποῦ ἦσουν σὺ μόνος ὅλην τὴν ὥραν, ὅταν ἐδῶ ἄναπτε κ' ἔκαιε... εἰμπορεῖς νὰ τὸ εἴπῃς;... εἰς κανὲν μέρος δὲν σὲ εἶδα, πολίτα!...

— Καὶ τί τάχα; ἀπεκρίθη ὁ πρῶτος ἀταράχως· αὐτὸ σημαίνει πρῶτον, ὅτι σὺ δὲν ἦσουν, ὅπου ἐγὼ ἤμουν... ἰδοὺ διὰ τί δὲν μ' εἶδες· δεύτερον, ἂν δὲν ἔχω κηλίδας, ἂν δὲν εἶμαι ῥαντισμένος καθὼς ἐσύ, τοῦτο θὰ εἰπῇ ὅτι κάμνω τὸ ἔργον μου καθαρὰ, ἰδού!... Τώρα ὅτι ἐφόνευσα ἀριστοκράτας, δύναμαι νὰ τ' ἀποδείξω... δὲν κάμνω ἄλλο ἀπὸ τὸ πρωί... ἀπέκαμα... ἐν τούτοις ἐπεθύμουν ἀκόμη ἓν μικρόν... πολὺ μικρόν... διὰ γλυκάδα... διὰ φροῦτο!... Καὶ ὕστερ' ἀπ' αὐτὰ ἐδῶ εἶμαι γνωστός... ἂν ἀμφιβάλῃς δι' ἐμένα, ἂν θέλῃς νὰ μὲ θεωρήσῃς ὡς ὑποπτον, θὰ χάσῃς τὸν καιρόν σου... Ὅλοι ἠξεύρουν ὅτι ὁ πολίτης Βροῦτος Κλικέτος εἶνε περίφημος... ἐνθερμος... ἀγαθὸς πατριώτης!... ἰδού... Καὶ τώρα ἕνας ἀριστοκράτης!... μοῦ χρειάζεται ἕνας ἀριστοκράτης!

Οἱ λόγοι οὗτοι μετὰ ζωηρότητος ἀπαγγελθέντες ἐπέφερον τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα· κατεστράφησαν ἐκ τοῦ παραχρῆμα αἱ ὑπόνοιαι καὶ διεκινήθη ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀκροατῶν, καὶ ἐκραύγασαν ἅπαντες.

— Εὖγε, Βροῦτε!... Ζήτω ὁ πολίτης Βροῦτος! Ἐμπρός! ἕναν ἀριστοκράτην διὰ τὸν πολίτην Βροῦτον!

Καὶ δραμόντων πανσθενεὶ πάντων, παραυτά τις ἔκραξε,

— Μία θύρα κλεισμένη!... ἰδοὺ ἀκόμη μία!... ὑπάρχει τις τελευταῖον· ἀκούω ὁμιλίαν...

Ὅλοι ἐπλησίασαν καὶ ἐπειράθησαν νὰ συνθλάσωσι τὴν θύραν.

— Σταθῆτε, ἐφώναξεν εὐθὺς ὁ πολίτης Βροῦτος εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐπεφάνη παραχρῆμα ζωηρὰ ἐρυθρότης... σταθῆτε... μὴ τὴν σπᾶτε... ἴσως δὲν ὑπάρχει τις...

Ἀλλ' ὡς ἀπαντῶσα εἰς τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ Βρούτου ἠκούσθη φωνὴ ἑτέρωθεν τῆς θύρας, φωνὴ γυναικεία λέγουσα μεγάλα·

— Δὲν ὑπάρχουσι λοιπὸν πλέον εὐγενεῖς εἰς τὴν Γαλλίαν!... Ἂς ἀποδιώξωσι τὸν συρφετὸν τοῦτον... Ὀπίσω, ἀγροῖκοι!... ὀπίσω!

— Ἀριστοκράτις! κατεκραύγασαν οἱ φωνεῖς, θανατωθήτω!

Τῷ ὄντι δὲ τοιαύτη φωνὴ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ εἶχεν ἰσχὺν θανατικῆς ἀποφάσεως. Βίαιον λάκτισμα εἶχε κλονίσει τὴν θύραν, ὅτε ὁ Βροῦτος, ὅστις πάραυτα, εἴτε ἐκ τῆς χαρᾶς, ἣν ᾐσθάνετο ἐπιτυγχάνων ἀρι-

στοκράτην νὰ θυσιάσῃ εἴτε ἐκ παντὸς ἄλλου αἰσθήματος, ἐφαίνετο λίαν τεταραγμένος, παρενέβαλεν ἑαυτὸν αὖθις.

— Σταθῆτε λοιπόν! διαβόλοι! βροντηδὸν ἀνεβόησεν, ἐλησμονήσατε, ὅτι ἡ ἀριστοκράτις αὕτη, ἂν ἦτο ἀριστοκράτις (διότι δὲν ἠξεύρει τις, ὑπέλαβεν ὡς παρενείρων τὴν ἀμφιβολίαν) ἐλησμονήσατε ὅτι εἶνε ἐδική μου, ὅτι εἶνε δι' ἐμέ, ὅτι εἶνε τὸ φροῦτο μου, καὶ ὅτι θὰ φονεύσω τὸν πρῶτον, ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ μοῦ τὴν ἁρπάσῃ!... Ἄφετέ με λοιπὸν νὰ σπάσω τὴν θύραν ἐγὼ ὁ ἴδιος, καὶ νὰ τελειώσω μόνος τὸ θῦμα!...

Καὶ λέγων ταῦτα ἀπώθει τοὺς ἄλλους καὶ ἐχώρει πρὸς τὴν θύραν.

— Σιωπὴ ν' ἀκούσω, εἶπεν... ἴσως δὲν εἶνέ τις καὶ ἠπατήθημεν.

— Ὁ Ἐρρῖκος ὁ τέταρτος ζήτω.
Ὁ μέγας βασιλεὺς οὗτος ζήτω!

ἔψαλλεν ἡ φωνὴ τῆς θύρας ἐτέρωθεν.

— Ἀκούεις! ἀκούεις! ἀνεβόησαν οἱ πάντες.

— Ἐμπρός! καλά, λυσσηδὸν ὑπεγόγγισεν ὁ Βροῦτος, καλά!... δὲν θ' ἀργήσῃ...

Καὶ διὰ λακτίσματος ἡ θύρα ἀνετινάχθη εἰς τὰ ἔνδον· καὶ πάραυτα θέαμα παρέστη, θέαμα ἱκανὸν βεβαίως νὰ κινήσῃ εἰς οἶκτον· ἀλλὰ δύνανται τίγρεις νὰ συγκινηθῶσιν;

Ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐκείνου ἐφάνησαν δύο γυναῖκες, ὧν ἡ μὲν γηραιά, ἡ δὲ νέα· καὶ ἡ μὲν ἡλικιωμένη μετὰ προσώπου εὐγενοῦς καὶ σεβαστοῦ εἶχέ τι καὶ ἀγριωπόν, ἡ δὲ νέα θρηνοῦσα καὶ ἐν τῇ ὀδύνῃ αὐτῆς ἐρασμία ὠδύρετο θλίβουσα ἐντὸς τῶν βραχιόνων αὐτῆς τὴν πρεσβυτέραν γελῶσαν καὶ ψάλλουσαν· ἦσαν ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποσύνη Δεφερβάκου. Ἡ μὲν μήτηρ ἀκούουσα τῶν θυμάτων τὸς κραυγὰς καὶ τῶν σφαγέων τὰς ἀρὰς ἐμάνη τὴν προτεραίαν, καὶ ἀποβαλοῦσα παρευθὺς τὴν συναίσθησιν τῆς θέσεώς της, ἀνεπόλει καιροὺς καὶ χρόνους ἀπωτάτους, ἐλάλει μόνον περὶ εὐγενείας καὶ ἱπποτῶν. Μανία ὀλέθριος εἰς τοιαύτην στιγμήν! Λουΐζη δὲ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς δὲν ἦτο μὲν φυλακισμένη, ἀλλ' ἄδειαν λαβοῦσα παρὰ τοῦ δεσμοφύλακος ἵνα ἴδῃ τὴν μητέρα της, ἦλθε τὴν προτεραίαν, καὶ κατὰ τὸν πρῶτον θόρυβον τῶν φονέων ἠρνήθη ν' ἀφήσῃ τὸ προσφιλέστερον εἰς αὐτήν. Παρούσης λοιπὸν καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ταύτης ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἐμάνη. Αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ἀρκοῦσι πρὸς ἐξήγησιν καὶ τοῦ ἄλγους τῆς νέας καὶ τῶν ἀτόπων ἀσμάτων τῆς μητρός.

Ἡ κυρία Δεφερβάκου ἦτο πρὸ ὀκτὼ ἤδη ἐτῶν χήρα. Ὁ βαρόνος Δεφέρβακος λαχαγὸς εἰς τὸ τάγμα τῆς Βασιλίσσης, ἐρίσας μετά τινος ἀξιωματικοῦ τοῦ τάγματός του, ἔπεσεν εἰς μονομαχίαν ἀφίνων τὴν χήραν αὐτοῦ πλουσίαν καὶ εἰς θέσιν τὴν ὁποίαν οὐδεν νὰ καταστρέψῃ ἐνδέχετο. Τίς ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τὴν ἐπανάστασιν. Ὁ βαρόνος Δεφέρβακος ἄρα καταβαίνων εἰς τὸν τάφον, ἤλπιζεν ὅτι ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤθελον ζήσει καὶ ἀποθάνει εὐδαίμονες. Φεῦ! ὀκτὼ ἔτη βραδύτερον ἡ ἀτυχὴς αὐτοῦ σύζυγος εἰς μανίαν ὑπὸ τοῦ τρόμου ἐμπεσοῦσα, καὶ ἡ δείλαιος θυγάτηρ του εἰς τὸ βάραθρον τῆς ὀδύνης ῥιφθεῖσα, εὑρίσκοντο αἴφνης εἴς τι δωμάτιον τῆς Μονῆς ἐκτεθειμέναι εἰς λαὸν ἔνοπλον, φέροντα εἰς αὐτὰς τὸν θάνατον. Ἀποθήσκων ὁ βαρόνος Δεφέρβακος τῷ 1785 δὲν ἐδύνατο βεβαίως νὰ φαντασθῇ ὅτι ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔμελλον τοιαύτης νὰ τύχωσι τελευτῆς. Ἡ κυρία Δεφερβάκου καταμηνυθεῖσα ὑπό τινος θεραπαινίδος ὡς ἀριστοκράτις καὶ ὡς ἑτοιμαζομένη νὰ μεταναστεύσῃ, συνελήφθη ἐνῷ ἐπορεύετο πρὸς συνάντησιν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ἥτις ὁδηγηθεῖσα ὑπό τινος θείας της εἶχε φθάσει τὰ σύνορα. Ἡ κυρία Δεφερβάκου ἔχουσα ὑποθέσεις τινὰς νὰ τελειώσῃ ἔπεμψεν ἐμπρὸς τὴν θεγατέρα της, ὑποσχεθεῖσα νὰ τὴν παρακολουθήσῃ. Ἀναλαμβάνουσα λοιπὸν τὴν ὁδὸν συνελήφθη· ἡ δὲ Λουΐζα ὑπὸ πιστοῦ ὑπηρέτου μαθοῦσα τὸ δυστύχημα τοῦτο, παρὰ τὰς ἐπιμόνους παρακλήσεις τῆς θείας αὐτῆς ἠθέλησεν ἀνενδότως νὰ εἰσέλθῃ εἰς Γαλλίαν καὶ ν' ἀνεύρῃ τὴν μητέρα της. Ἐταξείδευσε δὲ ὡς χωρικὴ μετεμφιεσμένη, ἀλλὰ φθάσασα δὲν ἐδυνήθη δι' οὐδενὸς μέσου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ ἐν τῇ φυλακῇ τὴν μητέρα της· ὅλαι αἱ περὶ τούτου προσπάθειαι αὐτῆς ἀπέβησαν μάταιαι, ἀπεφάσισε νὰ συμμερισθῇ καὶ αὐτὴν τὴν φυλακὴν μετὰ τῆς μητρός της, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἀπέτυχεν. Εὑρίσκετο λοιπὸν ἐν μεγίστῃ θλίψει ὅτε πρωΐαν τινὰ ἔλαβε τὴν τόσον ποθητὴν ταύτην ἄδειαν, κομισθεῖσαν εἰς αὐτὴν ὑπό τινος ἐπιστάτου, χωρὶς νὰ δυνηθῇ ποτε νὰ μάθῃ εἰς τίνα τὴν ἐχρεώστει· ἔσπευσεν ὅμως οὐχ ἧττον νὰ ὠφεληθῇ ἐξ αὐτῆς καὶ ἔδραμε πρὸς ἐναγκάλισιν τῆς μητρός της. Εἰσερχομένη εἰς τὴν φυλακὴν ἐξεπλάγη παραδόξως ἐκ τοῦ τρόπου, δι' οὗ τὴν ὑπεδέχθη ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἐκ τινων περιποιήσεων αὐτοῦ· προφανῶς λοιπὸν εἶχε φίλους, εἶχε προστάτας μεταξὺ τῶν ἐπαναστατῶν. Ἀλλὰ τίνας; ἠγνόει. Ἐπὶ ὀκτὼ ἤδη ἡμέρας ἐπανήρχετο αὕτη καθ' ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὴν μητέρα της, μεχρισοῦ ἔφθασαν οἱ σφαγεῖς τῆς 2 σεπτεμβρίου. Ἔντρομος καὶ περίλυπος ἐκ τῆς μανίας τῆς μητρὸς αὐτῆς ἡ Λουΐζα ἠρνήθη νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ τὸ ἑσπέρας κατὰ τὸ σύνηθες, καὶ ἰδοὺ διὰ τί, θλασθείσης τῆς θύρας ὁ Βροῦτος καὶ οἱ ἄξιοι αὐτοῦ ἀκόλουθοι τὴν εὗρον ἐκεῖ σφίγγουσαν τὴν μητέρα της ἐντὸς τῶν βραχιόνων αὐτῆς ὡς ἂν ὑπερασπίζετο αὐτὴν κατὰ τῶν προσβολῶν των.

Εἰς δὲ τὸν κρότον τῆς συντριβείσης θύρας ἡ Λουΐζα ἀπεκρίθη διὰ μεγάλης κραυγῆς:

— Ἐχάθην!

— Ἀ! ἄ! οἱ εὐγενεῖς μας ἐφορμῶσιν! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δεφερβάκου, ἔρχονται νὰ μᾶς ἐλευθερώσουν... Ἐδῶ, ἀνδρεῖοι!... ἐδῶ!

— Θάνατος εἰς τὴν ἀριστοκράτιδα! ἐμούγκρισαν οἱ σφαγεῖς ὁρμήσαντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν φυλακήν.

— Ὀπίσω! ἀνεβόησε τρομερὰ ὁ Βροῦτος, ἀπωθῶν ἀποτόμως αὐτούς. Πᾶν ὅ,τι εὑρίσκεται ἐδῶ εἰς ἐμένα ἀνήκει, κυττάζετε νὰ μὴ τὸ ἐγγίζῃ κανείς.

— Σὺ ἕνα μόνον ἐζήτησες... καὶ ἐδῶ εἶνε δύο... τὸ κυνῆγι εἶνε διπλό... ἂς τὸ μοιρασθῶμεν!...

— Νὰ ἡσυχάσῃς!...

— Ὁ Βροῦτος ἔχει δίκαιον! εἶπεν ἄλλος.... ἐδικά του εἶνε ὅλα ἐδῶ.... ἐδικοί του οἱ δύο ἀριστοκράται... Ἀλλὰ νὰ τοὺς φονεύσῃ ἐμπρός μας... ἐμπρός! ἐμπρός!...

Ἀκούσασα τὸν ἀπαίσιον τοῦτον λόγον ἡ Λουΐζα ἀφῆκεν αὖθις κραυγὴν καὶ ἐλειποθύμησεν. Ὁ δὲ Βροῦτος μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, παρατηρῶν ἐναλλὰξ τὰς δύο γυναῖκας καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν τίγρεις, ἐφαίνετο παραδεδομένος εἰς ἐνδόμυχον σφοδρὰν πάλην.

— Λοιπόν! πολῖτα Βροῦτε, τί περιμένεις;... Τί τὰ φέρνεις γύρα;... Ἐνῷ κανένα δὲν ἐφόνευσες, ἀκόμα δυστάζεις... Ἀ! καλὰ ἔλεγα ἐγὼ... Λοιπόν!... ἐγὼ θὰ σοῦ δείξω πῶς περνᾷ ἡ ὄρεξις... προσοχή!

Καὶ διὰ πηδήματος ὁ φαῦλος, σείων τὸ ξίφος εὑρέθη εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου· διὰ δευτέρου δὲ ἐπλησίασε τὴν βαρονίδα. Ἡ Λουΐζα συνελθοῦσα εἰς ἑαυτήν, ἐρρίφθη ἔμπροσθέν του φωνάζουσα· ἀλλ' ἤδη ὁ Βροῦτος ἁρπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τὸν ἀνέτρεψεν ὑπὸ τοὺς πόδας του.

— Ἄ! ἀχρεῖε! ἀνέκραξεν... ἐνῷ ἐγὼ σοῦ εἶπα, σὺ πάλιν θέλεις νὰ βάλῃς χέρι εἰς ὅ,τι μ' ἀνήκει... κάμνεις κίνημα νὰ θυσιάζω...

— Διὰ τί διστάζεις;... Πταίεις σύ, ἀνεβόησαν οἱ ἄλλοι... Ἐμπρός, κτύπα... βιαζόμεθα.

— Λοιπόν, ὄχι! ἐφώναξεν εὐτόλμως ὁ Βροῦτος, ὄχι... δὲν κτυπῶ... θέλω νὰ σώσω τὴν ἀριστοκράτιδα ταύτην.

Ἀλαλαγμὸς ἠγέρθη.

— Θάνατος εἰς τὸν Βροῦτον!... Εἶνε ὕποπτος... Μᾶς ἠπάτησε!

Καὶ ἤδη τινὲς ἐχώρουν πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ὁ Βροῦτος εἶχεν ἡράκλειον δύναμιν, διὰ μιᾶς πυγμῆς ἀνέτρεψεν ἕνα καὶ ἀπωθῶν τοὺς ἄλλους:

— Ἀλλ' ἀκούσετε λοιπόν, τί διάβολο!... Ναί θέλω νὰ σώσω τὴν μητέρα... διότι... εὑρίσκω τὴν θυγατέρα ὡραίαν.... μ' ἀρέσκει.... τὴν ἀγαπῶ!

Ἡ Λουΐζα ἐκπλαγεῖσα ἐκ τῶν λέξεων τούτων, ἀπεσύρθη μετὰ σπουδῆς ὀπισθεν τῆς μητρὸς, ἥτις ἔψαλλεν ἔτι μεταξὺ τῶν ὀδόντων ὡσεὶ νήπιον ἀποκοιμίζουσα:

Orleans Baugency
Notre-Dame de Clery!

— Τὴν ἀγαπᾷ!... Πραγματικῶς εἶνε ὡραία... Εὖγε! εὖγε!... ἐφώναξαν. Λοιπόν!... λάβε την... σοῦ ἀφίνομεν... τὴν θυγατέρα... ἄφησέ μας καὶ σὺ τὴν ἄλλην...

— Ὦ! πολῖται... ὁποία ἰδέα! ὑπέλαβε τις τῶν σφαγέων, ὁ πολῖτης Μούτιος... εἶνε ὡραία πολὺ καὶ δὲν πρέπει νὰ φονευθῇ... Ὁ Βροῦτος ἀγαπᾷ τὴν πολῖτιδα... Λοιπόν! πρέπει νὰ τὴν νυμφευθῇ...

— Ἄγωμεν λοιπόν, μὲ καταλαμβάνετε τέλος! εἶπεν ὁ Βροῦτος.

— Ἄς τοὺς φέρωμεν εἰς τὸν δήμαρχον... θὰ τοὺς στεφανώσῃ... Ἀ! ἄ! καὶ τὸ νόστιμον εἶνε ὅτι ἡ γραία ἀριστοκράτις θὰ παρευρεθῇ ἐκεῖ καὶ θὰ βλέπῃ τὴν κόρην της νὰ ὑπανδρεύεται μ' ἕνα... ἄθρωκωτον, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Μούτιος προσηλωμένος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ γάμου.

Ἔπειτα πλησιάσας τὴν Λουΐζαν ἔσυρεν αὐτὴν εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπε:

— Θέλεις νὰ ὑπανδρευθῇς τὸν πολίτην Βροῦτον;

— Ποτέ! ἀνέκραξεν ἡ Λουΐζα μετ' ἀγανακτήσεως. φρίκη! φρίκη!

— Τότε φονεύομεν τὴν μητέρα σου.

— Ὦ! Θεέ μου!

— Συλλογίσου, νέα κόρη, εἶνε τὸ μέσον νὰ σώσῃς τὴν μητέρα σου, εἶπεν ὁ Βροῦτος μετ' ἐπιμονῆς.

— Ποτέ!

— Προσοχή, σεῖς ἄλλοι! λάβετε τὴν γραῖαν καὶ ἂν ἡ νέα ἀρνῆται, κτυπᾶτε! λέγει εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν ὁ Μούτιος.

— Ὦ! Θεέ μου! Θεέ μου! ἀνέκραξεν ἡ Λουΐζα τὰς χεῖρας συνάπτουσα.

Ὁ Βροῦτος πλησιάσας ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτῆς.

— Ἡ δεσποσύνη Σομβρέλλη αἷμα ἔπιε διὰ νὰ σώσῃ τὸν πατέρα της... Νέα κόρη, ὀλιγωτέραν γενναιότητα ἔχεις ἀπὸ τὴν δεσποσύνην Σομβρέλλην;

Ὁ λόγος οὗτος καὶ μάλιστα ὁ τόνος τῆς προφορᾶς του ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τὴν Λουΐζαν, ἥτις παρατηρήσασα τὸν Βροῦτον ἀπεκρίθη.

— Ἔχεις δίκαιον, κύριε, δὲν ἔχω ὀλιγωτέραν γενναιότητα ἀπ' ἐκείνην... θὰ σώσω τὴν μητέρα μου!

Ἔπειτα ἐπρόσθεσεν αὕτη χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἀλλὰ θὰ φονευθῶ ὕστερον!

— Ἰδοὺ, ἐπανέλαβεν ὁ Μούτιος· ἐπαναλαμβάνω τὴν ἐρώτησιν καὶ τρίτην φορὰν, ἀλλὰ θὰ ἦνε ἡ τελευταία: Νέα πολῖτις δέχεσαι σύζυγον τὸν πολίτην Βροῦτον Κλικέτιον;

— Ναί, τὸν δέχομαι, ἀπεκρίθη ἡ Λουΐζα εὐσταθῶς.

— Εὖγε! εὖγε! ἐφώναξεν ὁ Μούτιος, ἂς τοὺς ὑπάγωμεν εἰς τὸν δήμαρχον.

— Εἰς τὸν δήμαρχον! εἰς τὸν δήμαρχον! ἐπανέλαβον πάντες

Καὶ ἔφεραν τὴν κυρίαν Δεφερβάκου, τὴν Λουΐζαν καὶ τὸν Βροῦτον εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ὁ γάμος πάραυτα ἐτελέσθη. Μετὰ δὲ τὴν τελετὴν, καθ' ἣν ἡ Δεφερβάκου παρευρέθη χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, ὁ Βροῦτος λαβὼν διὰ τοῦ βραχίονος τὴν Λουΐζαν καὶ τὴν βαρόνην διευθύνθη πρὸς τὸν οἶκόν του, παρακολουθούμενος ὑπὸ συνοδίαν περιέργων πληθυνομένων ἀκαταπαύστως.

— Ἰδοὺ νέα ἀριστοκράτις λαβοῦσα σύζυγον τὸν πολίτην Βροῦτον Κλικέτον... ἔνθερμον πατριώτην... καὶ τοῦτο διὰ νὰ σώσῃ τὴν μητέρα της... ἡ καλὴ κόρη!...

Ἡ φράσις αὕτη ταχυταχοῦ τῆς διαβάσεως των ἐπα-

ναλαμβανομένη δὲν συνετέλει ὀλίγον εἰς τὴν ἐπισώρευσιν τοῦ πλήθους, τρέχοντος ἵνα ἴδῃ τὴν ἱκανὴν τοιαύτης θυσίας νέαν· οὕτω δὲ συνοδευόμενοι οἱ νέοι σύζυγοι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πολίτου Βρούτου.

Φθὰς ἐκεῖ ὁ τελευταῖος οὗτος καὶ στραφεὶς πρὸς τὸ πλῆθος ὡμίλησε μὲ δυνατὴν φωνὴν ταῦτα.

— Πολῖται σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν προθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὴν εὐτυχίαν μου... Μ' ἐσυνωδεύσατε ἕως καὶ εἰς τὴν θύραν... εὐχαριστῶ!... Ἀλλ' ἀρκεῖ... αἱ δύο αὗται γυναῖκες, τῶν ὁποίων ἡ μὲν εἶνε γυνή μου, γυνὴ τοῦ πολίτου Βρούτου Κλικέτου, ἀκούετε! ἡ δε εἶνε μήτηρ αὐτῆς... αἱ δύο αὗται γυναῖκες ἔχουσι χρείαν ἀναπαύσεως μετὰ τὰς ταραχὰς τῆς ἡμέρας... ἀπομακρύνθητε λοιπόν... καὶ ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἀπὸ ταύτην τὴν στιγμὴν αἱ δύο αὗται γεναῖκες ἀνήκουσιν εἰς ἐμέ, καὶ ὅτι ὅστις δοκιμάσῃ νὰ ἐγγίξῃ μίαν τρίχα τῆς κεφαλῆς των, αὐτὸς θὰ ἔχῃ νὰ κάνῃ μ' ἐμένα!... Καληνύκτα!

Τούτων λεγομένων ἡ Λουΐζα ἦν ὠχρὰ ὡς νεκρὰ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς, οὐδενὸς τῶν προηγουμένων μετασχοῦσα, ἐτερέτιζεν εὐθυμον ᾠδήν. Ὁ Βροῦτος ἠνέωξε τότε τὴν θύραν τῆς οἰκίας, εἰσήγαγε τὰς δύο γυναῖκας, εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς, καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν. Μόλις δ' εἰσῆλθον, ἔβαλε τὴν Λουΐζαν νὰ καθίσῃ, ἔτρεξε εἴς τινα σκευοθήκην, τὴν ἤνοιξεν, ἔσυρε μίαν ὄρνιθα καὶ μίαν φιάλην οἶνου, ἔθεσε τὴν τροφὴν ταύτην ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ εἶπεν εἰς τὴν Λουΐζαν:

— Φάγε, καὶ παρεκίνησε καὶ τὴν μητέρα σου νὰ φάγῃ

— Δὲν πεινῶ ἐψιθύρισεν ἡ Λουΐζα.

— Φάγε, σὲ λέγω, ἐψιθύρισεν ὁ Βροῦτος.... πρέπει... θὰ ταξιδεύσωμεν ὅλην τὴν νύκτα.

— Πῶς;... τί λέγεις;... τί θέλεις λοιπὸν νὰ μᾶς κάμῃς; ἀνέκραξεν ἡ Λουΐζα μετ' ἀνησυχίας.

— Σιωπή! ἀπεκρίθη ὁ Βροῦτος, ὅστις διὰ χειρονομίας ἀνενέωσε τὴν ἀπαγόρευσίν του καὶ δραμὼν πρὸς τὴν θύραν ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτῆς τὸ οὖς.

Μείνας οὕτω περίπου ἡμίσειαν ὥραν, ἔπειτα δὲ στεναγμὸν ἀφεὶς εὐχαριστήσεως ἐπαινῆλθε λέγων,

— Τέλος! ἀνεχώρησαν πάντες!... Ἂς κάμωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἴδιον... Ἄγομεν, δεσποσύνη, εἶπεν εἰς τὴν Λουΐζαν, τονίζων τὴν λέξιν, λάβε τὴν μητέρα σου καὶ ἀναχωροῦμεν.

Ἡ Λουΐζα ὑπήκουσε· δὲν ἤξευρε τί νὰ στοχασθῇ, καὶ ἐν τούτοις ὁ Βροῦτος δὲν τὴν ἐτρόμαζε πλέον τόσον, τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπεν εἰς ὅλους τοὺς τρόπους του, ἀφότου ἔμειναν μόνοι, σέβας, τὸ ὁποῖον ὑπελάμβανεν ὡς καλὸν οἰωνόν.

— Ἔλθετε, ἔλθετε, εἶπεν ὁ Βροῦτος καὶ τοὺς ὡδήγησεν εἰς ἄλλην ἔξοδον τῆς οἰκίας του.

Ἐκεῖ δὲ εἴς τινα στενωπὸν εὑρίσκετο μικρὸν ὄχημα ὁδοιπορικὸν, ἀνεβίβασε τὰς δύο γυναῖκας καὶ ἔκλεισε τὸ θυρίδιον.

— Ἀλλὰ ποῦ μὲ ὑπάγετε; ἠρώτησεν ἡ Λουΐζα.

— Θὰ τὸ ἴδετε, ἀπεκρίθη ὁ Βροῦτος.

Καὶ ἤρχισε νὰ ἡνιοχῇ.

Ὁ Βροῦτος Κλικέτος ἀποστελλόμενος εἴς τινα τῶν ὁμόρων πόλεων τῆς Πρωσσίας, καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας φθάσας ἐκεῖ μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῆς πενθερᾶς του, ἐγκατέστη εἰς τὸ διορισθὲν δι' αὐτὸν οἴκημα, ἀφοῦ ἔδειξε τὰ ἐγγραφά του. Δύο δ' ὥρας βραδύτερον λόγῳ περιπάτου διέβαινε τὰ σύνορα μετὰ τῶν κυριῶν του καὶ παρέδιδε τὴν Λουΐζαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θείας της. Ἂς κρίνῃ ἕκαστος περὶ τῆς χαρᾶς τῆς Λουΐζης! Ἡ θέα ἀδελφῆς προσφιλοῦς, ἡ ἀπροσδόκητος εὐτυχία παρήγαγον ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς κυρίας Δεφερβάκου εὐτυχῆ ἐπιῤῥοήν, ἐπαισθητῶς ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ ταξειδίου παρασκευασθεῖσαν. Ἐγνώρισεν αὕτη τὴν ἀδελφήν της καὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν κόρην της καλοῦσα αὐτὴν διὰ τοῦ ὀνόματός της καὶ χύνουσα χείμαῤῥον δακρύων· ὁ δὲ αὐτουργὸς τῆς συγκινητικῆς ταύτης σκηνῆς ἵστατο εἴς τινα γωνίαν· ἡ Λουΐζα τὸν παρετήρεσε καὶ ἔτρεξε πρὸς αὐτόν.

— Ὦ! κύριε!... ἐφώναξε, καὶ ἠδυνήθην πρὸς στιγμὴν νὰ σὲ συγχύσω μετὰ τῶν φαύλων ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον νὰ φονεύσωσι τὴν μητέρα μου!... Ἀλλὰ τίς εἶσθε λοιπόν;... ἡ προσοχὴ, τὴν ὁποίαν εἴχετε ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τῷ ταξειδίῳ.... τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον ἔδειξες εἰς ἐμέ.... τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἔκαμε σύζυγόν σας... τὸ θαῦμα τέλος, τὸ ὁποῖον σήμερον μᾶς κάμνετε... πάντα ταῦτα κρύπτουσι, μυστήριον, καὶ βεβαίως δὲν εὑρέθητε τυχαίως εἰς τὴν φυλακὴν τὴν 3 σεπτεμβρίου.

— Ὄχι δεσποσύνη, ὄχι... δὲν εὑρέθην τυχαίως.... ἀλλὰ κατὰ καθῆκον.

— Τί θέλεις νὰ εἴπῃς;

— Δεσποσύνη... δὲν ὀνομάζομαι οὔτε Βροῦτος, οὔτε Κλικέτος. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἀνεμίχθην μετὰ τοὺς ταραξίας, μετὰ τοὺς ἀβράκωτους, καὶ οὐδὲ ῥανίδα αἵματος μὴ χύσας, πιστεύσατέ μοι, κατήντησα νὰ ἐπισύρω ἐπ' ἐμαυτοῦ μεγάλην παρ' αὐτῶν ὑπόληψιν, βεβαίαν ἐπιῤῥοήν. Ἐχρειάζετο τοῦτο ὅπως δυνηθῶ νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἀποστολήν μου καὶ νὰ σώσω ἀμφοτέρας ὑμᾶς, ἂν συνέβαινε νὰ κινδυνεύσητε.

— Ἀλλὰ τέλος, κύριε, τίς εἶσθε λοιπόν; ἐφώναξεν ἡ Λουΐζα, διότι διηγείρατε παραδόξως τὴν περιέργειάν μου...

— Τίς εἶμαι δεσποσύνη; ὑπέλαβεν ὁ νέος διστάζων· εἶμαι ὁ προσφιλὴς ἀνεψιὸς, ἢ μᾶλλον υἱὸς, διότι δὲν ἀπέκτησε τέκνον ἐμὲ δὲ πάντετε ὡς τοιοῦτο μ' ἐθεώρει... εἶμαι ὁ ἀνεψιὸς ἀνθρώπου, ὅστις σᾶς ἔκαμε κακὸν μέγα... διότι σᾶς ἐστέρησε πατρός... καθιστῶν τὴν μητέρα σας χήραν.

— Τί ἀκούω;

— Ὁ ἀντικόμης Μερέλλης! εἶπεν ἡ κυρία Δεφερβάκου ὠχριῶσα.

— Ὦ! κυρία, μὴ τὸν καταρᾶσθε, διότι πολλάκις αὐτὸς κατηράσθη ἑαυτόν, καὶ οὐδέποτε μέχρι τοῦ θανάτου του, δὲν ἔπαυσεν ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς του δι' ἔγκλημα ἀκούσιον. Μετὰ φιλονεικίαν ἀσήμαντον προσκληθεὶς, ῥαπισθεὶς μάλιστα ὑπὸ τοῦ βαρώνου ἠναγκάσθη ὑπὸ τῆς φιλοτιμίας...

— Ναί... τὸ ἠξεύρω, κύριε... τὸ ἠξεύρω, διέκοψεν ἡ κυρία Δεφερβάκου στενάζουσα· ὁ κύριος βαρόνος ἔχει τὸ ἄδικον.

— Καὶ ὁ δείλαιος θεῖος μου, δὲν ἔπαυε λέγων, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι δικαιότερον νὰ πάθῃ αὐτὸς, ὅστις ἦτον νέος... ὅστις δὲν εἶχε τέκνα! Ἀποθνήσκων, κυρία, μ' ἐκάλεσε καὶ μὲ εἶπεν·

— » Ἀνεψιέ μου, ἐξ αἰτίας μου δύο γυναῖκες, » χήρα τις καὶ νεᾶνις, στεροῦνται προστάτου· ἐνόσῳ » ἔζων, ἐπαγρύπνουν ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ σήμερον ἀπο- » θνήσκω. Ἡ ἐπανάστασις ἴσως ἐπισωρεύσει κινδύ- » νους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των· ὑποσχέθητί μοι ὅτι σὺ » θὰ μὲ ἀντικαταστήσῃς, καὶ ὅτι ἐν σοὶ θὰ εὕρωσι » προστάτην ἄγνωστον καὶ ἀφωσιωμένον. » Ὑπεσχέθην, κυρία, καί...

— Καὶ ἐπράξατε, κύριε, εἶπεν ἡ Λουΐζα μετ' εὐγνωμοσύνης, ἐπράξετε πλειότερον τῆς ὑποσχέσεώς σας. Πῶς! δι' ἡμᾶς ἀπεφάσισες νὰ ζῇς μετὰ τοῦ συρφετώδους ὄχλου, νὰ ὁμιλῇς τὴν γλῶσσάν του;...

— Μάλιστα, ἀλλὰ τοῦτο περιωρίσθη ἕως ἐκεῖ... δὲν ἐμιμήθην αὐτὸν καὶ κατὰ τὰς πράξεις... Ἤδη, κυρία, ἐπρόσθεσεν ὁ νέος ἀντικόμης Μερέλλης ἀμηχανῶν, μοὶ μένει νὰ σᾶς ἐνθαῤῥύνω ἐπί τινος.... τοῦ γάμου....

Ἡ Λουΐζα ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Εἶνε μηδὲν, ἐπρόσθεσεν ὁ νέος.... ἀφοῦ δὲν ὀνομάζομαι Βροῦτος Κλικέτος.

— Τί σημαίνει τοῦτο; ἠρώτησεν ἡ κυρία Δεφερβάκου, ἥτις ἐκ τῆς μανίας της ἠγνόει τὰς περιστάσεις τῆς ἀπελευθερώσεώς της.—Ἡ Λουΐζα τὰς ἐδιηγήθη εἰς αὐτὴν ἐπιτροχάδην· ὅταν δὲ αὕτη ἔμαθε τὰ πάντα, ἔτεινε χεῖρα πρὸς τὸν νέον καὶ εἶπε:

— Κ. Μερέλλη, φέρεις ὄνομα, τὸ ὁποῖον ὤφειλον νὰ μισῶ, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἐσυγχώρησα τὸν θεῖον σου ἐναρέτως μετανοήσαντα. Ἂν ἦτο πατήρ σου, θὰ ἤμην ἄκαμπτος, ἀλλ' ὀφείλω πολὺ νὰ μὴ ματαιώσω τοὺς γάμους τοῦ πολίτου Βρούτου Βλικέτου μετὰ τῆς πολίτιδος Δεφερβάκου.

— Ἀ! κυρία.

— Οὕτω δὲν μᾶς ἀφίνεις πλέον, εἶπεν ἡ Λουΐζα· ἀλλ' ἡ ἀποστολή σου;

— Ἂς τὴν ἐκπληρώσῃ ὁ θέλων: τὸ κατ' ἐμὲ δὲν θέλω νὰ ἔχω ἄλλην ἢ τὸ νὰ σὲ καταστήσω εὐδαίμονα.

Γ. Κ.

ΤΟ ΕΠΙΔΕΙΠΝΟΝ.

Ὁ Ῥινάλδος καὶ ἡ Ἐλισάβετ κατώκουν ἐν Φλωρεντίᾳ εἰς δύο γειτονευούσας οἰκίας. Πλησίον ἀλλήλων ἀνατραφέντες, ἀπὸ τῆς βρεφικῆς αὐτῶν ἡλικίας ἠγαπῶντο, καὶ ἐν ὥρᾳ γάμου γενομένους, οἱ γονεῖς αὐτῶν συγκατετέθησαν προθύμως νὰ τοὺς ἑνώσωσιν.

Ἀλλὰ καθ' ἓν καιρὸν ὁ εὐδαίμων οὗτος γάμος παρεσκευάζετο, ὁ πατὴρ τοῦ Ῥινάλδου, εἷς τῶν πλουσιωτέρων τῆς πόλεως ἐμπόρων, ἔλαβε κακὰς περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀνταποκριτοῦ του εἰδήσεις, καὶ ἀπῃτεῖτο τοῦ κυρίου ἡ ἐπιθεώρησις διὰ νὰ διεσθετήσῃ τὰς κακῶς ἐχούσας ὑποθέσεις του· ἀπεφάσισε δ' οὗτος ν' ἀποστείλῃ, ἀντὶ ἑαυτοῦ, τὸν Ῥινάλδον·

Κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ, οἱ δύο μεμνηστευμένοι θερμὰ ἔχυσαν δάκρυα καὶ ἐρωτικὰ ἀντήλλαξαν περίαπτα.

Ἐν τούτοις ὁ διὰ τὸ ταξείδιον τοῦτο ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἤδη παρέλθει χωρὶς νὰ φανῇ ἐπανερχόμενος ὁ Ῥινάλδος, καὶ ἐπειδὴ τῶν συμφορῶν ποτὲ δὲν λείπουσι μάρτυρες, ἦσαν τινὲς λέγοντες ὅτι εἶδον τοῦ Ῥινάλδου τὸ πλοῖον καταβυθισθὲν ἐν μέσῳ τριχυμίας. Ἡ Ἐλισάβετ ἀκούσασα ταῦτα παρ' ὀλίγον ν' ἀποθάνῃ· ἀλλὰ, μόλις ἀπὸ τῆς θλίψεώς της ἀνακύψασαν, κατηνάγκασαν οἱ γονεῖς της νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν Κύριον Φραγκίσκον Ὀρσίννην, πλούσιον ἰδιοκτήτην τῆς Κοιλάδος τοῦ Ἄρνου. Ἂν καὶ αὐστηρὸς καὶ ψυχρὸς, ἦτο ἀγαθὸς ἄνθρωπος ὁ Κύριος Φραγκίσκος, καὶ οὕτως ἡ Ἐλισάβετ προετίμησεν αὐτὸν γυναικαρέσκου συζύγου. Πρὸς δὲ τούτοις, μετ' ὀλίγα ἔτη δὶς ἐγένετο μήτηρ, καὶ ἐνόμισε τότε ὅτι βλέπει πάντα τοῦ κόσμου τούτου τὰ εὐτυχήματα. Τοιουτοτρόπως παρῆλθεν ἀρκετὰ μακρὸς χρόνος, καθ' ὃν ὁ Ῥινάλδος, ὅστις δὲν εἶχεν ἀποθάνει, ἀλλὰ μόνον αἰχμάλωτος ἐκρατεῖτο εἰς Τύνιδα, κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Φλωρεντίαν. Ἅπασα δ' ἡ πόλις συνεκινήθη εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην ἐπιστροφήν, καὶ ἡ Ἐλισάβετ τοσοῦτον ἐχάρη, ὥστε, ὅπως διαμείνῃ πιστὴ εἰς τὸν ἄνδρα της, ἐσυλλογίσθη ν' ἀποφύγῃ τὸν ἀρχαῖον ἐραστήν της, καὶ ἐγκατακλισθεῖσα εἰς τὸν οἶκόν της, νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν τέκνων της. Ἀλλ' ὁ Ῥινάλδος, ὅστις οὐδένα εἶχε λόγον νὰ σέβηται τὴν τιμὴν τοῦ κυρίου Φραγκίσκου, καὶ ὅστις ἠρᾶτο ἐπίσης ὡς καὶ ὅταν ἀνεχώρησε, ἔκαμεν ὅτι ἐδύνατο ν' ἀπαντήσῃ τὴν Ἐλισάβετ. Τὸ πρωΐ, ὑπήγαινε ζητῶν αὐτὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν πλατείαν, ὅπου αἱ κυρίαι συνήρχοντο ὅπως ἀναπνέωσι τὴν δρόσον. Δὲν εὗρεν ὅμως αὐτὴν, καὶ γνωρίζομεν διατί· ἀλλὰ τότε, διέφθειρε διὰ τῶν χρημάτων μίαν τῶν θεραπαινίδων της, ἥτις εἰσήγαγεν αὐτὸν λαθραίως εἰς τὸ εὐκτήριόν της. Ἐκείνη δὲ δὲν ἐβράδυνε νὰ πορευθῇ ἐκεῖ, ἐγονάτισεν ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὁ Ῥινάλδος ἤκουσε τ' ὀνομά του ψιθυριζόμενον. Ὅλος εὐδαίμων, ῥίπτεται, τὴν ἐναγκαλίζεται, ὀνομάζει αὐτὴν ἐδικήν του, καὶ ὀμνύει ὅτι τῆς εὐδαιμονίας ἡ στιγμὴ αὕτη ἐξαλείφει τὰς ταλαιπωρίας τοσούτων ἐτῶν! Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβετ ἀπεσπάσθη τῶν ἀγκαλῶν του, καὶ μὲ τόνον αὐστηρόν:

— Κύριε Ῥινάλδε, εἶπε, πρὸ ὀλίγου ἦσο τίμιος ἄνθρωπος· ἐπὶ τοσοῦτον μετεβλήθης ὥστε λησμονεῖς ὅτι ὁ κύριος Φραγκίσκος ἐγένετο σύζυγός μου;

— Ὁ λησμονήσας ἐξ ἡμῶν τῶν δύο, δὲν εἶμ' ἐγὼ, ὑπέλαβεν ὁ Ῥινάλδος. Ἄλλοτε μὲ ἠγάπας καὶ δὲν μὲ ἐδέχεσο μὲ τοσαύτην ψυχρότητα, Ἐλισάβετ!

— Ἄλλοτε ἤμην ἐλευθέρα, εἶπε στενάζουσα ἡ νέα γυνή.

— Ἀλλ' ἐγὼ πάντοτε ἐλεύθερος διατελῶν, θέλω ἐξακολουθήσει νὰ σ' ἀγαπῶ, καὶ θέλω κλαίει τὸν ἀπολεσθέντα πλέον εὐτυχῆ καιρόν!

— Καὶ τὰ δάκρυά μου θέλουσιν ἀναμιχθῇ εἰς τὰ ἐδικά σου! ἀνέκραξεν ἡ Ἐλισάβετ μετὰ διατάσεως·

ἔπειτα δὲ, φρόνιμος ἀκόμη, ἐπανέλαβε μὲ πλειοτέραν γαλήνην: ὁ Ῥινάλδος δὲν λησμονεῖ ὅτι ὁ κύριος Φραγκῖσκος εἶναι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος πρὸς ἐμὲ, καὶ ὅτι τὰ τέκνα μου εἶναι ἐδικά του, καὶ ὅτι διὰ τὴν δόξαν μου καὶ δι' ἀγάπην των, ὀφείλω νὰ ζήσω ἀγνὴ καὶ σώφρων!

Βεβαίως οἱ λόγοι οὗτοι ἠδύναντο νὰ λυπήσωσιν ἕνα ἐραστὴν, ἀλλ' εἰς ἄνδρα τοῦ ὁποίου ἡ τρυφερότης ἦτο ἐξυψωμένη, ἀληθῆ προσέφερον παρηγορίαν.

Τὸ ν' ἀπαντήσῃ τις ἀγαθὴν γυναῖκα εἶναι σπάνιον ἐνῷ προσηνῆ ἐρωμένην, εὐκόλως ἀπαντᾷ.

Οὕτω ἐσκέφθη ὁ Ῥινάλδος, καὶ καταπεισθεὶς ὅτι ἡ τιμὴ ἐπέβαλλεν εἰς ἀμφοτέρους τὴν θυσίαν τοῦ πάθους των, ἐπανέλαβε:

— Καλὴ Ἐλισάβετ, θέλεις εἰσακουσθῆ καὶ θέλεις εὕρει ἐν ἐμοὶ φίλον οἷος ἤμην πρὸς σὲ πρὶν ἢ ἡ ἡλικία γεννήσῃ τὸν ἔρωτα ἐν τῇ καρδίᾳ μου· τότε μ' ὠνόμαζες ἀδελφὸν καὶ ἤμην εὐχαριστημένος καὶ δὲν ἐζήτουν περισσότερον. Σήμερον θέλω πράξει τὸ αὐτὸ ἂν συγκατανεύσῃς νὰ μ' ἀποδώσῃς τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνομα!

Κάμνων δὲ τῆς ὑπακοῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τὴν διαμαρτύρησιν ταύτην, ἔκλινε τὸ γόνυ, καὶ ἡ Ἐλισάβετ συγκινηθεῖσα, ἠσθάνθη ὅτι ἔκλαιε. Διὰ νὰ κρύψῃ δὲ τὰ δάκρυά της, ἐστήριξε τὴν κεφαλήν της ἐπὶ τῆς κόμης τοῦ Ῥινάλδου, καὶ τὰ χείλη της ἥψαντο ἀκροθιγῶς τοῦ κεκλυμμένου μετώπου τοῦ νεανίου. Ἐμειναν ἐν τοσούτῳ ἐν τῇ ταπεινῇ στάσει του. Ὁ ἀσπασμὸς οὗτος, ἀσπασμὸς ἀδελφοῦ, οὐδόλως διήγειρε τοῦ ἐραστοῦ τὰς ἐπιθυμίας· εἶτα ἀπῆλθεν εὐτυχὴς ἐν τῇ δυστυχίᾳ του.

Ὁ κύριος Φραγκῖσκος μετ' οὐ πολὺ, ἐπῆλθεν εἰς τὸ εὐκτήριον.

— Ἐνόμισα ὅτι ἤκουσα ὁμιλίας ἐνταῦθα, εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκά του μὲ αὐστηρὸν τόνον.

— Ἤμην μόνη, ἀπήντησεν ἡ Ἐλισάβετ μὴ τολμήσασα οὔτε νὰ ψευσθῇ οὔτε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλ' ὁ κύριος Φραγκῖσκος ἤξευρε τί ἐσήμαινεν ἡ ἄρνησις αὕτη· εἶχεν ἰδεῖ διὰ τῶν ὑέλων τὸν Ῥινάλδον εἰς τοὺς πόδας τῆς συζύγου του, καὶ μὴ ἀκούσας τί ἐκεῖνος τῇ ἔλεγεν, ἐνόμισεν ὅτι ἐπροδόθη.

Μὴ δυνάμενος νὰ ἐκδικηθῇ ἀμέσως, προετίμησεν ἐν τοσούτῳ νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Ἐλισάβετ, καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἀπεσύρθη ἐναγκαλισθεὶς αὐτήν. Τὰς ἀκολούθους ἡμέρας ἐφάνη τόσον ἀτάρακτος ὡς συνήθως ἦτο· Κατόπιν δὲ πρωΐαν τινα εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τῆς νέας γυναικὸς, ἀκολουθούμενος ὑφ' ἑνὸς ὑπηρέτου βαστάζοντος πολύτιμον φόρεμα.

— Ἰδοὺ διὰ νὰ στολισθῇς, τῇ εἶπε· σήμερον θὰ ἔχωμεν ἑορτὴν, καὶ προσεκάλεσα τοὺς ἀδελφούς σου καὶ τὸν Ῥινάλδον, ἐπανελθόντα ἐκ Τύνιδος.

Ἀκούσασα τοῦ ἐραστοῦ της τὸ ὄνομα, ἡ ἀθλία Ἐλισάβετ ἠσθάνθη ὡσεὶ ῥίκην ὁρμέμφυτον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ φανερώσῃ αὐτὴν, καὶ κατὰ τὴν ἁρμοδίαν ὥραν, ὡραία καὶ τρέμουσα, ἦτο ἑτοίμη νὰ δεχθῇ τοὺς προσκεκλημένους.

Ὁ κύριος Φραγκῖσκος ἐν τῇ τραπέζῃ προσήνεγκε θέσιν εἰς τὸν Ῥινάλδον παρ' αὐτῇ, καὶ ἐφαίνετο πρὸς αὐτὸν πλήρης φιλοφροσύνης· ἀλλ' οἱ δύο ἐρωμένοι δὲν ἐτόλμων νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς γειτνιάσεως ταύτης· ἔβλεπον ἐφ' ἑαυτῶν ἀδιαλείπτως τοὺς φοβεροὺς τοῦ Φραγκίσκου ὀφθαλμούς.

Τὸ δεῖπνον ἦν λαμπρὸν ὡς πρέπει εἰς κύριον δεχόμενον ἐπὶ τούτῳ ἄλλους. Ἐν τούτοις, μὲ ταπεινοφροσύνης τόνον, ὅτε ἐσήκωναν τὰ περισσεύματα, ὁ οἰκοδεσπότης ἤρξατο λόγων.

— Συγγνώμην! αὐθέντα διὰ τὰ εὐτελῆ φαγητὰ τὰ ὁποῖα σᾶς παρέθεσα· τὸ ἐπιδειπνον θέλει σᾶς ἀποζημιώσει, καὶ ἐλπίζω, ὅτι θέλει εἶσθαι ἄξιον ὑμῶν.

Ἔπειτα μεγαλοφώνως ἀνέκραξε:

— Τὰ ὀπωρικά!

Παρευθὺς, ὅλαι αἱ θύραι τῆς αἰθούσης ἠνοίχθησαν καὶ ἀνεφάνησαν ἐπὶ τοῦ κατωφλοίου ὑπηρέται ὡπλισμένοι μὲ ῥάβδους.

— Εἰς τὸ ἔργον! ἀνέκραξεν ὁ κὺρ Φραγκῖσκος· καὶ οἱ χωρικοὶ ἐκεῖνοι ὥρμησαν κατὰ τῶν εὐγενῶν συμποτῶν, οἵτινες ἐν τῇ ἐκτάσει των, οὐδὲ κἂν ἐσκέφθησαν νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτοὺς καὶ κατέπεσον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καταβληθέντες ὑπὸ τῶν ἀθλίων ἀνταγωνιστῶν των. Ἡ δὲ Ἐλισάβετ εἰς τὴν θέαν τῶν ὑπηρετῶν, ὑποπτεύθη ἐπιβουλὴν, καὶ ἐν τῇ ῥίκῃ της ἐλειποθύμησε. Ὁ προσωρινὸς οὗτος θάνατος ὑπῆρξε δι' αὐτὴν εὐτύχημα, καθότι δὲν εἶδε φονευομένους τοὺς φιλτάτους ἀδελφούς της καὶ τὸν Ῥινάλδον ὅνπερ ἠγάπα πλειότερον ἢ τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ὅτε δὲ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν, εὑρέθη εἰς τὸν θάλαμόν της, περικυκλωμένη ὑπὸ τῶν θεραπαινίδων της. Αἱ μὲν τούτων ἡτοίμαζον ἓν λουτρὸν, αἱ δὲ ἤπλωναν ἐπὶ τῶν ἐπίπλων τὰ πολυτελῆ ἱμάτια τὰ ὁποῖα ἔφερε τὴν ἡμέραν τῶν γάμων της.

— Τί σημαίνουν αἱ προετοιμασίαι αὗται; ἠρώτησε· ἀλλὰ στεναγμοὶ μόνον τῇ ἀπεκρίθησαν.

Τότε ἐφάνη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

— Ἀκολούθει μοι τῇ εἶπεν.

Ἐκείνη ἠκολούθησε μετὰ βίας, καὶ ἔφθασαν ἐντὸς λαμπρῶς φωταγωγημένου θαλάμου. Εἰς τὸ βάθος, ἐπὶ μιᾶς ὁδοῦ, ἵστατο μεγαλοπρεπὴς κλίνη ἧς αἱ αὐλαῖαι ἦσαν κεκλεισμέναι. Ὁ κὺρ Φραγκῖσκος ὡδήγησε τὴν γυναῖκά του πλησίον αὐτῆς· ἔπειτα ἀνασύρας βιαίως τὰ παραπετάσματα, ἀνέκραξε:

— Ἰδέ!

Ἡ δυστυχὴς ἔμεινε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀκινήτους, τὸ στόμα κεχηνὸς, χωρὶς νὰ ἐκβάλῃ κραυγήν: εἶχεν ἀναγνωρίσει ἐπὶ τῆς πολυτίμου κλινοκαλύπτρας, τὸ αἱματόφυρτον τοῦ Ῥινάλδου πτῶμα.

— Ναὶ, εἶπεν ὁ κὺρ Φραγκῖσκος, εἶν' ἐκεῖνος, εἶναι ὁ ἐραστής σου. Ἰδοὺ πῶς διεκδικήθην κατὰ σοῦ καὶ κατ' ἐκείνου. Ἀλλ' οὐδεὶς θέλει σᾶς διεκδικήσει ἀμφοτέρους, ἐπειδὴ ἐκεῖνος μὲν ἦτο μόνος εἰς τὸν κόσμον, σὺ δὲ δὲν ἔχεις ἀδελφοὺς πλέον διὰ νὰ μὲ ἐξυβρίσωσι τὴν διαγωγήν μου. Ἄλλως τε, διὰ σὲ, ἤθελεν εἶσθαι γλυκεῖα ἡ ἐκδίκησίς μου. Παραιτοῦμαι πάντων τῶν ἐπὶ σὲ δικαιωμάτων μου, σὲ κάμνω νύμφην αὐτοῦ, ἰδοὺ ἡ νυμφική σου κλίνη, καὶ θέλετε ἑνωθεῖ πρὸς ἀλλήλους μέχρι θανάτου.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἀκόμη ἡ ἀθλία γυνὴ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς ὁ θάνατος· ἔπειτα τῆς ἰσχύος τῆς ὄψεως ἀποδοσάσης αὐτῇ τὴν αἴσθησιν, εἶπε:

— Οὔτ' ὁ Ῥινάρδος, οὔτ' ἐγὼ σὲ προσεβάλομεν, κύριε, καὶ ἂν ὑπάρχῃ δικαιοσύνη ἐν τῷ οὐρανῷ θέλει μᾶς ἐκδικήσει!

Ὁ σταθερὸς τῆς Ἐλισάβετ τόνος ἐκλόνισε τοῦ κὺρ Φραγκίσκου τὴν ἀπόφασιν.

— Ἂν ἦσαν ἀθῶοι! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· ἀλλὰ δὲν τοὺς εἶδον;...

Καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν ταύτην, τὸν ἐπανῆλθεν ὁ θυμός του.

— Ἐκδύσατε τὴν νύμφην, εἶπε, καὶ νὰ τεθῇ πλησίον τοῦ νυμφίου της.

Ἐν τοσούτῳ αἱ θεράπαιναι, ἰδοῦσαι εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κυρίου των τὰ ἴχνη ταῦτα τῆς εὐσπλαγχνίας, ἐνηγκαλίσθησαν τὰ γόνατά του, λέγουσαι·

— Εὐσπλαγχνίαν, εὐθέντα! εὐσπλαγχνίαν!

— Δὲν ὑπάρχει εὐσπλαγχνία δι' ἐκείνην ἥτις δὲν ἐσεβάσθη τὴν τιμήν μου! — Αἴ! τέκνα μου! ἐξηκολούθεσεν ἑνώσας τὴν εἰρωνείαν εἰς τὴν σκληρότητα, — ἐπειδὴ τοσοῦτον ἀγαπᾶτε τὴν κυρίαν σας, ἀντὶ νὰ λυπῆσθε δὲν χαίρεσθε; Δὲν εἶναι κομψότατος ὁ νυμφίος ὅστις τὴν περιμένει ἐπὶ τῆς κλίνης ταύτης;

— Οἴκτον! οἴκτον! ἐπάνέλαβον αἱ θεράπαναι.

— Ὄχι! διόλου οἴκτον, καὶ νὰ σπεύσετε.

Ἠναγκάσθησαν λοιπὸν αἱ γυναῖκες ἐκεῖναι νὰ ὑπακούσωσιν. Ἀπεγύμνωσαν τὴν Ἐλισάβετ ἀπὸ τοῦ πλουσίου καλωπισμοῦ της, καὶ ἔφερον αὐτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης· ἔπειτα τὰ κηρία ἐσβέσθησαν, καὶ οἱ δύο ἐρωμένοι, ὁ μὲν νεκρὸς, ἡ δὲ ζῶσα, ἔμειναν μόνοι.

Τὴν νύκτα ἐκείνην, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καὶ τὰς τρεῖς ἐπιούσας ἀκόμη, ἡ Ἐλισάβετ οὐδόλως ἄφησε τὸ πλευρὸν τοῦ Ῥινάλδου, καὶ οὐδεμίαν ἔλαβε τροφήν. Μία τοιαύτη θλίψις, ὁ τοιοῦτος πόνος, ἡ ὀσμὴ ἐκείνη τοῦ πτώματος, ἔμελλον ἐντοσούτῳ νὰ φονεύσωσι ἀδύνατον γυναῖκα· ἀλλ' ἡ γυνὴ αὕτη ἐνισχύετο ὑπὸ τῆς ἀρετῆς της, καὶ ὁ Θεὸς ἐθαυματούργησεν ὑπὲρ αὐτῆς, ὅπως ἡ ἀθωότης της κατασταθῇ πάγκοινος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

Τὸ πρωὶ τῆς τετάρτης ἡμέρας, ἡ Ἐλισάβετ αἰσθανθεῖσα ὅτι ὁ θάνατος ἔμελλε τέλος πάντων νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν τιμωρίαν της, ἐζήτησε τὰ τέκνα της. Μετὰ τὸ συμβὰν, δὲν εἶχε χύσει ἓν δάκρυ· ἀλλ' ὅταν ταῦτα εἰσῆλθον εἰς τὸν θάλαμον, διελύθη εἰς θρήνους καὶ κλαυθμούς. Τῆς μητρὸς αἱ λύπαι ἔκαμνον ὅ,τι δὲν ἐδύνατο ἡ ἀπελπησία τῆς ἐρωμένης νὰ κάμῃ. Ἐν τούτοις, βλέπουσα τοὺς μικροὺς ἐκείνους ἀγγέλους τόσον ἀνθηροὺς, τόσον μειδιῶντας, ἐλησμόνησε μίαν στιγμὴν τὴν θέσιν της, καὶ μὲ τὴν διακεχυμένην ἐκείνην τῶν μητέρων τρυφερότητα μεθ' ἧς ἐναγκαλίζονται τὰ τέκνα των, θλίβουσα αὐτὰ ἐπὶ τοῦ στήθους της, ἔλεγε:

— Φίλτατα τέκνα, πόσον εἶσθε ὡραῖα! πόσον εἶσθε ἀγαπητά! Ἔπειτα τ' ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐνετρύφα τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ νὰ τὰ θεωρῇ. Ἀλλ' ἡ χαρὰ αὕτη, ἡ τελευταία τῆς ζωῆς της, ἔλαβε πέρας διὰ ὀμματιᾶς ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ Ῥινάλδου.

— Ἐγὼ ἐπίσης ὀφείλω ν' ἀποθάνω, εἶπε· σύγγνωθί μοι, φίλτατε ἐραστὰ, ἂν μίαν στιγμὴν ἄνευ σοῦ, μὲ ταῦτα τὰ τέκνα, ἠδυνήθην νὰ μετάσχω ἡδονῆς ἐν τῇ ζωῇ.

Ἔπειτα ἔμεινε σκεπτομένη καθ' ἑαυτὴν, φανεῖσα νὰ ἐλησμόνησεν ὅτι ἦσαν ἐκεῖ τὰ δύο της τέκνα. Ἐξαίφνης, βαθὺν ἀφεῖσα στεναγμὸν, συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν· ἔκαμε τὸν σταυρόν της, καὶ ἐπὶ τῶν δύο παιδίων τὰ ὁποῖα ἡ τροφὸς ἐκράτει πάντοτε παρὰ τὴν κλίνην της, ἔτεινεν ἐπ' αὐτὰ τὰς δύο κατίσχνους χεῖράς της καὶ τὰ ηὐλόγησε.

— Δύναμαι, νὰ τὸ κάμω εἶπε μὲ φωνὴν μεγάλην καὶ σταθεράν· ἤμην πιστὴ σύζυγος, καὶ ὁ κύριος Φραγκῖσκος εἶναι σύζυγος ἄδικος καὶ σκληρός. Τροφὲ, ἐξηκολούθησεν, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παρθένου, σὲ προσκαλῶ, ὅταν τὰ παιδία ταῦτα ἀνδρωθῶσιν, νὰ τοῖς εἰπῇς τὸ ἐπώδυνον τέλος μου.

— Μάλιστα; κυρία μου, μάλιστα, θέλω σᾶς ὑπακούσει, εἶπεν ἡ τροφός.

— Οὕτω βούλομαι! ἐπανέλαβεν ἡ Ἐλισάβετ μὲ τόνον σεβαρόν· καὶ πρὸ πάντων εἰπέ το εἰς τὸν ὑγεροτοκόν μου, τὸ ἄθλιον μικρὸν τὸ ὁποῖον τείνει πρός με τὰς χεῖρας. Ἀχ! σ' ἐξορκίζω, τὰ τέκνα μου νὰ μάθωσι πόσον τὰ ἠγάπων!

Τότε, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ τοῦ ἔρωτος, τὰ δάκρυά της ἐπανήρχισαν ῥέοντα ἀφθόνως· ἔπειτα, ἀγωνισθεῖσα, μὲ ἀπειλητικὴν φωνὴν ἔκραξε·

— Μαθόντα τὴν τρυφερότητά μου, θέλουν μάθει τὰ τέκνα μου τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν προδοσίαν, καὶ θέλουν μ' ἐκδικηθῇ!

Ἀποκαμοῦσα δὲ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης της, καὶ ἡ τροφὸς νομίσασα αὐτὴν τεθνηκυῖαν, ἔφυγε φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὰ παιδία. Ἐν τούτοις τῆς ἀπελευθερώσεως ἡ ὥρα δὲν εἶχεν εἰσέτι σημάνει διὰ τὴν δύστηνον· ἐνεψυχώθη, ἀνεκάθησε, ἐκύτταξε τοὺς ἠλλοιωθέντας τοῦ Ῥινάλδου χαρακτῆρας. Ἀνεσκίρτησεν ὑπὸ τῆς ῥίκης· ἀλλὰ, κατανικήσασα τὴν ἔνστικτον ἐκείνην ἀποστροφὴν, ἔλαβε τὴν κυανέχρουν καὶ ἐκτεταμένην τοῦ πτώματος χεῖρα, τὴν ἔσφιγξεν ὅλην ψυχρὰν ἐντὸς τῶν ἰδικῶν της, τὰς ὁποίας ὁ πυρετὸς καθίστα φλογώδεις, τὴν ἔφερεν ἔπειτα εἰς τὰ χείλη της, τὴν ἠσπάσθη ἐπανειλημμένως, καὶ μὲ φωνὴν ἐκλείπουσαν, ἐψιθύρισε τὴν ἑξῆς προσευχήν:

« Ἅγιε μάρτυς, εἶπε, ἱκέτευσον δι' ἐμὲ τὴν ὥραν ταύτην καθ' ἣν μέλλει ἡ ζωὴ νὰ μ' ἐγκαταλείψῃ· ὅπως ἀποθάνω ἀξία νὰ συμπορευθῶ μετὰ σοῦ εἰς τὸν παράδεισον... Ἰησοῦ μου, σῶτερ, γενοῦ μοι ἵλεως.»

Βαθὺς στεναγμὸς ἀνεξῆλθεν ἀπὸ τοῦ στήθους της, καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ ψυχὴ τῆς θανούσης ἀνέπτη εἰς τὸν οὐρανόν. Λαμπρὰ κηδεία ἐγένετο εἰς τὴν Ἐλισάβετ. Ὁ δήμιός της ἐτόλμησεν ὁ ἴδιος νὰ διευθύνῃ τὴν ἐπικήδειον πομπήν· ἐβάδιζε συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς οἰκογενείας του. Τεθνηκυία ἡ Ἐλισάβετ ἔγεινε πάλιν σύζυγός του, μία Ὀρσίνη· ἦτο ἀξία τῶν τιμῶν, ἃς ἐπιτρέπουσι τὰ πλούτη καὶ ὁ βαθμός.

Ἡ πένθιμος συνοδία ἐβάδιζεν ἐξωπλισμένη. Ἡ προφύλαξις αὕτη ἦτο ἐν τούτοις ὑπερβολική. Εἰς τοῦ ἐγκλήματός του τὸ πεῖσμα, ὅλοι οἱ τῆς Φλωρεντίας εὐγενεῖς δὲν ἤθελον τολμήσει νὰ ἐπιβουλευθῶσι τὴν ἐλευθερίαν τόσον ἰσχυροῦ εὐγενοῦς οἷος ἦτο ὁ κύριος Φραγκῖσκος. Ἡ Φλωρεντία, κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦτο ἥσυχος, καὶ ἐγνώριζε μὲ θυσίαν της ὅτι ἡ ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν πολιτικὴν περίπτωσις αὕτη ἐξήρκει νὰ διεγείρῃ τὰ μόλις καταπραϋνθέντα τῶν Γουέλφων καὶ Γιβελίνων πάθη, καὶ οὕτω προέκρινε νὰ ἀφήσῃ τὸν ἔνοχον ἀτιμώρητον ἢ νὰ ἐπαναφέρῃ ἐπὶ τῶν τειχῶν της τὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Πολλὰ ἔτη παρῆλθον, καθ' ἃ ὁ κύριος Φραγκῖσκος ἔμεινε μεμονωμένος διὰ τῆς χηρείας καὶ κεκλεισμένος εἰς τὸν ἐν τῇ Κοιλάδι τοῦ Ἄρνου πύργόν του. Εἶχε τὰ τέκνα του πλησίον του, ἀλλὰ δὲν κατεγίνετο δι' αὐτὰ, καὶ τοῦ νεωτέρου τὸ πρόσωπον, ὅπερ ὡμοίαζε τὸ τῆς μητρός του, ἐφαίνετο προξενοῦν εἰς αὐτὸν δεινὸν συναίσθημα. Οἱ δύο οὗτοι νεανίαι ηὔξησαν καὶ ἔγειναν εὔρωστοι, πλήρεις ἐξυνοίας καὶ γενναίων αἰσθημάτων. Εἰς τὸ εἰκοστὸν ἐτήσιον τῆς μητρὸς αὐτῶν μνημόσυνον,

ἡ τροφὸς ἀπεφάσισε τέλος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει ὑπόσχεσιν τῇ θανούσῃ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἤκουσαν τὴν διήγησιν μετ' ἐκπλήξεως τὴν ὁποίαν εὐκόλως ἐννοεῖ ἕκαστος· ἔπειτα, ἀφοῦ ἡ τροφὸς ἔπαυσε νὰ ὁμιλῇ, ἐξῆλθον τοῦ δωματίου της, ἐπορεύθησαν εἰς τὸ δάσος, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐβάδιζον ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου χωρὶς νὰ προφέρωσι λέξιν.

Τέλος ὁ νεώτερος, διέκοψε τὴν ἀλλόκοτον ταύτην σιωπήν.

— Ἀδελφέ, εἶπεν, ἡ μήτηρ μας ἐλάλησε καθ' ἣν στιγμὴν ἀπέθνησκε. Τῶν ἀποθιωσάντων αἱ θελήσεις εἶναι διαταγαὶ ἱεραί.

— Ἀλλ' οἱ λόγοι της κατεδίκασαν τὸν πατέρα μας!

— Λοιπὸν ἂς τὴν ἐκδικήσωμεν.

— Ἀδελφέ μου, σκέφθητι τίς εἶναι ὁ ἔνοχος!

— Ἐσκέφθην, καὶ θέλω ἐκπληρώσει τὸ καθῆκόν μου χωρὶς τύψιν συνειδότος.

— Κατὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν;

— Ναί, ναί· καθότι ἐγένετο δολοφόνος τῆς μητρός μας, ἐκείνης ἥτις μᾶς ἔπλασε μὲ τὸ αἷμά της, καὶ μᾶς ἐβάστασεν εἰς τὴν κοιλίαν της. Θάνατον εἰς τὸν δήμιόν της!

— Θάνατον εἰς τὸν πατέρα μας! ἐπανέλαβεν ὁ πρεσβύτερος, ἐξαφθεὶς ἀπὸ τὴν θεῖαν τοῦ ἀδελφοῦ του ὀργήν. καὶ οἱ δύο νεανίαι διευθύνθησαν πρὸς τὸν κύριον Φρογκῖσκον.

— Σὺ ἐρόνευσες τὴν μητέρα μας, τῷ εἶπον, ἐρχόμεθα νὰ σὲ τιμωρήσωμεν.!

Τότε ὁ οὐρανὸς, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν πατροκτονίαν, παρενέβη εἰς τὴν ἐκδίκησιν τῆς ἀθώας· ἡ παραφροσύνη προσέβαλε τὸν ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ φθόνου καταντήσαντα ἀναίσθητον· διὰ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ ἀπωθούμενος, ὁ κύριος Φραγκῖσκος ὥρμησεν ἔξω τῆς οἰκίας, ἔφυγεν εἰς τὰ δάση, ὅπου ἔζησε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγρίων θηρίων συναυλιζόμενος, κατά τε τὴν σκληρότητα καὶ θηριωδίαν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Ι. Σ. Γ.

Ο ΝΥΜΦΙΚΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ.

ΑΛΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ.

(Μετάφρ. ὑπὸ Κ. Π).

Κατὰ τὸ ἔτος 1842, φίλος μου τις, τὸν ὁποῖον ἂς ὀνομάσωμεν Φερνάνδον, ἐπειδὴ τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ ὄνομα πρέπει νὰ μένῃ ἄγνωστον, περιέτρεχε τὰς κόμας καὶ τὰς πεδιάδας τοῦ Βελγίου. Ἐλθὼν δὲ εἴς τι χωρίον πλησίον τῆς Λιέγης, τοσοῦτον ὑπὸ τῆς τοποθεσίας αὐτοῦ ἐθέλχθη, ὥστε ἔμεινεν αὐτοῦ.

Τὸ χωρίον τοῦτο καλούμενον *Θερμὴ βρύσις*, ὡς ἐκ τινος πηγῆς θερμῶν ὑδάτων ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ, κεῖται εἰς τὰς ὄχθας ποταμίου, ἐντὸς στενῆς τινος καὶ συνδρένδρου κοιλάδος.

Ἕνεκα τῆς μονώσεως καὶ ἐρημίας της, ἡ κώμη αὕτη δὲν φοιτᾶται ὑπὸ πολλῶν περιηγητῶν, καὶ μόνον ποιητικαί τινες καὶ ρεμβώδεις καρδίαι, ὡς ἦν ἡ τοῦ Φερνάνδου εὑρίσκουν θέλγητρα εἰς τὴν σκιερὰν αὐτῆς μοναξίαν.

Τὸ μονῆρες καὶ τερπνὸν τοῦ μέρους εὐηρέστησε μεγάλως τὸν Φερνάνδον, ὅστις πολλάκις ὀνειρευθεὶς τὸν εὐφρόσυνον καὶ ἀτάραχον ἐκεῖνον βίον τῆς ἐξοχῆς, ὑπὸ τὴν σκιὰν πυκνοφύλλων δένδρων, καὶ εἰς τὴν ὄχθην ποταμίου, ἀπαύστως μυνιρίζοντος ἁρμονικῶς καὶ ῥέοντος διὰ πεδίου χλοεροῦ καὶ ἀνθοφοροῦντος, ἀπεφάσισε νὰ μένῃ αὐτοῦ, ὅσον περισσότερον καιρὸν ἠδύνατο. Τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἀμέσως ἐξῆλθε τοῦ ξενοδοχείου, ἔνθα κατέλυσε, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν πρωϊνὸν περίπατόν του. Ἐνῷ δὲ κατήρχετο τὴν κλίμακα, ἀπήντησεν αἴφνης νέαν τινὰ κόρην, λευκὴν καὶ χαρίεσσαν, ὡς τὸν κύκνον, ὡραίαν δὲ ὡς ἄγγελον.

Ἦτον ἐνδεδυμένη μὲ ἁπλότητα, τὰ μέλη αὐτῆς δεικνύοντα ἰδανικὴν τελειότητα ἐκάλυπτεν ἐσθὴς πλατεῖα ἐκ μουσελίνης, ἐπὶ τοῦ ὄλμου της ἐκυμαίνοντο ταινίαι τινὲς κυανόχροοι, κόμη μακρὰ καὶ ξανθὴ ἔπιπτε βοστρυχίζουσα ἐπὶ τῶν θελκτικῶν ὤμων της καὶ στέφανος ἐξ ἀνθέων κυάνου (bluets) ἐστόλιζε τὸ παρθενικὸν μέτωπόν της, ἁγνότερον καὶ τρυφερότερον τοῦ ἄνθους τῆς καμελίας. Εἶχε δὲ ἡ καλλονὴ τῆς νέας ταύτης κόρης χαρακτῆρά τινα ἀορίστου θλίψεως, ὅστις ἐξέπληττεν ἅμα καὶ κατένυγε τὸν ὁρῶντα. Καὶ τῳόντι εἰς τὸν Φερνάνδον ἐφάνη αὕτη ὡς ὀπταστία τις οὐρανόθεν κατελθοῦσα καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ὅρασιν ἀναρπάσασα.

Ἅμα εἶδε τὸν νέον, ἡ παρθένος ἐσταμάτησε, ἐσταμάτησε δὲ συγχρόνως καὶ ὁ Φερνάνδος.

Τὰ μεγάλα καὶ γλαυκὰ ὄμματα τῆς περικαλλοῦς νέας, διαυγῆ ὡς τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ, προσηλώθησαν ἐπ' αὐτοῦ μὲ βλέμμα ἀπορίας ἅμα καὶ περιεργείας, ὥστε ὁ νεανίας ἀμηχανῶν ἐνώπιον τῆς σιωπηλῆς ταύτης, οὕτως εἰπεῖν, ἀνακρίσεως, ἀπέβαλε πᾶσαν πνεύματος παρουσίαν καὶ ἔμενε πρὸ τῆς νέας ἀκίνητος καὶ σιωπηλός.

Συνελθὼν, ἠθέλησε νὰ προχωρήσῃ μικρὸν, ἀλλ' ἡ κόρη ἀφῆκε κραυγὴν, καὶ πάραυτα ἐγένετο ἄφαντος.

Ὁ Φερνάνδος ἔτρεξε κατόπιν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰκάσῃ πρὸς ποῖον μέρος ἔφυγεν ἡ ὡραία ἐκείνη ὀπτασία.

Ἡ ἀνάμνησις δὲ αὐτῆς δὲν ἔπαυσε συνοδεύουσα τὸν Φερνάνδον εἰς τὸν ἑωθινὸν περίπατόν του, ὅτε δὲ ἐπέστρεψεν, εἶδεν ὄπισθεν τῶν κιγκλίδων παραθύρου τινος τῆς πρώτης ὀροφῆς, τὴν ξανθὴν κεφαλὴν τῆς ἀγνώστου, καὶ τὰ ὡραῖα ὄμματα αὐτῆς, καὶ πάλιν, προσηλωμένα ἐπ' αὐτοῦ μετὰ περιεργείας.

Εὐκόλως ἐννοεῖ ἕκαστος ὁποίαν ἐντύπωσιν ἐπροξένησε τὸ συμβὰν τοῦτο ἐπὶ τῆς εὐαλώτου φαντασίας τοῦ Φερνάνδου, ὅστις ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἄλλο τι δὲν ἐσκέπτετο, εἰμὴ τὴν ἐπιφανεῖσαν αὐτῷ νέαν.

Τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, οὗτος πᾶσαν κατέβαλε προσπάθειαν νὰ ἐπανίδῃ τὴν σκιὰν κὰν τῆς

κόρης, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ· Ἡ κόρη δὲν ἐφάνη πλέον.

Ἂν δεν ἐφοβεῖτο νὰ δείξῃ ἀγοραῖαν περιέργειαν, ἤθελεν ἐρωτήσει περὶ τῆς νέας τὴν ξενοδόχον του, ἀλλὰ περιέμενε μᾶλλον πρόσφορόν τινα εὐκαιρίαν, καὶ τὴ παρουσιάσθη.

Γενομένου λόγου περὶ ἄλλης τινος γυναικὸς, ὁ νέος διενοήθη αἴφνης νὰ συγκρίνῃ αὐτὴν μὲ τὴν ἄγνωστον, καὶ κύψας εἰς τὸ οὖς τῆς ξενοδόχου του εἶπε, πλὴν μὲ φωνὴν σιγαλὴν καὶ δειλήν: «Ὡραία ὡς ἡ κόρη, ἥτις κατοικεῖ αὐτοῦ ἐπάνω.»

Ἡ ξενοδόχος, γυνὴ καλὴ καὶ φιλόφρων πρὸς τοὺς ξένους της, ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως περιωρίσθη νὰ ὑψώσῃ τὰ ὄμματα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ στενάξῃ.

Ἡ σιωπηλὴ αὕτη ἀπάντησις ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ πολυειδῶς, ὥστε ὁ Φερνάνδος δὲν ἐτόλμα οὐδεμίαν νὰ ἐπιφέρῃ ἐξήγησιν, καὶ ἀφέθη ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ πέλαγος τῶν ἀμφιβολιῶν. Ἀλλ' ἡ ἀνησυχία ὑπερίσχυσε τῆς ὑπομονῆς του καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν καλὴν ξενοδόχον,

— Τῆς συνέβη κἀνὲν δυστύχημα; ἠρώτησεν, εἶναι ἀσθενής;

— Ἀσθενής! ἀπήντησεν ἡ ξενοδόχος, ναὶ μάλιστα, πάσχει ἀπὸ ἀσθένειαν, ἥτις σπανίως ἰατρεύεται.... Ὁ Φερνάνδος δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ περιπλέον. Ἐφοβεῖτο μὴ εἴπῃ περισσότερα τοῦ δέοντος, ἢ μὴ μάθῃ δεινότερόν τι, πλὴν ἡ ξενοδόχος ἤρχισεν ἅπαξ καὶ δὲν εἶχε χρείαν νέων ἐρωτήσεων.

— Ἡ δυστυχὴς κόρη! ἐξηκολούθησε λέγουσα, ἡ παραφροσύνη της εἶναι τόσον ἥπυχος καὶ γαληνία, ὥστε θλίβεταί τις νὰ τὴν βλέπῃ.

— Ἡ παραφροσύνη της! ἐκραύγασεν ὁ Φερνάνδος, εἶναι λοιπὸν παράφρων;

— Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι μυστικὸν καὶ δύναμαι νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν ταύτην, ἐπειδὴ ὅλοι τὴν γνωρίζουσιν ἐνταῦθα.

Ἡ κόρη αὕτη εἶναι Ἀγγλὶς καὶ ὀνομάζεται Ἄννα, ἀνήκει δὲ εἰς ἐπίσημον οἰκογένειαν. Εἰς τοὺς ἀμφιθαλάμους τοῦ Λονδίνου συνήντησε νέον τινα, Γάλλον τὸ γένος, ὃν ἠγάπησε περιπαθῶς, καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἀντηγαπήθη. Ἀλλ' ὁ νέος μὴ ἔχων περιουσίαν τινα, ὥστε νὰ ἐλπίσῃ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν χεῖρα τοσοῦτον πλουσίας κληρονόμου, ἐσκέφθη ὡς καθῆκόν του ἀπαραίτητον νὰ κρύψῃ εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας του τὸν ὀλέθριον ἐκεῖνον ἔρωτα, ἐὰν δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐξαλείψῃ τελείως δι' ἀδιασείστου θελήσεως. Πλὴν αἱ περιστάσεις ἐγένοντο ἰσχυρότεραι τῶν καλῶν ἀποφάσεών του.

Ὑπογραμματεὺς τῆς ἐν Λονδίνῳ γαλλικῆς πρεσβείας, ὁ νέος, ἀκουσίως του, παρηκολούθει τὴν νέαν συναντώμενος μετ' αὐτῆς εἰς τὰς συναναστροφὰς, εἰς τὰς ἐπισκέψεις. Ὅσον δὲ συχνότερον ἐβλέποντο, τοσοῦτον καὶ ἐμάντευον ἀλλήλων τὰ αἰσθήματα καὶ τοιουτοτρόπως ἐξήγησαν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον τὴν ἀμοιβαίαν τῶν καρδιῶν των κλίσιν. Ἀπεκοιμήθησαν ἐπί τινα καιρὸν εἰς τοὺς κόλους τῆς ἀφάτου ἐκείνης εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἡ πτράγει καὶ ἀμοιβαία ἀγάπη, ἀλλ' ὅτε ἡ ὥρα τῆς ἐξεγέρσεως ἐπῆλθεν, ὁ ἔρως οὗτος ἦν ἤδη τοσοῦτον ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ διασπασθῇ δὲν ἦτον δυνατὸν ἄνευ τινος καταστροφῆς.

«Μιᾷ ἑσπέρᾳ, οἱ δύο νέοι εὑρίσκοντο εἴς τινα συναναστροφήν. Τὸ μέτωπον τῆς Ἄννης θλίψεως ἐσκίαζε πέπλος, ὁ δὲ Γάλλος, καὶ αὐτὸς σφοδρὰν αἰσθανόμενος ἐνδόμυχον ταραχὴν, παρετήρει αὐτὴν μακρόθεν.

Ἐντούτοις εὗρέ τινα εὐκαιρίαν νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὴν, καὶ

— Εἶναι ἀληθὲς, κυρία, ἠρώτησε χαμηλῇ καὶ συνεσταλμένη ἐκ τῆς λύπης φωνῇ, ὅτι ὑπανδρεύεσθε!

Ἡ κόρη ἐταράχθη, καὶ ὅτε ἔρριψε τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ ἐραστοῦ, ἐν δάκρυ διέλαμψεν ἐπὶ τῶν βλεφάρων της. Τοῦτο ἰδὼν ὁ νέος, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἑαυτὸν καὶ ἁρπάξας μετὰ σφοδρότητος τὴν χεῖρα τῆς Ἄννης·

— Πῶς λοιπὸν, ἀνέκραξεν, σὲ ὑπανδρεύουν ἐναντίον τῆς θελήσεώς σου;

— Ὁ Θεὸς τὸ γινώσκει! εἶπεν ἡ νέα.

— Ἀλλ' ὁ ἀνὴρ μετὰ τοῦ ὁποίου θέλουν νὰ σὲ ὑπανδρεύσουν ἔχει τιμὴν βεβαίως, καὶ ἅμα πληροφορηθῇ....

— Μακρύνσου, ἀντέκοψεν ἡ Ἄννα, μᾶς παρατηροῦν....

Καὶ ὁ νέος ἔγινεν ἄφαντος ἀμέσως ἐντὸς τοῦ πλήθους. Εἰκοσάκις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑσπέρας, ἐπροσπάθησεν ἀκολούθως νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διακοπεῖσαν συνδιάλεξιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Διηνεκῶς παρευρίσκετο πλησίον τῆς νέας μεγαλόσωμός τις Ἄγγλος, ἔχων τὸ βλέμμα μὲν ἥσυχον καὶ ψυχρὸν, τὸ δὲ ὕφος διακεκριμένον, ἀλλ' ὑπερήφανον καὶ ὑπροπτικόν.

Ὁ Γάλλος ἐμάντευσεν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ ἀντίζηλός του.

Καὶ τῳόντι, τὴν ἀκόλουθον πρωΐαν, ὁ βαρονέτος ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ὑπογραμματέα τῆς πρεσβείας καὶ ἀντὶ ν' ἀκούσῃ τὰς ὁποίας ἡτοιμάζετο ὁ νέος νὰ τῷ ἀπευθύνῃ παρατηρήσεις ὑπαγορευομένας ὑπὸ καρδίας ἐρώσης καὶ τετρωμένης, αὐτὸς ἀπήτησε μὲ τρόπον ὅλως ἀπάτομον καὶ ἐπιτακτικὸν παραλόγους ἀπαιτήσεις. Ἐζήτησεν ὥστε ὁ νέος ν' ἀναχωρήσῃ πάραυτα ἐκ Λονδίνου. Ὁ Γάλλος εἰς τὴν αὐθάδειαν ταύτην τοῦ βαρονέτου ἀπήντησε διά τινος ἐγγυκτικῆς εἰρωνείας, ἥτις ἐπὶ τέλους ἐπροκάλεσε μεταξὺ αὐτῶν μονομαχίαν, καθ' ἣν ὁ νεανίας κτυπηθεὶς εἰς τὸ στῆθος ὑπὸ τῆς σφαίρας τοῦ ἀντιπάλου του ἔπεσε νεκρός....

Ὁ ἄκαμπτος βαρωνέτος ἐγνωστοποίησε τὸ συμβὰν τοῦτο εἰς τὴν νέαν ἄνευ τινὸς προφυλάξεως, ἡ δὲ μαθοῦσα αὐτό, ἠσθένησε τοσοῦτον βαρέως ὥστε παρ' ὀλίγον ν' ἀποθάνῃ· ὅταν δὲ, μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν, ἀπηλλάγη τῆς ληθαργείας ἐκείνης, εἰς ἣν διέμενε βεβυθισμένη μετὰ τὸ θλιβερὸν ἄκουσμα, ἡ δυστυχὴς κόρη, εἶχε παραφρονήσει.

Ὁ πατήρ της, θλιβόμενος ἀπαρηγορήτως διὰ τὸ δυστύχημα τοῦτο τῆς περιλμένης θυγατρός του, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτησεν, ἡ δὲ μήτηρ, ἥτις ἔμεινε τότε μόνη, διὰ νὰ προσέχῃ καὶ παρηγορῇ τὴν θυγα-

τέρα της, ἀνεχώρησε μετ' αὐτῆς ἐκ τῆς Ἀγγλίας μεταβᾶσα εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἤπειρον.

Ἤλπιζεν ἡ δυστυχής, ὅτι ἡ μεταβολὴ αὐτὴ τόπου καὶ κλίματος, ἡ διαρκὴς αὕτη κίνησις ἡ ἐκ τῆς περιοδείας, ἤθελε φέρει βελτίωσίν τινα ἂν ὄχι καὶ ἐντελῆ θεραπείαν, εἰς τὴν κατάστασιν τῆς παράφρονος. Ματαία ἐλπίς! Περιῆλθαν τὴν Γαλλίαν καὶ Ἰταλίαν, ἀλλ' ἡ κόρη ἔμεινεν πάντοτε ἀναίσθητος πρὸς τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα, στυγνὴ μελαγχολία κυριεύει αὐτὴν διηνεκῶς, καὶ διώκει ἀκαταπαύστως ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐραστοῦ της.

Εἶχεν ἤδη ἔλθη ἐντεῦθεν πρὸ δύο μηνῶν, καὶ τὴν εὗρον μετὰ τὴν ἐπιστροφήν της ὅπως ἦτο καὶ πρὸ τῆς ἀπελεύσεώς της. Φαίνεται μολαταῦτα προτιμῶσα τὸ μέρος τοῦτο παρὰ πᾶν ἄλλο, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μιλέδη προτίθεται νὰ ἐνοικιάση τὸν μικρὸν ἐκεῖνον πύργον, τὸν ὁποῖον βλέπετε ἐκεῖ κάτω, διὰ νὰ μένη ἐδῶ καθ' ὅλον τὸ θέρος.»

Καὶ ὁ δάκτυλος τῆς ξενοδόχου ἐδείκνυε οἴκημά τι ἁπλοῦν μὲν ἐξωτερικῶς, ἀλλὰ κείμενον εἰς θέσιν περπνοτάτην καὶ περικυκλούμενον ὑπὸ μεγάλων καὶ σκειυδῶν δένδρων.

— Τοῦτο εἶναι τοὐλάχιστον τὸ εὐτυχὲς διὰ τὴν νέαν ταύτην κόρην, ἐπανέλαβεν ἡ ξενοδόχος, ὅτι ἡ παραφροσύνη αὐτῆς εἶναι ὅλως μελαγχολικὴ καὶ γαληνιαία καὶ δὲν προδίδεται εἰμὴ διά τινων λέξεων ἐν μέσῳ τῆς ὁμιλίας της καὶ διά τινων παραδόξων στολισμῶν εἰς τὴν ἐνδυμασίαν της. Οὕτω λ. χ. τὸ οὐρανόχρουν εἶναι τὸ προσφιλὲς αὐτῆς χρῶμα· καθεκάστην προσαρτᾷ εἰς τὴν λευκὴν ἐσθῆτά της ταινίας κυανᾶς, καὶ ἐνόσῳ διαρκοῦσι τὰ ἄνθη τοῦ κυάνου, κατασκευάζει ἐκ τούτου στέφανον καὶ περικοσμεῖ τὴν κεφαλήν της.

Ὁσάκις ὁμιλεῖ, τοῦτο δὲ συμβαίνει σπανίως, λαλεῖ πάντοτε γαλλιστί, ὁ δὲ ἦχος τῆς φωνῆς της εἶναι τοσοῦτον θλιβερὸς καὶ περιπαθής, ὥστε ἀδύνατον νὰ μὴ σᾶς συγκινήση. Αἱ λέξεις της φαίνονται ἐνίοτε ξέναι ὅλως καὶ ἀσυνάρτητοι, ἀλλ' ἂν ἐπὶ μικρὸν προσέξετε, θέλετε ἀνακαλύψει, ὅτι λαλεῖ ὡς νὰ μὴ ἦτον ὁ θάνατος ἀδυσώπητος, ὡς τὰ ὀνειροπολήματα νὰ εἶχον τὰς πραγματοποιήσεις των.

Ἡ ξενοδόχος ἐσιώπησεν, ὁ δὲ Φερνάνδος συνέστειλεν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του στεναγμόν.

Β'.

Ἡ διήγησις τῆς καλῆς γυναικὸς βαθέως συνεκίνησε τὸν Φερνάνδον. Τὰ λυπηρὰ τῆς νέας συμβάντα ἐνεστάλαξαν τρυφερὰν εἰς τὸ στῆθός του συμπάθειαν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἔτι μᾶλλον ηὔξησαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ τὴν ἴδῃ ἐκ νέου.

Καθεκάστην περιεφέρετο πέριξ τοῦ ξενοδοχείου ἐλπίζων ν' ἀπαντήση τὴν νέαν, καὶ τὸ ἑσπέρας ἐπορεύετο παρὰ τὸ ῥυάκιον τῆς κοιλάδος καὶ ὑπὸ τὰ ὑψηλὰ τῆν πεδιάδος δένδρα, παραδιδόμενος εἰς τοὺς ῥεμβασμούς του. Οὐδαμοῦ ὅμως τὸ ὡραῖον φάσμα του ἀπήντησε.

Τίς ἐξ ἡμῶν, ἅπαξ κἂν τῆς ζωῆς του, δὲν ἠσθάνθη τὸ θέλκτρον ὅλον καὶ τὴν μελαγχολίαν τῶν τοιούτων ῥεμβασμῶν. Τίς δὲν ἤκουσε γεννωμένην ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν ἀνεξήγητον ἐκείνην ταραχήν, τὴν ἀόριστον ἐκείνην ἐλπίδα, τὴν γλυκύθυμον ἐκείνην ἀνησυχίαν τῆς ψυχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν ἑνταυτῷ καὶ δειλιῶμεν, φοβούμεθα καὶ ἐλπίζομεν;

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν διέκειτο ἤδη ὁ Φερνάνδος. Ἀκράτητον εἶχεν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίση τὸ αἴτιον δι' ὃ ἡ νέα κόρη δὲν ἐξήρχετο τῆς οἰκίας της καὶ ἐνίοτε προαίσθημά τι ἀόριστον τῷ ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ἦτον ἴσως ὁ αἴτιος τούτου.

Ἐν τῇ ἀνησυχίᾳ ταύτῃ, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐρωτήση ἐκ νέου τὴν ξενοδόχον του, ἥτις ἦτο πρόθυμος πάντοτε νὰ δίδῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

— Ἠσθένησεν, εἶπε, καὶ ἠσθένησεν ἀκριβῶς καθ' ἣν ἡμέραν σᾶς διηγήθην τὴν ἱστορίαν της. Ἔπαθε παράδοξον κρίσιν. Ἐνῷ εἶχεν ἐξέλθη, κατὰ τὴν συνήθειάν της, ἐνωρίς, διὰ νὰ συλλέξῃ ἡ ἰδία τὰ ἄνθη, δι' ὧν στολίζεται, ἐπέστρεψεν ὁρμητικῶς εἰς τὸν θάλαμον τῆς μητρός της κραυγάζουσα «Τὸν εἶδα! τὸν εἶδα! ἔρχεται!» Καὶ ταῦτα λέγουσα ἦτον κυριευμένη ὑπὸ ζωηροτάτης συγκινήσεως· βεβαίως, θὰ ἦτο τοῦτο ὀνείρευμά τι, ἀνάμνησίς τις τῶν ἄλλων ζωηροτέρα....

— Καὶ μετὰ ταῦτα τί συνέβη; ἠρώτησεν ὁ Φερνάνδος τεταραγμένος.

— Ἐλειποθύμησε· προσκληθεὶς ὁ ἰατρὸς διέταξε νὰ μένη εἰς τὴν κλίνην ἐπί τινας ἡμέρας. Ὑπήκουσε, χωρὶς νὰ μεμψιμοιρήση, ὅπερ δὲν τῇ συμβαίνει συνεχῶς.

Ἡ διήγησις αὕτη ἔρριψε τὸν Φερνάνδον εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν. Ἀναμφιβόλως, αὐτὸς ἦτο ἀκουσίως του ὁ αἴτιος τῆς κρίσεως ταύτης, καὶ αὐτὸν ἐννόει, ὅτε ἡ κόρη εἶπε: «τὸν εἶδα!» καὶ ὅμως τί κοινὸν ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης; Εἰς τὸ ἐξῆς κρύφιός της καὶ μυστικὸς δεσμὸς συνέδεε τὴν ὕπαρξιν τῆς νέας κόρης μετὰ τῆς ἰδικῆς του. Ἀλλὰ ποῖος ἦν ὁ δεσμὸς οὗτος;

Ἀφοῦ τὴν ἡμέραν ὅλην δὲν ἔπαυσε πλάττων διαφόρους ὑποθέσεις, πρὸς τὸ ἑσπέρας ὑπῆγεν, ὡς τὴν προτεραίαν, νὰ καθήση εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

Ἡ ἑσπέρα ἦτο γλυκεία, καὶ ὁ οὐρανὸς αἴθριος.

Ὁ ἥλιος ἐχρύσου διὰ τῶν τελευταίων ἀκτίνων του τὰς κορυφὰς τῶν λόφων, καὶ ἡ μαγεία ἑσπέρας ἐαρινῆς ἐβύθιζε τὴν καρδίαν τοῦ εὐαισθήτου εἰς ἄφατον ἔκστασιν.

Ἔχων ἀνὰ χεῖρας τόμον τῶν ποιήσεων τοῦ Πετράρχη, ὅπως διέλθῃ τὰς ὥρας του ἀναγινώσκων, ὁ νέος ἐκράτει μὲν τὸ βιβλίον ἀνεωγμένον, ἀλλὰ δὲν ἀνεγίνωσκε, διότι τὸ βλέμμα του ἐβύθιζε διαρκῶς πρὸς τὰ βάθη τοῦ δενδρῶνος, ὡς θέλων καὶ ἐλπίζων ν' ἀνακαλύψῃ ἐπιφαινομένην τινὰ σκιὰν τῆς κόρης, ἢ λευκόν τινα πέπλον, ἢ ταινίαν τινὰ οὐρανόχρουν ὑπὸ ἀνέμου σαλευομένην.

Καὶ τίποτε ἐξ ὅλων τούτων δὲν εἶδε· μόνον δ' ὅταν ἔστρεψε τὰ ὄμματα ἐπὶ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμίου, παρετήρησεν αἴφνης ἀντικατοπτριζομένην ἐπ' αὐτῶν χαρίεσσάν τινα μορφήν. Ἐστράφη, καὶ εἶδε τὴν Ἄνναν ἱσταμένην ὄπισθέν του, καὶ ἔχουσαν τὴν μὲν κεφαλὴν κάτω νεύουσαν, τὰ δὲ ὄμματα ἀτενῆ, τὰς δὲ χεῖρας ἐρριμμένας καὶ ἐσταυρωμένας ἔμπροσθεν... Ἀντὶ ὠχροῦ, τὸ πρόσωπόν της ἦτον ἤδη εὔχρουν.

Ὁ Φερνάνδος ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ διὰ νὰ τὴν χαιρετήση, ἀλλ' αὐτὴ τείνασα τὴν χεῖρα μὲ σχῆμα ὅλως φιλικόν, ἐμειδίασε, καί·

— *Αὐτὸς*, εἶπεν, *αὐτὸς σὲ στέλλει;*

— *Αὐτὸς*, ἀπήντησε μηχανικῶς ὁ Φερνάνδος.

— Ὦ! μὴ ζητεῖς νὰ τ' ἀρνηθῇς, ἐπανέλαβεν ἡ νέα, σ' ἐγνώρισα· οἱ χαρακτῆρες σου εἶναι ἐντετυπωμένοι, ἐδῶ, εἰς τὴν καρδίαν μου.

Καὶ ἔθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους της μὲ σχῆμα ἔμπλεον ἐκφράσεως. Ὁ Φερνάνδος, ἐν ἄκρᾳ ταραχῇ καὶ συγκινήσει, ἠγνόει τί νὰ ὑποθέσει, ἀκούων τοὺς λόγους τούτους· τολμηρός τις στοχασμὸς ἀνέβη εἰς τὸν νοῦν του.

Τὰ παράδοξα βλέμματα τῆς νέας καὶ ἡ τῆς φωνῆς της μελωδία, συνεκίνουν τὴν καρδίαν τοῦ νεανίσκου. πρὸς στιγμὴν ἐπίστευσεν ὅτι ἐξετελέσθη ἐν αὐτῇ αἰφνιδία τις μεταβολή· ἐπίστευσεν, ὁ ἀλαζών, ὅτι προώρισται νὰ γίνη αὐτὸς ὁ παρήγορος τῆς τεθλιμμένης κόρης, καὶ ὅτι ἡ νέα αὕτη ἔμελλε ν' ἀνακτήση τὰς φρένας της διὰ νέου ἔρωτος.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ Φερνάνδου καὶ ἐνώπιον νέας τοιαύτης, ἥτις ἔθετε τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν της, τίς δὲν ἤθελεν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐλπίζη καὶ νὰ ὀνειροπολῇ.

— Μ' ἀνεγνώρισας, ἐφώνησε μετὰ ζέσεως ἐγειρόμενος, μὲ γνωρίζεις λοιπόν;

— Βεβαίως, καὶ ἐπειδὴ σὺ δὲν εἶσαι ἐκεῖνος, νὰ τὸν ὁμοιάζει ἄλλος τόσον δὲν δύναται εἰμὴ ὁ ἀδελφός του.

Ὁ Φερνάνδος ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του· οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ κορασίου διεσκέδασαν τὸ ὡραῖον αὐτοῦ ὄνειρον. Συνεστάλη πρὸς στιγμήν, εἶτα βιάζων ἑαυτὸν ἵν' ἀναλάβῃ τὴν ἡσυχίαν.

— Εἶναι λοιπὸν ὁμοιότης....

— Ἀξιοπαρατήρητος, ὑπέλαβεν ἡ Ἄννα, μὲ φαίνεται ὅτι βλέπω ἐκεῖνον, ἐσὲ βλέπουσα. Εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι σὲ εἶδα, διὰ τοῦτο καὶ ἔγεινα ὡραία.

— Ὡραία ὡς Ἄγγελος! εἶπεν ὁ νέος μὲ ἄφατον ἔκφρασιν θαυμασμοῦ.

— Αὐτὰ μ' ἔλεγε κ' ἐκεῖνος, μ' ἐλάλει περὶ Ἀγγέλων, ἠγάπα νὰ μὲ βλέπῃ μὲ στέφανον ἐκ κυάνων περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ ταινίας οὐρανοχρόους μετὰ τῆς κόμης μου συμμεμιγμένας.... τὸ οὐρανόχρουν.... ὡραῖον χρῶμα,... δὲν εἶναι ἀλήθεια;...

— Εἶναι τὸ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν σου, εἶναι τὸ χρῶμα τὸ ὁποῖον αἱ κόραι ἀφιερόνουσιν εἰς τὴν Ἀειπάρθενον.

— Σούτ!... εἶπεν ἡ νέα διαμαρτυρουμένη, θέτουσα ἐπὶ τῶν ῥοδοχρόων χειλέων της τὸν λεπτοφυῆ δάκτυλόν της... Ἂν μὲ ἤκουεν ἡ μήτηρ μου... λέγει ὅτι τὰ τοιαῦτα εἶναι αἵρεσις, ἐκεῖνος ὅμως μ' ἔλεγεν ὅτι αἱ πάσχουσαι καρδίαι εὑρίσκουσι παρηγορίαν προσευχόμεναι εἰς τὴν Παναγίαν... βεβαίως, διότι δὲν τὸ ἔκαμα, ἔφυγε κ' ἐκεῖνος... Ἀλλ' ἔπειτα ἐγνώρισα τὸ σφάλμα μου, καὶ κάθε πρωὶ δέομαι κρυφίως τῆς Παρθένου ὅπως ἐπιστρέψῃ... Δὲν εἶπα τίποτε τῆς μητρός μου διὰ νὰ μὴν αὐξήσω τὰς λύπας της· δὲν ἠξεύρει ὅτι ἡ καλὴ Παναγία μὲ εἰσήκουσεν, ὑποσχεθεῖσά μοι, ὅτι θέλω ἰδεῖ ταχέως τὸν ἀγαπητόν μου.

Ὁ Φερνάνδος ἤκουε θρησκευτικῶς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἡ καρδία του κατεθλίβετο· καὶ ὅμως σπινθὴρ φρονήσεως διέλαμπε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς δυστυχοῦς παρθένου.

— Ναί, ἐπανέλαβε μὲ σιγαλὴν φωνήν, ἤμην γονυπετὴς μίαν ἡμέραν ἐνώπιον τῆς μικρᾶς ταύτης εἰκόνος, τὴν ὁποίαν μ' ἔδωκεν αὐτός....

Κ' ἐξέβαλε τοῦ στήθους της διὰ νὰ δείξῃ πρὸς τὸν Φερνάνδον μικρὸν εἰκόνιον ἀργυροῦν τῆς Θεοτόκου.

— Τῆς ἐδεόμην ἐνθέρμως, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἄννα, τὴν παρεκάλουν νὰ μ' ἀποδώση τὸν φίλτατόν μου καὶ κατέβρεχα τὴν εἰκόνα ταύτην μὲ τὰ δάκρυά μου. Αἴφνης τὴν εἶδα μεγαλύνουσαν, οἱ ὀφθαλμοί της ζωογονοῦνται, ἐκ τοῦ μετώπου αὐτῆς καὶ τῶν χειρῶν ἀναθρώσκουσιν ἀκτῖνες φωτεραί, καλλονὴ οὐρανία διαχύνεται ἐπὶ τοῦ προσώπου της, τὰ χείλη της ὑπανοίγονται, καὶ μὲ φωνὴν ἁρμονικήν, ὡς τὸν ἦχον τῆς κιθάρας, μὲ λέγει: «Μετὰ τρεῖς μῆνας θέλεις ἑνωθῆ μετ' αὐτοῦ.» Ἀγνοῶ τί ἔγινε μετὰ ταῦτα ἡ ὀπτασία μου, διότι θαμβωθεῖσα, γονυπετεῖσα, ἔρριψα τὸ μέτωπον ἐπὶ τῶν χειρῶν μου καὶ ὅταν ἤγειρα τὴν κεφαλήν μου, ἡ Θεοτόκος εἶχε γένει ἄφαντος· μ' ἔμεινε δὲ τὸ εἰκόνιον, ὅπερ ἀνήρτησα περὶ τὸν τράχηλόν μου καὶ ἔκτοτε φέρω ἐπάνω μου. Τοῦτο συνέβη πρὸ δύω μηνῶν· λοιπὸν μετὰ ἕνα μῆνα θέλομεν ἑνωθῆ. Θέλω τὸν νυμφευθῆ· ἡ μήτηρ μου συγκατανεύει. Ὦ! πόσον εἶμαι εὐτυχής!

— Εὐτυχής! εἶπεν ὁ Φερνάνδος σείων τὴν κεφαλὴν μετὰ θλίψεως.

Καὶ τῷ ὄντι, εἶχέ τι σπαροῦ καρδιον ἡ ἐπιφώνησις ἐκείνη τῆς εὐτυχίας εἰς τὸ στόμα τῆς δυστυχοῦς νέας!

— Θὰ ἔλθῃς εἰς τοὺς γάμους μου, ἐπανέλαβε. Τὸν ὁμοιάζεις τοσοῦτον. Θὰ εἶσαι ἀγαθὸς ὅσον ἐκεῖνος... Θέλω νὰ μὲ δώσῃς τὴν χεῖρά σου διὰ νὰ μὲ ὁδηγήσῃς εἰς τὸν βωμόν, διότι εἰς καθολικὴν ἐκκλησίαν θέλομεν στεφανωθῆ, τὸ ὑπεσχέθην εἰς τὴν Παναγίαν. Λοιπὸν θὰ ἔλθῃς;

Ὁ Φερνάνδος ἐροβεῖτο ν' ἀποκριθῇ, δὲν ἤθελε νὰ καταστρέψῃ τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπάτην. Ἔνευσε διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ ἔθλιψεν εἰς τὰς χεῖράς του τὴν χεῖρα τῆς νέας.

— Δέχομαι τὴν ὑπόσχεσίν σου, ἐπανέλαβεν ἡ Ἄννα. Ἰδοὺ τὸ ἄνθος ὅπου ἤθελον τοῦ δώσει ἐὰν ἦτον ἐδῶ· ἐν ἀπουσίᾳ του εἰς σὲ αὐτὸ ἀνήκει.

Ἡ κόρη ἀφῆρεσεν ἓν ἄνθος ἀπὸ τὴν στολίζουσαν τὴν ζώνην της δέσμην· ὁ Φερνάνδος ἐπῆρε τὸ ταπεινὸν ἄνθος καὶ πλησιάζων αὐτὸ εἰς τὰ χείλη του,

— Θέλω φυλάξει, εἶπε, τὸ πολύτιμον τοῦτο δῶρον, καὶ μίαν ἡμέραν, ἂν νυμφευθῶ, θέλω τὸ δώσει εἰς τὴν μνηστήν μου, ὡς ἐχέγγυον τοῦ πλέον ἀγνοῦ καὶ πιστοῦ ἔρωτος.

Ἡ νεᾶνις ἐμειδίασε καὶ στρεφομένη πρὸς τὸν νέον μὲ βλέμμα ἀφάτου μελαγχολίας,

— Ἔχε ὑγείαν, εἶπεν, ὑπάγω, διότι θὰ ἀνησυχῇ ἡ μήτηρ μου. Αὔριον θέλω ἐπανέλθῃ.... θέλομεν ὁμιλήσει ἀκόμη περὶ αὐτοῦ... Χαῖρε.

Ὁ Φερνάνδος ἄφωνος ἔμεινε καὶ ἐθεώρει αὐτὴν ἀπομακρυνομένην, εἶχε δὲ γενεῖ ἄφαντος, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ἐζήτει τὴν λευκὴν αὐτῆς μορφὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀνθισμένων χόρτων τῆς πεδιάδος....

(ἀκολουθεῖ).

Η ΠΟΛΙΣ ΤΗΣ ΔΑΜΑΣΚΟΥ.

Ἡ Δαμασκὸς, ὑπὸ τὴν ἀνατολικὴν στροφὴν τῆς σειρᾶς τοῦ Ἀντιλιβάνου κειμένη, ἐπὶ καρποφόρου κοιλάδος καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀρδευομένη ῥυάκων, εἶναι ἡ πρωτεύουσα ἐπισήμου σατραπείας τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας. Εἶναι δὲ μία τῶν ἀρχαιοτέρων πόλεων τοῦ κόσμου· νομίζεται κτισθεῖσα ἐπὶ Ἀβραάμ. Καί τοι δὲ ὑπὸ τῶν πολέμων, τῶν πυρκαϊῶν, καὶ τῆς πανώλους πολλάκις ἐρημωθεῖσα, φαίνεται ὅμως ὅτι ἀνέλαβε ταχέως ἀπὸ τῆς καταστροφῆς της, καὶ ὅτι πάντοτε σχεδὸν ὑπῆρξεν ἀκμάζουσα. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Δαβὶδ ἡ τοῦ Σολομῶντος, ἣν ἡ πρωτεύουσα ἀνεξαρτήτου βασιλείας, ἥτις βραδύτερον, ὑπὸ τ' ὄνομα Συρία, ἀντέσχεν εἰς μακροὺς κατὰ τῶν Ἰουδαίων πολέμους. Ἔπειτα δὲ εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Ἀσσυρίας προσαρτηθεῖσα, καὶ εἰς τὴν τῶν Περσῶν μετὰ ταῦτα, ὑπέπεσεν εἰς τὴν δυναστείαν τῶν Μακεδόνων, τὴν τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες τὴν ὠνόμαζον Δαμασκὸν (Damascus), καὶ τέλος ὑπὸ τὴν τῶν Ἀράβων τῷ 634, ἀφοῦ ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος ἡττήθη εἰς τὴν περίχωρόν του ὑπὸ τῶν τοποτηρητῶν τοῦ Καλίφου Ἀβοὺ-Βεκρ. Ἐπί τινα καιρὸν ἐγένετο τῶν Καλιφῶν ἡ καθέδρα, καὶ μετὰ μακρὰν χρόνου περίοδον, ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐπὶ Σουλτὰν-Σελήμ. Κατὰ δὲ τὸν παρόντα αἰῶνα ἀνῆκεν εἰς τὸν σατράτην τῆς Αἰγύπτου, ὅστις ἐσχάτως ἀπώλεσεν αὐτήν. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνατολῆς τὴν ὀνομάζουσι Δεμέχη-ελ-Διμίχη.

Ἡ σατραπεία τῆς Δαμασκοῦ περιλαμβάνει τὴν χώραν τοῦ Χαουρὰν καὶ ἄλλας ἐπαρχίας ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης, πλὴν τοῦ μεγαλητέρου μέρους τῆς Ἰουδαίας πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου, περιέχοντος τὴν Ἱερουσαλήμ. Πρὸς ἀνατολὰς ὁρίζεται ὑπὸ τῶν ἐρήμων τῶν διοριζουσῶν αὐτὴν ἀπὸ τῆς τοῦ Εὐφράτου κοιλάδος, πρὸς ἄρκτον ἀπὸ τῆς σατραπείας τοῦ Ἀλεπίου, καὶ πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τῆς σατραπείας τοῦ Ἄκρ.

Ἡ Δαμασκὸς ἔχει τριῶν περίπου λευγῶν περίμετρον. Τὰ πλίνθινα τείχη της εἶναι πολλαχοῦ κατεστραμμένα· ἀλλ' οἱ δόμοι της, τὰ πυργώματά της (μιναρέδες), αἱ πολυάριθμοι ἀγοραί της, ἐμφαίνουσι πλουσίαν καὶ πολυάνθρωπον πόλιν.

Εἰς δὲ τὰ πέριξ αὐτῆς δάση, δενδροφυτεῖαι καὶ παράδεισοι ζωογονοῦσι τὰς πεδιάδας της· ἐλαιοδένδρων φυτεῖαι, αἴγειροι ὑψιτενεῖς, μακραὶ ὀρχατοὶ ὑπὸ βαθυσκίων καὶ ὑψηκαρήνων κυπαρίσσων περιοριζόμεναι, πλούσιοι ἀμητοὶ, πηγαὶ δροσεροῦ καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἐκτεταμένη ἄποψις περιοριζομένη ὑπὸ τῶν σειρῶν τῶν ὀρέων ἀτμοειδῶς εἰς τὸν ὁρίζοντα κυματιζουσῶν, δίδουσιν εἰς τὴν χώραν γοητευτικὸν χαρακτῆρα. Ἀριθμοῦνται ἐν τῇ πόλει διακόσιαι χιλιάδες περίπου κατοίκων, ἐξ ὧν δώδεκα χιλιάδες Χριστιανοὶ, καὶ ἄλλοι τόσοι σχεδὸν Ἰουδαῖοι, τὸ δὲ ὑπόλοιπον συγκροτοῦσι Σύριοι, Μωαμεθανοὶ, Ἄραβες καὶ Τοῦρκοι.

Ἓν φραγκισκανὸν μοναστήριον, πρὸς κατοικίαν τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας χρησιμεῦον, ᾠκοδομήθη ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἰς Δαμασκόν. Τὸ ὡραιότερον τέμενος ἦν ἄλλοτε χριστιανικός τις ναὸς Κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ, κτισθεὶς, ὡς λέγουσιν, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου. Τὸ μεγαλοπρεπέστερον οἰκοδόμημα εἶναι τὸ μεγα-χάνιον. Εἶναι δὲ κατεσκευασμένον διὰ στρωμάτων ἐπαλλήλων λευκοῦ καὶ μέλανος μαρμάρου. Ἐσωτερικῶς, ἐντὸς εὐρυχώρου τετραγώνου αὐλῆς, περικυκλουμένη ὑπὸ ἀψίδων μὲ κυμάτια κεκοσμημένων, ἀνυψοῦται κομψὴ πηγή· αἱ εἴσοδοι τῶν θαλάμων καὶ τῶν ἀποθηκῶν, εἶναι κατάγειοι· μία δὲ κλίμαξ καὶ πάροδοι φέρουσιν εἰς τὰ ἑπόμενα ἄλλα αὐτοῦ καταλύματα. Οἱ ἔμποροι εἶναι διῃρημένοι, κατὰ τὰ ἐμπορεύματα, εἰς τετράγωνα, τῶν τόσον ἄλλοτε περιφήμων ἀκινακῶν ἡ κατασκευὴ, δὲν ἔχει πλέον εἰμὴ δευτερεύουσαν ἀξίαν. Οἱ τοσοῦτον εὔκαμπτοι οὗτοι ἀκινάκαι κατεσκευάζοντο λέγουσι, διὰ λεπτῶν ἐλασμάτων σιδήρου καὶ χάλυβος ἐπαλλήλων. Τὰ δὲ κυριώτερα εἴδη τῶν ἐμπορευμάτων εἶναι τὰ ζωγραφιστὰ ὑφάσματα, τὰ σηρικὰ, τὰ ἐριοῦχα, τὰ σκυτοδεψήματα, τὰ ἐφίππια, οἱ χαλινοὶ, τὰ ἐβενουργήματα, τὰ χρυσουργήματα, τ' ἀργηροκολλήματα, καὶ τὰ ἐξ ἐλεφαντίνου ὀστοῦ ἢ μαργαριτοφόρου κόχλου τορνεύματα. Ἡ Δαμασκὸς ἐξάγει τὰ ἐμπορεύματά της διὰ τῆς Βηρυτοῦ, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λιμὴν αὐτῆς. Ἔχει δ' ἐπίσης πηγὴν πλούτου καὶ ἐνεργητικότητος τὰ δι' αὐτῆς διερχόμενα καραβάνια, ἄλλα μὲν διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Μέκκαν, ἄλλα δὲ εἰς τὸ Ἀλέπιον καὶ Βαγδάτιον.

Μεταξὺ τῶν ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, εἰσὶ καὶ πολυτελέσταται· τούτων τὸ ἀνώτερον μέρος εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ πλίνθων κιτρίνων· ὅλαι σχεδὸν αἱ αὐλαὶ ἔχουσιν ἀψίδας, πηγὰς ὑδάτων, πήδακας, καὶ εἶν' ἐστρωμέναι διὰ μαρμάρου. Τὰ καφφενεῖα εἰσὶν ἑκατὸν εἴκοσι καὶ δύο τὸν ἀριθμόν· τὰ καλλίτερα τούτων κεῖνται ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑνὸς τῶν παραποτάμων τοῦ Βαραδὺ, διερχομένου διὰ τῶν κήπων. Εἶναι δὲ κατεσκευασμένα ἐκ ξύλου, καὶ ἐπιμελῶς πρ[illegible]τονται ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ἐκεῖ ὑπ[illegible]ουσι [illegible] δρόσον καὶ νὰ πίωσιν ἐν ἀφθονίᾳ κ[illegible] μὸν σύκων ἢ Κορινθιακῆς σταφ[illegible]. Τὸ Χ[illegible] καφφενεῖον τῶν τριανταφυλλ[illegible] εἶναι [illegible] καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν.

Οἱ περιηγηταὶ πλέκουσιν ἐγκώμια τῆς εὐγενείας τῶν [illegible]πορων καὶ τῶν ἀνέτων κατοίκων. Δὲν εἶναι ὅ[illegible] ἐντελῶς σύμφωνοι εἰς τὴν περὶ τοῦ λαοῦ γνώμη[illegible]ν, εἰς ὃν ἀποδίδουσι πρὸ πάντων φανατικὸν χαρακτῆρα.

Ι. Σ. Γ.

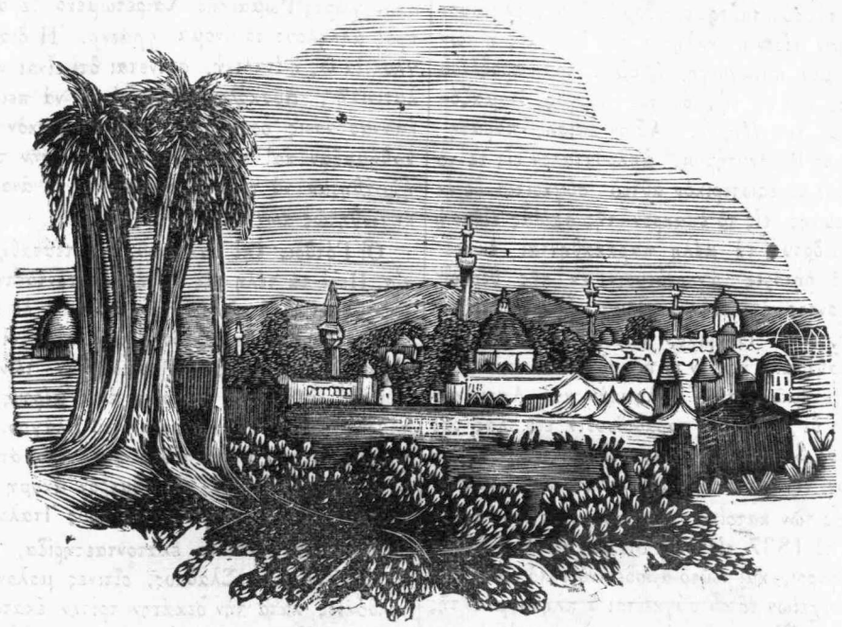

Ἡ πόλις τῆς Δαμασκοῦ.

ΒΛΑΧΙΑ.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ.

Τὸ Βουκουρέστιον ἤτοι *ἡ πόλις τῶν Τέρψεων* εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Βλαχίας. Κείμενον ἐντὸς ὡραίας πεδιάδος ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Δουμποβίτσας ἀπωθοῦσα τὰ ὕδατα αὐτῆς πρὸς τὸν Δούναβιν, παριστᾷ μακρόθεν εἰς τὸν περιηγητὴν θέαν θελκτικωτάτην. Αἱ οἰκίαι τοῦ Βουκουρεστίου, δέκα χιλιάδες περίπου τὸν ἀριθμὸν, κεῖνται ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως γῆς· κῆποι καὶ πρασιαὶ διάφοροι διαιροῦσιν καὶ παριστῶσιν ὡς εἰς εἰκόνα τὰς ποικιλοχρόους αὐτῶν κορυφὰς, τῶν ὁποίων ὑπέρκεινται οἱ θόλοι καὶ οἱ πύργοι πλέον τῶν ἑξήκοντα ἐκκλησιῶν. Τὸ θέλγητρον τοῦτο δὲν παρίσταται πλέον τόσον μέγα, ὅτε εὑρεθῇ τις ἐντὸς τῶν σπλάγχνων τῆς πόλεως ταύτης. Κἀνὲν σχέδιον δὲν προηγήθη εἰς τὴν ἀνέγερσιν αὐτῆς, οὔτε ἐκανόνισε τὴν αὔξησίν της. Αἱ ῥύμαι κατὰ μέγα μέρος δὲν εἶναι λιθόστρωτοι· εἰς τινα μέρη τὸ ἔδαφος αὐτῶν εἶναι κατασκευασμένον ἐκ δρυόχων. Πλησίον τῶν πολυτελῶν οἰκημάτων παράκεινται πολλαὶ οἰκίαι ὅλως παρημελημέναι, παριστῶσαι τὴν πλέον δυσάρεστον θεωρίαν. Ἀπέναντι πλουσίων ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἅτινα δύνανται νὰ παρομοιωθῶσι μὲ τὰ ἐν Παρισίοις, τὰ πήγματα τῶν πανηγύρεων ἐπιδεικνύουσι διαρκῶς τὰ πενιχρὰ αὐτῶν ἐμπορεύματα. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὡραιοτέρων συνοικιῶν κεῖνται ἀπειράριθμοι καλύβαι. Ἡ τοιαύτη ἀταξία καὶ ἀντίθεσις μεταξὺ τῆς πολυτελείας καὶ τῆς πενίας, παρέχουσιν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Βουκουρεστίου χαρακτῆρα παράδοξον παριστῶντα ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν, τὸ χωρίον καὶ τὴν μεγαλόπολιν, τὰ ὁποῖα ἀναμιμνήσκουσι καὶ τὸ ταπεινὸν αὐτοῦ καὶ τεταραγμένον παρελθόν, καὶ τὰς φιλοπόνους καὶ σταθερὰς αὐτοῦ προσπαθείας, πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Αἱ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητοι δύω οἰκοδομαὶ εἰσὶ τό τε παλάτιον τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς μητροπόλεως, ἅτινα κεῖνται ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης, ἐπὶ ὑψώματος εἰς

τὸ κέντρον τῆς πόλεως. Ἡ ἐκκλησία ἔχει τρία κωδωνοστάσια σχήματος κομψοῦ· οἱ θόλοι καὶ ἡ στέγασις αὐτῶν, εἰν' ἐκ μετάλλου χρώματος πρασίνου. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ οἰκοδομήματος τούτου καλύπτεται ὑπὸ λαμπροῦ μαρμαρώματος· τὸ περιστύλιον κοσμεῖται μὲ ζωγραφήματα μᾶλλον πολυάριθμα ἢ ὡραῖα· ὁ νάρθηξ στενὸς καὶ ὀλίγον ἔχων τὸ φῶς, εἶναι εἰς ἄκρον καλλωπισμένος· ποικιλόχρωα παραπετάσματα παρέχουσιν, εἰς τὸ εἰσερχόμενον φῶς, τὰς ποικιλλοτέρας χροιάς. Μετὰ τὰς δύω ταύτας οἰκοδομὰς, ὅσαι ἐφελκύουσι τὴν περιέργειαν εἰσὶν ἡ ἐκκλησία τῶν δυτικῶν, ἡ τῶν λουθηρανῶν, μία συναγωγὴ, ἡ οἰκία τοῦ προξένου τῆς Αὐστρίας, καὶ εἷς ὑψηλότατος πύργος ὀνομαζόμενος *Πύργος τοῦ Πυρός*. Ἄξιον ἐπίσης παρατηρήσεως εἶναι τὸ Βουλευτήριον, ἁπλούστατον εἰς τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ· σύγκειται δὲ ἐκ μεγάλης αἰθούσης εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἕδρα τοῦ προέδρου· τὰ μέλη παρακάθηνται ἑκατέρωθεν, οἱ δὲ ῥήτορες ἀγορεύουσιν ἐκ τῆς θέσεώς των, μὴ ἔχοντες ἐπὶ τούτου βῆμα. Ἔχουσι Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, Γυμνάσιον ἐν ᾧ φοιτῶσι 500 μαθηταὶ, καὶ ἐν ᾧ παραδίδονται τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γλῶσαν, τὴν δὲ Γαλλικὴν παραδίδουσιν εἰς ὅλας τὰς κλάσεις· τέλος βιβλιοθήκην ἥτις μόλις ἔχει ἑπτὰ χιλιάδας τόμων, τὴν ὁποίαν ὅμως πλουτίζουσι καθεκάστην.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τοῦ Βουκουρεστίου ὑπελογίσθη, κατὰ τὸ 1837, εἰς 60,788 ψυχάς. Αἱ ἐνδυμασίαι εἰσὶ διάφοροι, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει τὸ εἶδος τῶν διαφόρων στοιχείων ἐξ οὗ σύγκειται ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης. Εἰς τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς ἀγορὰς ὑπάρχει σπανία τῷ ὄντι κίνησις συγκρινομένη μὲ τὰς πλησίον τῆς Ἀνατολῆς εὑρισκομένας πόλεις. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀείποτε εὑρυεῖς καὶ ὠθούμενοι ἀπὸ τὸ δέλεαρ τοῦ κέρδους, κατέχουσι μεγάλην εἰς τὴν κίνησιν ταύτην θέσιν. Ἀπανταχοῦ φαίνονται πολυάσχολοι, ἕτοιμοι πάντοτε νὰ προσφέρωσι τὴν ὑπηρεσίαν των, κυρίως εἰς τοὺς ξένους, οἵτινες δυσκόλως ἀποφεύγουσι τὰς φιλικὰς αὐτῶν παρενοχλήσεις. Ἅμαξαι δι' ἐνοίκιον περιφέρονται πανταχόθεν εἰς ὅλας τὰς ἀγυιὰς, ὡς εἰς τὰς μεγάλας πόλεις. Τὸ ἑσπέρας, ἡ κυριωτέρα ὁδὸς τοῦ Βουκουρεστίου, καλουμένη *Πογανομογοσόϊ*, βρίθει ἁμαξῶν. Οἱ βογιάραι ἐπιδεικνύουσι μεγίστην πολυτέλειαν, διὸ καὶ οἱ πλεῖστοι αὐτῶν κατεστρέφονται.

Τοιαύτη εἶναι ἡ γενικὴ ἐξωτερικὴ ἔποψις τοῦ Βουκουρεστίου. Ἐὰν δὲ θελήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν αὐτὸ εἰδικώτερον, ἐὰν θελήσωμεν νὰ λάβωμεν γνῶσιν τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων, τῶν θεσμοθεσιῶν, τῶν κλίσεών των, τῆς θέσεως ἣν κατέχουσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, ἀπαιτεῖται ἀναγκαῖος νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας ἱστορικά τινα γεγονότα, καὶ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰς περιπετείας αἵτινες ἀλληλοδιαδόχως ἔφερον τὴν Βλαχίαν πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν αὐτῆς θεσμοθεσίαν.

Ὑπὸ τὸ ὄνομα Δακία οἱ παλαιοὶ περιελάμβανον ἅπασαν τὴν χώραν τὴν ἀπαρτίζουσαν σήμερον τὴν Βλαχίαν, τὴν Μολδαβίαν, τὸ Βανάτον τοῦ Τέμεσβαρ καὶ τὴν Τρανσυλβανίαν. Μετὰ τὴν ἧττα τοῦ Δεκεβάλου ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ, ἡ Δακία ἐκηρύχθη ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία καὶ ὁ τροπαιοῦχος στρατὸς ἔλαβε τὰς γαίας τῶν ἡττηθέντων, συστήσας ἐν αὐτῇ ἀποικίαν. Τὰ ἴχνη τῆς κατακτήσεως ταύτης, διαρκέσαντα μίαν καὶ ἡμισυ ἑκατονταετηρίδα, δὲν ἀπεσβέσθησαν ὁλοτελῶς· καὶ ἤδη ἀκόμη οἱ χωρικοὶ τῆς Βλαχίας ἀποκαλοῦσιν ἑαυτοὺς *Ρουμούνους*. Δίδουσιν εἰς τὴν χώραν των τὴν ἐπωνυμίαν τῆς *Τσάρας Ρουμουνιάσκας*, χώρας Ῥωμαϊκῆς. Χαιρετώμενοι δὲ, ἀπευθύνουσι πρὸς ἀλλήλους τὸ ὄνομα *φράτερ*. Ἡ διάλεκτός των γλυκεῖα ὡς ἡ Ἰταλική, φαίνεται ὅτι εἶναι νόθευσις τῆς λατινικῆς. Δυσκόλως δύναταί τις νὰ πεισθῇ ὅτι αἱ ἐπαναστάσεις ὅσαι μετὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν ἀποικισμὸν καθήμαξαν καὶ ἀπειργάσθησαν τὴν γῆν ταύτην, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τροποποιήσωσι καὶ νὰ ἀνασκευάσωσιν ἐπαισθητῶς τῶν λαόν.

Οἱ Γότθοι, ἐπὶ Γαλιανοῦ, ἐγκατεσταθησαν ἐν Δακίᾳ. Περὶ τὰ τέλη τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος ἀπεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Οὔνων· τούτους δὲ διεδέχθησαν οἱ Γεπίδαι, οἱ Λομβαρδοὶ, καὶ τέλος οἱ Βουλγάροι καὶ οἱ Σλάβοι. Ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν τελευταίων τουτων, οἱ παλαιοὶ κάτοικοι ἑνὸς μέρους τῆς χώρας ταύτης ἔλαβον τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Βλάχου. Τινὲς εἰναι γνώμης ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο παρήγετο ἀπὸ τὴν λέξιν *οὐλκας*, τὴν ὁποίαν καὶ σήμερον ἀκόμη μεταχειρίζονται οἱ Σλάβοι ὀνομάζοντες τοὺς Ἰταλούς.

Κατὰ τὴν ἐννάτην ἑκατονταετηρίδα, οἱ Τάρταροι ἀπεδίωξαν τοὺς Σλάβους, οἵτινες μολοντοῦτο ἐπανελθόντες κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἑκατονταετηρίδα, ἐγκατεστάθησαν στερεώτερον ἐν τῇ Βλαχίᾳ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Βλαχία καὶ ἡ Μολδαβία συνεστήθησαν εἰς ἡγεμονίας.

Περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος ὁ Βαϊαζήτης κατέστησε τὴν Βλαχίαν ὑποτελῆ εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἑπομένην ἑκατονταετηρίδα, διάφοραι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Βλάχων ἀπόπειραι ἵνα ἀνακτήσωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ἀλλ' εἰς μάτην διότι δὲν κατώρθωσαν ν' ἀποτεινάξωσι τὸν ζυγὸν τῶν Σουλτάνων. Ὁ Βοεβόδας Μιχαὴλ ἠλευθέρωσε διά τινα ἔτη τοὺς συμπολίτας του, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1602 ἐδολοφονήθη, καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐγκατέλειψε τὴν Βλαχίαν ἄνευ τινος προστασίας. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος ἡ δυστυχὴς αὕτη χώρα ἔκυψεν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς μουσουλμανικῆς δυναστείας. Οἱ Σουλτάνοι, οἵτινες διετήρησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Βοεβόδα, δὲν παρεχώρουν αὐτὴν εἰμὴ εἰς τὰ πλάσματά των ἵνα διευκολύνωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εἴσπραξιν, ὑπὸ διαφόρους μορφὰς, τῶν ἐπαχθεστέρων φόρων. Ἓν μόνον καταφύγιον ἐμεινεν εἰς τοὺς Βλαχους· ἡ προστασία τῆς Ῥωσσίας. Ἔλαβον δὲ αὐτὴν μετ' εὐκολίας, λαμβάνοντες εἰς ὅλας τὰς μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας ἀναφυείσας ἔριδας, περὶ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης, τὸ μέρος τῆς πρώτης. Ὁσάκις ἐπανήρχετο ἡ εἰρήνη, ἡ Ῥωσσία, ἂν καὶ ἀπέδιδεν εἰς τὸν Σουλτάνον τὰς

ἡγεμονίας τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας, ἀπελάμβανεν ὑπὲρ αὐτῶν νέους τινὰς ὅρους ἀνεξαρτησίας, προσέχουσα νὰ ἐπιφυλάσσῃ εἰς ἑαυτὴν δικαιώματα προστασίας καὶ ἐπιρροῆς τὰ ὁποῖα ἐξασκεῖ σήμερον παράποτε δραστικώτερον.

Ἡ συνθήκη ἥτις κανονίζει τὰς τωρινὰς σχέσεις τῶν ἡγεμονιῶν μετὰ τῆς ὑψηλῆς Πύλης, καὶ ἡ ὁποία τοῖς παρέχει ὁριστικῶς πολιτικὸν πολίτευμα, ὑπεγράφει ἐν Πετροπόλει τὴν 29 Ἰουλίου 1834.

Ὁ πρῶτος ἡγεμὼν Ἀλέκος Γκίκας ἐνεδύθη τὴν ἐξουσίαν ἀπευθείας ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Πύλης· ἀλλ' ἀκολούθως ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους ἔπρεπε νὰ ἐκλέγεται ὑπὸ συνελεύσεως συγκειμένης ἐκ 50 Βοϊάρων τῆς πρώτης κλάσεως, 70 τῆς δευτέρας, τῶν ἐπισκόπων, ἐκ 36 βουλευτῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ 26 ἀπεσταλμένων τῶν σωματίων τῶν πόλεων. Ὁ ἡγεμὼν ἐκυβρένα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις ἐξέλεγχε τά τε ἔσωθα καὶ ἔξωθα τοῦ Κράτους. Ἡ συνέλευσις αὕτη συνέκειτο 1ον. ἐκ τοῦ Μητροπολίτου ὡς προέδρου καὶ δύω ἐπισκόπων. 2ον. ἐξ 20 Βοϊάρων, καὶ μεγάλων κτηματιῶν, ἐκλεγομένων κατὰ διαταγὴν αὐτῶν. 3ον. Ἐκ 18 βουλευτῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς πόλεως Κραϊόβας, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ τελευταίου ἡγεμόνος Πιπέσκου ἐπανάστασις καὶ ἡ ἵδρυσις γελοίας τινος δημοκρατίας ἀφῄρεσαν τὰς ἐλευθερίας ταύτας.

Ἡ ἡγεμονία διαιρεῖται εἰς 18 ἐπαρχίας· ἑκάστη ἐπαρχία διοικεῖται ὑπὸ ἑνὸς διοικητοῦ τὸν ὁποῖον ὁ ἡγεμὼν ἐκλέγει ἐκ τῶν δύω ὑπὸ τῶν προυχόντων ἐκλεχθέντων ὑποψηφίων. Πᾶσα πόλις ἔχει ἴδιον δημοτικὸν συμβούλιον δι' οὗ καὶ διοικεῖται ὑπὸ μόνον τὸν ὅρον τοῦ νὰ ὑποβάλλῃ τὸν προϋπολογισμόν του εἰς τοὺς ὑπουργούς. Οἱ χριστιανοὶ εἴτε εὐγενεῖς, εἴτε ἀγροῖκοι, ἔχοντες ἀκίνητον περιουσίαν 700 φράγκων,

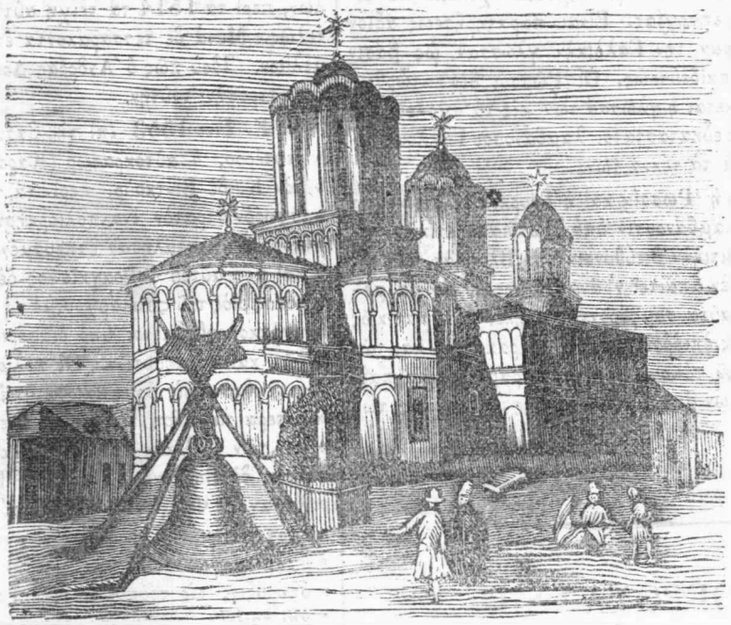

Ἡ Μητρόπολις τοῦ Βουκουρεστίου.

συνέρχονται κατὰ τριετίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διορίζουσι πληρεξουσίους ἐπιφορτισμένους καὶ τούτους νὰ ἐκλέξωσι ἐκ τῶν πολιτῶν, ὅσοι ἔχουσι ἀκίνητον περιουσίαν, 2,800 φρ. τὰ τέσσαρα μέλη ἅτινα ἀπαρτίζουσι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

Ὁ νόμος κηρύσσει τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας.

Ἡ ἰδιοκτησία τῆς γῆς ἐπιτρέπεται εἰς πάντα πολίτην, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ καταστῇ εὐγενής. Ὑπάρχει ἀληθῶς μία τάξις ἥτις στερεῖται ὁλοτελῶς ὅλων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων· εἶναι δὲ αὕτη τῶν *Ἀτζιγγάνων* (γύφτων) οἵτινες ὑπολογίζονται εἴς τε τὴν Βλαχίαν καὶ τὴν Μολδαβίαν εἰς 250,000 ψυχάς. Ἐξ αὐτῶν τοὺς μὲν ἀποκαλοῦσι *χρυσεκλέκτας* (aurari) οἵτινες ἔχουσι τὸ καθῆκον νὰ συλλέγωσι τὰ ἐν τοῖς ποταμοῖς ψήγματα χρυσοῦ· τοὺς δὲ *ἀρκτοθήρας* ὡς συλλαμβάνοντας τὰς ἄρκτους τὰς ὁποίας περιφέρουσιν εἰς τὰς πόλεις ἐπαιτοῦντες, καὶ πωλοῦσι διαφόρους διὰ τὰς ἀσθενείας τῶν ζώων συνταγάς· τοὺς τελευταίους τέλος πάντων, καλοῦσι lingurari, οἵτινες κατασκευάζουσι ξύλινα ἐργαλεῖα καὶ μετέρχονται τὴν ἀνθρακοποιΐαν· τοὺς δὲ πενεστέρους αὐτῶν, οἵτινες διάγουσι πλανητικὸν βίον ἀποκαλοῦσι laiessi.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς χωρικοὺς, ἡ κατάστασίς των ἐβελτιώθη ἀρκούντως, καὶ τὸ μόνον πρόσκομμα πρὸς τὴν πλήρη αὐτῶν ἀπελευθέρωσιν εἶναι σήμερον ἡ ἀμάθειά των. Οἱ μεγάλοι Βοϊάραι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παραχωρῶσι πρὸς αὐτοὺς ποσόν τι, μεταλασσομένων γαιῶν, ἱκανῶν διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληρώνωσι πρὸς αὐτοὺς τὸ δέκατον καὶ 18 ἡμερῶν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἐξαγοράσωσι κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ὁρισθεῖσαν τιμήν. Οἱ χωρικοὶ ὑπό-

κεινται εἰς ἐτήσιον τίμημα κεφαλικὸν τριάκοντα γροσίων (δραχ 11 65|00) ἀλλ' οἱ πατέρες ὅσων τὰ τέκνα προσλαμβάνονται εἰς τὸ στρατιωτικὸν αὐτοδικαίως εἶναι ἀπηλλαγμένοι τοῦ τοιούτου φόρου.

Ἕκαστον χωρίον ἔχει τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ, τὸ δημόσιον αὐτοῦ κατάστημα, τοὺς εἰσπράκτορας του, διοριζομένους ὑπὸ τῶν φορολογουμένων, καὶ ἕνα ἰατρὸν περιφερόμενον ἀδιαλείπτως εἰς τὴν ἐπαρχίαν πρὸς ἐμβολίασιν τῶν βρεφῶν.

Ἡ νομοθεσία των κατὰ μέγα μέρος ἐρανίσθη ἀπὸ τὴν Γαλλικήν.

Κατηργήθησαν ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου καὶ αἱ βάσανοι. Ἡ μᾶλλον αὐστηρὰ τιμωρία εἶναι ἡ ἐντὸς τῶν ἁλατορυχείων ἐργασία Ἤρχισαν ἤδη εἰσάγοντες εἰς Βουκουρέστιον τὸ νέον περὶ βελτιώσεως ποινητηρίων σύστημα.

Ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις διαδίδεται πλουσιοπαρόχως καθ' ὅλην τὴν ἡγεμονίαν. Εἰς Βουκουρέστιον ὑπάρχουσι τέσσαρα δημόσια σχολεῖα καὶ εἴκοσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας. Εἶναι παρατηρήσεως ἄξιον ὅτι παρεδέχθησαν τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ὡς βάσιν τῆς εθνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Οἱ Ῥῶσσοι δὲν κατώρθωσαν νὰ διδάσκεται ἡ γλῶσσά των εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ λύκεια. Οἱ εὐκατάστατοι λαμβάνουσι Γάλλους διδασκάλους διὰ τὰ τέκνα των.

Οὕτως, ἐνῷ ἡ Ῥωσσία καὶ ἡ Τουρκία φιλονεικοῦσιν ἢ μᾶλλον ἀπολαμβάνουσιν ὑπὸ δύω διαφορετικῶν τίτλων τὴν πολιτικὴν διεύθυνσιν τῆς Βλαχίας, εἰς τὴν Γαλλίαν ἥτις δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναμιγνύηται εἰς τὰ μεμαχρυσμένα ταῦτα συμφέροντα, ἀνήκει πραγματικῶς τὸ πλεῖστον τῆς ἐπιρροῆς ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν θεσμοθεσιῶν τοῦ τόπου. Καὶ τὰ παραμικρότερα παίγνια τῶν Γάλλων ἀπολαμβάνουσι τῆς ὑπολήψεως τῶν Βλάχων.

Α.

ΘΕΡΟΥΑΝΝΗ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΘΕΡΟΥΑΝΝΗΣ.

Ἡ πόλις τῆς Θερουάννης ἢ Θερουέννης, κειμένη ἐν Μορινίᾳ, κατεστράφει ὑπὸ τῶν Φλαμανδῶν κατὰ τὰ 1553. Ἡ ἱστορία αὐτῆς μόλις εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους. Ὁ Ἀνδρέας Δουσέσν ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ ἐπιγραφομένῳ, *αἱ Ἀρχαιότητες καὶ ἀναζήτησις τῶν σημαντικωτέρων ἀπάσης τῆς Γαλλίας πόλεων, φρουρίων καὶ ἀκροπόλεων*, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς μὲ θρησκευτικὸν αἴσθημα λύπης τὸ ὁποῖον μεγίστην εἰς αὐτὸν φέρει τιμήν. «Δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω, λέγει, τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Θερουέννης, » ἂν καὶ μόνον τὸ ὄνομα αὐτῆς σώζεται, ἕνεκα τοῦ » ἀξιομνημονεύτου αὐτῆς. Ἔκειτο ἡ πόλις αὕτη ἐπὶ » τῆς ἀκτῆς τοῦ Λέστου (*) ποταμοῦ, καλουμένου οὕτω » ἴσως ἕνεκα τοῦ ἀγόνου τῆς γῆς τῶν περιχώρων, » ἤτοι *γῆ ἄχρηστος*. Ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἀρχαιοτάτη, περὶ τούτου οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία· καὶ, » μ' ὅλον ὅτι ὁ Καῖσαρ δὲν ἀναφέρει αὐτὴν ἐν τοῖς » ἱστορικοῖς αὐτοῦ ἀπομνημονεύμασιν, εἰμὴ ὑπὸ τὸ » ὄνομα Μορίνιενς, ὁ Πτολεμαῖος ὅμως ἐν τῷ 3 πίνακι τῆς Εὐρώπης Βιβλίῳ δευτέρῳ, Κεφαλαίῳ ἐνάτῳ ὀνομάζει αὐτὴν Θερουέννην. Πάντες δὲ οἱ » μεταφρασταὶ τοῦ Καίσαρος, ἐκ συμφώνου, καὶ συναινέσει τοῦ καλάμου αὐτῶν, τὴν αὐτὴν ἀπέδωκαν » αὐτῇ ἐπωνυμίαν. »

Κατὰ τὴν ἐννάτην ἑκατονταετηρίδα, οἱ Νορμανδοὶ ἐλεηλάτησαν καὶ ἐλαφυραγώγησαν τὴν Θερουέννην· ἀλλ' ὁ Βωδουΐνος 25ος τοῦ ὀνόματος τούτου, ἀνήγειρεν αὐτὴν ἐκ τῶν ἐρειπίων της ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ῥοβέρτου. Ἡ πόλις αὕτη ἀλωθεῖσα ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, τῶν Βουργουνδίων καὶ τῶν Γάλλων, περὶ τὰ 1514 τὰ τείχη αὐτῆς καθηρέθησαν ὁλοτελῶς. Μετὰ δὲ τεσσαράκοντα ἔτη ἀνεστράφη ἐκ θεμελίων. Ἰδοὺ πῶς ὁ Ἀνδρέας Δουσέσν διηγεῖται τὴν καταστροφὴν ταύτην.

« Ἐν ἔτει 1553 ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἑρρίκου τοῦ » δευτέρου, ὁ αὐτοκράτωρ (Κάρολος Ε'.) ἀπέστειλε » τὸν Κ. δὲ Βιντκοὺρ, περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔαρος, μὲ » ἰσχυρὸν στρατὸν ἵνα πολιορκήσῃ τὸ φρούριον τοῦτο, » πρὸς ὃ ἀπεστάλησαν ἐσπευσμένως ὅ τε Κ. δ' Ἐσσὲ » καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Φραγκίσκος δὲ Μοτμορανσὺ πρω» τόκος υἱὸς τοῦ ϛαυλάρχου, μὲ τὰ ϛρατεύματα αὐτῶν, » παρακολουθούμενοι ὑπὸ διαφόρων ἀρχόντων, εὐγε» νῶν καὶ στρατιωτῶν. Οἱ πολιορκούμενοι τρὶς ἀν» τεστάθησαν εἰς ὁρμητικωτάτην ἔφοδον, καθ' ἣν ἀμ» φότερα τὰ μέρη ὑπέστησαν μεγάλας ζημίας. Ἐκ » μὲν τῶν Γάλλων ἐρονεύθησαν οἱ ΚΚ. δ' Ἐσσὲ, δὲ » Βιὲν, δὲ Βωδισνὲ, δὲ λα Ῥὸς-Ποζὲ, δὲ Βλανδὺ, ὁ » λοχαγὸς Φερρίερος μὲ διαφόρους εὐγενεῖς καὶ » στρατιώτας. Ἀκολούθως οἱ πολιορκούμενοι κατέ» βαλον μεγάλους κόπους εἰς τὴν ἀνασκαφὴν καὶ τὴν » ὑπόρυξιν, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τέλους δι' ἔμφρονος » καὶ ταχείας γενομένης ἀνασκαφῆς ἐπλήρωσαν τὸν » χάνδακα. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Κ. δὲ Μοντμορανσὺ, καὶ τῇ » συναινέσει ἁπάντων τῶν ἀρχηγῶν, ἐζήτησε νὰ συν» θηκολογήσῃ. Ἀλλ' ἐνῷ διεπραγματεύοντο, οἱ Γερ» μανοὶ καὶ οἱ Βουργούνδιοι εἰσῆλθον ἐκ διαφόρων » μερῶν, καὶ ἤρχισαν φονεύοντες πᾶν τὸ προστυχόν. » Οἱ Ἱσπανοὶ, φίλοι ὡς τῶν χρημάτων, ἔσωσαν διαφό» ρους εὐγενεῖς καὶ Γάλλους στρατιώτας. Ὁ Κ. δ' » Οὐάρτη ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ » Μοντμορανσὺ, ἐπληγώθη βαρέως καὶ μετ' ὀλίγον » ἀπέθανεν. Ἡ εἴδησις τῆς ἁλώσεως ταύτης εὐχα» ρίστησεν εἰς ἄκρον τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις κατε» δάφισεν ἐκ θεμελίων τὴν Θερουέννην. »

Ἐνῷ ἡ ἀνασκαφὴ καὶ ἡ πυρίτης κατεδάφιζον τὰ ὀχυρώματα, τὰς οἰκοδομὰς, τὰς οἰκίας, αἱ γειτνιάζουσαι πόλεις ἐζήτησαν καὶ ἐπέτυχον νὰ σώσωσιν ἐκ τῆς καταστροφῆς πολύτιμά τινα τῆς τέχνης ἔργα· τὸ Κάσσελ ἔλαβε τὸ ὡρολόγιον· τὸ Σαὶν-Βενὰν τὴν Κολυμβήθραν· ἡ Ὕπρη καὶ τὸ Ἀρράς ἄλλα τινὰ μνημεῖα. Ὑπάρχουσι πολῖται οἵτινες ἐναβρύνονται ὡς κατέχοντες λείψανά τινα τῆς δυστυχοῦς ταύτης πόλεως, καί τινες μάλιστα ἁπλοῦς λίθους, τοὺς ὁποίους εὐηρεστήθησαν νὰ θέσωσι ἐπὶ τῶν θυρῶν των. Οἰκία τις τῆς Λουβαίνης σὺν τοῖς ἄλλοις παριστᾷ καὶ τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν.

de tar Vanœ est VeCtVs Lapls Iste r Valnls,
CVIVs qVInte qVIdeM CaroLe VICtor eras.

Ὁ λίθος οὗτος ἐκομίσθη ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῆς Θερουάννης,
Ἡς ἦσο κατακτητὴς, Κάρολε Πέμπτε.

Εἰς τὸν σύλλογον τῶν ἱερέων τῆς ἐν Σαιντ-Ὀμὲρ ἐκκλησίας τῆς Παναγίας ἐπετράπει νὰ λάβῃ τὸν μέγαν πυλῶνα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς Θερουάννης. Ὁ σύλλογος οὗτος ἀπέστειλε τὸν ταμίαν του καὶ τρεῖς ἱερεῖς ἵνα λάβῃ καὶ οὗτος τὸ ἐκ τῶν λαφύρων μερίδιόν του· ἀλλ' ἡ δυσκολία τῆς μεταφορᾶς τοιούτου βαρυτάτου ὄγκου ἐθεωρήθη ἀνυπέρβλητος, διὸ καὶ ἠρκέσθησαν νὰ ἀποσπάσωσι τὰ ὡραιότερα ἀγάλματα. Αὕτη εἶν' ἡ καταγωγὴ συμπλέγματος τριῶν εἰκόνων τὰς ὁποίας καὶ σήμερον ἀκόμη θεωρεῖ τις εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ἀρχαίας μητροπόλεως τοῦ Σαιντ-Ὀμὲρ ὑπὸ τὸν πύργον. Τὸ μᾶλλον ἐκ τῶν τριῶν τούτων ἀγαλμάτων ἄξιον παρατηρήσεως, γνωστὸν σήμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα *Μέγας θεὸς τῆς Θερουάννης*, εἶναι τὸ ὁποῖον παριστᾷ ἡ παροῦσα εἰκών.

Τὸ κολοσσαῖον τοῦτο ἄγαλμα ἐξ ὑπώχρου λίθου ἑστεμμένον μὲ εἶδός τι στέμματος ἐξ ἀκανθῶν, ἔχον τὸ σῶμα ἡμικεκαλυμμένον δι' ἐνδύματος, καὶ καθήμενον ἐπὶ θρόνου κεκοσμημένου μὲ γοτθικοὺς καλλωπισμοὺς, παριστᾷ πιθανῶς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Οἱ πόδες του ἐπακουμβῶσιν εἰς ἀπεικόνισμα πόλεως, ὡς διὰ νὰ ἐπιδείξωσι τὴν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης παντοδυναμίαν του, καὶ αἱ χεῖρές του ὑψοῦνται εἰς σημεῖον εὐλογίας. Τὰ δύω ἕτερα ἀγάλματα, τὰ ὁποῖα δὲν παριστῶμεν ἐνταῦθα, κεῖνται γονυπετῆ καὶ ἱκετικῶς εἰς τὰ δύω πλάγια τοῦ Μεγάλου θεοῦ τῆς Θερουάννης, καὶ ἐκ τούτου εἰκάζουσιν ὅτι παριστάνουσι τὴν Θεοτόκον καὶ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην.

Ἡ ἀπείργασις τῶν ἀγαλμάτων τούτων ἀποδίδεται εἰς ἀριστοτέχνην τινὰ τῆς δωδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Μολαταῦτα ἀρχαιολόγοι τινὲς ἀπέδωσαν εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἀγαλμάτων τούτων καταγωγὴν ἀρχαιοτέραν. Οἱ μὲν θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς παριστάνοντα τὸν Δία, καὶ ἄλλοι γαλλικήν τινα θεότητα.

« Ἡ εἰκὼν τοῦ θεοῦ τῆς Θερουάννης (λέγει ὁ Κ. Ε. Βαλλὲ ἱστορικὸς τῆς μητροπόλεως τοῦ Σαιντ-Ὀμὲρ) ἔμεινε σχεδὸν ἄθικτος μέχρι τῶν ἡμερῶν μας· ἀλλ' ἐπέπρωτο νὰ ὑποκύψῃ, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν λοιπῶν μνημείων, εἰς τὴν φθορὰν τῆς ἀπειροκαλίας· καὶ ἄλλοτε ἀκόμη ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ κατατριμμένου αὐτοῦ λίθου, τὸ δαιμόνιον τῆς Θερουάννης ἐπιζὸν μεθ' ὅλας τὰς δυστυχίας του· σήμερον εἰς τὰ ὄμματα τοῦ πλείστου τῶν θεατῶν δὲν φαίνεται πλέον εἰμὴ ὡς γελοῖον τοῦ μεσαιῶνος λείψανον. Ἡ τοιαύτη κρίσις ἤθελε μεταβληθῆ, ἀναμφιβόλως, ἐὰν ἀνήγειρον αὐτὸ ἐπὶ ὑποβάθρας, ἢ ἐὰν ἔθετον αὐτὸ εἰς ἄκραν τινὰ τοῦ νάρθηκος, διὰ νὰ φαίνηται ἀπὸ μακρότερον. ὥστε τὸ βλέμμα, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοῦ, νὰ ἔχῃ τὸν καιρὸν νὰ συνηθίσῃ τὰς διαστάσεις του.

Α.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Ἰούλιος.

Οἱ ὑπερβολικοὶ καὶ κυνικοὶ καύσωνες τοῦ μηνὸς τούτου καὶ οἱ ἀδιαλείπτως πνέοντες ἐτησίαι, οἱ κομίζοντες φλόγας ἀντὶ δρόσου καὶ σπείροντες κονιορτοὺς ἀντὶ ἀνθέων, ἐπενήργησαν μεγάλως ἐπὶ τῆς γηΐνης σφαίρας, καὶ εἰς τὰ ἐμπρὸς πολλὰ λόγου ἄξια συμβάντα ἐκίνησαν. Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λόγων μας τούτων δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταβῶμεν μακρὰν, νὰ περιτρέξωμεν τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν, τὴν Δύσιν τῆς Εὐρώπης ἢ τὴν Κίναν ἢ τὴν Ἀμερικὴν ἐπισκεπτόμενοι. Πρόχειρον παράδειγμα πρόκειται ἡμῖν ἡ φιλτάτη Ἑλλάς.

(*) Λὲς καλοῦσιν οἱ Γάλλοι τὸ ἕρμα (σαβοῦραν). Σ.Μ

Ἰδοὺ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἐν διαστήματι ὀκτὼ μηνῶν, ἀντὶ τῶν ἄλλοτε δεκατεσσάρων, ἐπέραναν τὴν ἀποστολήν των, κατωρθώματα κατωρθώσαντες, ὁποῖα οὐδεμία οὐδέποτε βουλευτικὴ ὁμήγυρις ἄλλη διεπράξατο!

Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς βουληφόρους μας τούτους καὶ τοὺς Γέροντάς μας! Τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μενεῖ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἡ δὲ ἐπερχομένη γενεὰ ἀνδριάντας ὑψώσει αὐτοῖς καὶ βωμούς. Καὶ τῷ ὄντι, διαλυθέντες χρησιμώτεροι τῇ πατρίδι ἐγένοντο ἢ τὴν ἀποστολήν των ἐκτελοῦντες, διότι ὠφέλησαν τὸ πτωχὸν ταμεῖόν μας 50 περίπου χιλιάδας δραχμῶν. Οὕτως, ὑπάρχει εἰς τὰ πάντα ἀντιστάθμισίς τις! Ἐζημιώθη μὲν ἡ Ἑλλὰς ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀποκλεισμοῦ δραχ. 974, 145. 98, (ὅρα προϋπ. τοῦ 1851), ἀλλ' ὠφελήθη κἂν ἐκ τῆς λήξεως τῶν Βουλῶν ἓν εἰκοστὸν τῶν ζημιῶν τούτων.

Ἀλλ' ἔληξαν τῳόντι αἱ Βουλαί; Ἂν ἀμφιβάλλετε, ἀτενίσατε τὸ οὖς καὶ θέλει ἀκούσει ὡς εἰς τὸν ᾅδην τοῦ Δάντου, θρήνους καὶ κοπετοὺς, ὀδυρμὸν καὶ βρυγμὸν τῶν ὀδόντων. Θλιβερὸς ἐτελέσθη χωρισμός! Ἀπεσπάσθησαν 130 ἄνδρες τοῦ ἐπιγείου παραδείσου των, τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, καὶ θρηνοῦσιν ὅτι τὸ χρυσοῦν τοῦτο δέρας τῆς βουληφορίας μέλλουσι παραδοῦναι εἰς 130 ἄλλους. Διατί, λέγουσιν ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς καρδίας αὐτῶν, διατί, καὶ ἡ Βουλὴ νὰ μὴ πλασθῇ ἰσόβιος ὡ ἡ Γερουσία; . . . . .

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Βουλῆς καὶ Γερουσίας, περὶ δὲ τοῦ κράτους ἐν γένει λέγομεν, ὅτι οὐδέποτε τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας τοσοῦτον ηὐπλόησεν, οὐδέποτε διεπέρανεν ἀσφαλέστερον ὑφάλους τε καὶ τρικυμίας. Ἄνεμος πολὺς καὶ εὔσιος ὤθει αὐτὸ πλησίστιον καὶ μετ' οὐ πολὺ ἤθελε δυνηθῇ νὰ πλεύσῃ μόνον του, ἄνευ πηδαλιούχων καὶ ἄνευ οἴακος, τοσοῦτον τὰ πάντα ἐχώρει κατ' εὐχὴν, καὶ ἐνῷ ὡς ἐκ τούτων ἐνόμιζέ τις ὅτι τὸ πρώην πενταμελὲς ὑπουργεῖον ἦν ἀθάνατον καὶ ἤθελε κυβερνᾷ τὴν Ἑλλάδα μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος, αἴφνης βάσκανος μοῖρα ἐφθόνησε τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ ὑπουργεῖον διεσπάσθη, διεμελίσθη καὶ ἐτροποποιήθη, ἐξελθόντων δύω αὐτοῦ μελῶν, τῶν ΚΚ. Λόντου καὶ Χρυσογέλου.

Τὸ θαυμαστὸν τοῦ πράγματος τούτου δὲν εἶναι ἡ νέα αὕτη ὑπουργικὴ μεταβολὴ, ἀλλ' ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἐγένετο . . . Ἐποχὴ θερινῆς ἀκμῆς, ὅτε κακὸν τὸ παραιτεῖσθαι καὶ τὸ μὴ παραιτεῖσθαι, κακὸν τὸ σπουδαρχεῖν, κακὸν τὸ τρέχειν, κακὸν τὸ ἠρεμεῖν... εὐτυχῶς, ὅτι τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ συμβὰν τοῦτο ἐδρόσισε κατά τι ὁ καιρὸς, καὶ ὑετὸς εὐεργετικὸς ἦλθε νὰ καταψύξῃ τὸν καύσονα τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τὴν φλόγα τῶν καρδιῶν· πρᾶγμα δὲ παράδοξον! ὅπως ἐγένοντο ἔκτακτα καὶ πρωνοφανῆ τὰ πάντα, οὕτω καὶ τοῦ θέρους ἀκμάζοντος, ἡμέραι ἐφάνησαν ὅλως μετοπωριναί.

Ὁπωσδήποτε ἡ μεταβολὴ ἐτελέσθη, καὶ ὁ νέος σχηματισμὸς τοῦ ὑπουργείου ἐγένετο πρὸς κοινὴν εὐχαρίστησιν, διότι εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀνὴρ ἐμβριθὴς καὶ ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος, ἀνὴρ τῆς νέας γενεᾶς, ὁ Κ. Π. Δελιγιάννης.

Τὸ σπουδαιότερον ὅμως συμβὰν δὲν εἶναι ἡ λῆξις τῶν Βουλῶν, ἡ μεταβολὴ τοῦ ὑπουργείου. Εἶναι ἡ ἐκτὸς τοῦ κράτους προσεχὴς ἀποδημία τοῦ Σ. ἡμῶν βασιλέως, ἡ ἀντιβασιλεία τῆς σεπτῆς αὐτοῦ συζύγου. Ἐπί τινας μῆνας οἱ οἴακες τοῦ βασιλείου θέλουν κρατεῖσθαι ἀπὸ τὰς τρυφερὰς ἀλλὰ νευρώδεις χεῖρας τῆς βασιλίσσης, καὶ ἡ πεποίθησις ἡμῶν εἶναι ὅτι τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας θέλει κυβερνηθῇ ἀκινδύνως καὶ προσεκτικῶς, διότι ἡ βασίλισσά μας διακρίνεται μεταξὺ τῶν Ἀνασσῶν διὰ τὴν περίνοιαν καὶ τὴν φρόνησίν της. Εἰς δὲ τὸ ἔθνος εἶναι ἐπίσης ἀσπαστὸν καὶ σεβαστὸν τὸ πρόσωπον τῆς βασιλίσσης ὡς τὸ τοῦ Ἄνακτος. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὁ τοσαύτας λαβὼν περιπετείας δὲν εὐτύχησε ποτὲ, οὔτε τὸ πάλαι οὔτε μετὰ ταῦτα νὰ κυβερνηθῇ ὑπὸ βασιλίσσης, καὶ τοι δὲ λυπούμενος διὰ τὴν πρόσκαιρον τοῦ Ἄνακτός του ἀπουσίαν χαίρει καὶ ἀγαλλιᾶται ὅτι ὑπὸ χειρὸς βασιλίσσης, μέλλει νὰ κυβερνηθῇ.

Ἡ τελετὴ τῆς ὁρκωμοσίας ἐγένετο τὴν 28 τοῦ λήξαντος, λαμπροτάτη καὶ βασιλικὴ τῳόντι. Τοσαύτη δ' ἦτο συρροὴ κυριῶν, καταλαβουσῶν τὰς ἕδρας ὅλας τοῦ βουλευτηρίου καὶ τὰ θεωρεῖα, ὥστε κηρυττομένης τῆς Ἀντιβασιλείας τῆς Βασιλίσσης, δικαίως ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι πρὸς στιγμὴν εἴχομεν, Βουλὴν καὶ Γερουσίαν ἐκ γυναικῶν! Δὲν ἠξεύρω ἂν τοῦτο δὲν ἤθελεν εἶσθαι λυσιτελέστερον τῇ Ἑλλάδι; Ἤδη δὲ, ὅτε τὸ πλεῖστον καὶ τὸ ἐκλεκτότερον μέρος τοῦ ὡραίου φύλλου τῆς πρωτευούσης μας ἦν ἐν τῷ αὐτῷ λυπούμεθα ἀναγκαζόμενοι νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐν μέσῳ διακοσίων κυριῶν εὐπαρύφων, δύο ἢ τρεῖς μόνον διεκρίνοντο ἐπὶ καλλονῇ . . . . . ὦ πόλις τῆς πάλαι ποτε ὡραιότητος! Ὅπως καὶ ἂν ἦναι ἡ συνέλευσις αὕτη, μ' ἐνθυμίζει τὴν συνέλευσιν τῶν θεῶν εἰς τοὺς γάμους τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ Νηρέως, καὶ ἐὰν ἤμην ἐγὼ ἡ θεὰ Ἔρις, εὐχαρίστως ἤθελα ῥῖψει ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸ χρυσοῦν μῆλον μὲ τὴν ἐπιγραφήν του: *ἡ καλὴ λαβέτω*. Ἤθελε δὲ εὑρεθῇ βοσκός τις Πάρις ἵνα δικάσῃ τὴν Ἥραν, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἀφροδίτην.

Κατόπιν τῶν μεγάλων καὶ σπουδαίων τούτων ἑλληνικῶν συμβάντων, τὰ ἐν Εὐρώπῃ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οὐδὲν, ἂν καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν παράφρων τις ἐκτύπησε τὴν βασίλισσαν διὰ ῥάβδου κατὰ κεφαλῆς, ἂν καὶ ὁ ἔνδοξος ἀνὴρ τοῦ αἰῶνός μας Ῥοβέρτος Πὴλ ἀπέθανε πεσὼν ἐκ τοῦ ἵππου του, ἂν καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὀνόματι μὲν σώζεται δημοκρατία, πράγματι δὲ κατήντησε τῶν δεσποτικῶν κυβερνήσεων ἡ δεσποτικωτάτη, καὶ ἀπόδειξις ὁ νέος περὶ τύπου νόμος, ὁ δεσμεύων συγγραφεῖς, τυπογράφους, βιβλιοπώλας καὶ ἀναγνώστας! Δημοκρατία ἐλευθεροκτόνος!

Παρατρέχομεν τὰ ἄλλα τῆς Εὐρώπης συμβάντα, ὡς τὸν τοκετὸν τῆς βασιλίσσης τῆς Ἱσπανίας, καὶ τὸν μετά τινας στιγμὰς θανατον τοῦ βρέφους, τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ῥωσσικοῦ στόλου εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Δανίας, τὰς νίκας ταύτης κατὰ τοῦ Σλεσβίγγου.

Ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, πάντοτε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἂς ῥίψωμεν ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς κοινωνίας της.

Παρετηρήσαμεν μεγάλην πρόοδον γενομένην ἐν οὐτῇ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνός. Τὰ *Ἔργα καὶ αἱ Ἡμέραι* τοῦ Ἰουνίου κατέστησαν αὐτὴν τὸν Ἰούλιον ἠθικωτέραν... καὶ οὔτε μία πλέον ἀπιστία... ὑπαλλήλου, οὔτε ἓν σκάνδαλον· πολιτικὸν . . . ὁμοιάζει αὐτόχρημα κοινωνίαν ἀγγέλων, ὧν ἄσπιλος, ἀμόλυντος καὶ ἀναμάρτητος διέρχεται ὁ βίος.

Εἴχομεν εἰπεῖ προλαβόντως, ὅτι ἡ πόλις τοῦ Θησέως οὐδενὸς ἐστερήθη ἐφέτος ἀγλαίσματός της, οὐδεμία περιστερὰ ἀπέπτη ἐκ τῆς φωλεᾶς της, οὐδεμία καλλονὴ ἐκρύβη εἰς ἀπωκισμένας ἐξοχὰς καὶ εἰς μονήρεις παραλίας, οὐδεμία καρδία νεανίου παθαινομένη θέλει ψάλλει τοὺς ὡραίους τούτους στίχους, τοὺς ὁποίους δημοσιεύομεν ὅπως τονισθῶσιν, ἀγνοοῦντες τὸν ποιητήν των, ἢ (ὡς ὑποθέτομεν) ἀνήκοντας εἰς τὴν μόνην σύγχρονον Ἑλληνίδα ποιήτριάν μας.

Εἰς παραλίας
Ἐρημωμένας
Τὰς κοινωνίας
Θὰ λησμονήσω
Ἀπελπισμένος
Τοὺς θρήνους μόνος
Τῆς ἀλκυῶνος
Θ' ἀκρασθῶ.

Ἀβατα ὄρη,
Μαύρας ἐρήμους
Ἄπονη κόρη
Θέλω ζητήσει,
Κ' ἐπὶ φλεγούσης
Καθὼς οἱ ἄμμου
Τὰ δάκρυά μου
Θέλουν χυθῆ.

—

Λύρας πενθούσης
Τὰς χορδὰς κρούω,
Θρηνώδους μούσης
Φθόγγους ἀκούω·
Μὲ φρίκην βλέπω
Τὸν κόσμον τοῦτον,
Ὡς μόνον πλοῦτον
Τάφον ποθῶ.

Φύλλον κομμένον
Πικρᾶς ἰτέας
Παραδαρμένον
Ἀπὸ βορέας
Νὰ μὲ θρηνήσῃ
Φιλὴ καρδία
Δὲν θέλει μία
Κἂν εὑρεθῇ . . . .

Ἀλλ' ἦλθεν ὁ φλογερὸς Ἰούλιος, καὶ πολλὰς ἀπεδίωξε περιστερὰς καὶ ἀλκυόνας πρὸς τὸν Βόσπορον, τὴν Ἐπτάνησον, τὴν Αἴγιναν, τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ κατερχόμεναι ἤδη αἱ μέλισσαι τοῦ Ὑμηττοῦ δὲν εὑρίσκουσι πλέον νὰ ῥοφῶσι τὸ μοῦρον τοῦ μέλιτός των, οὐδὲ αἱ αὖραι τοῦ οὐρανοῦ νὰ παίζωσι μὲ τρυφεροὺς πλοκάμους καὶ γυμνοὺς νὰ φιλῶσι βραχίονας.

Δι' αὐτὸ ἄγωνος ἤδη καὶ στεῖρα ἡ Μοῦσα τῶν ἔργων καὶ ἡμερῶν, μὴ εὑρίσκουσα ἐν μέσῳ καύσωνος τοσούτου καὶ τοσαύτης ἐρημίας, φίλον καὶ ποιητικόν τι ἀντικείμενον. Ὅπου καὶ ἂν ῥίψῃ τὰ βλέμματά της, δὲν βλέπει εἰμὴ παιζὰ καὶ χαμεπετῆ, ὑπὸ τὰ ὁποῖα, ὡς εἰς βορβορώδη ὕδατα, βατραχίζει ἡ πολιτικὴ, καὶ τὰ ὁποῖα, ὡς τὰς φενάκας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐπιπάσει ὁ κονιορτός.

Ἰδοὺ ὁποία, κατὰ τὸν Ἰούλιον, ἡ κατάστασις τῆς κοινωνίας μας. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸν προσεχῆ μῆνα ἔσεται βελτίων.

Ἐν τούτοις ἂς ἐξέλθωμεν τοῦ στενοῦ καὶ πνιγεροῦ ὁρίζοντος τῶν Ἀθηνῶν, ἂς ἀφήσωμεν ἥσυχον τὸ ὡραῖον αὐτῶν φύλλον, τὸ ἀκαταπαύστως ὀργιζόμενον καὶ ἁμαρτάνον καθ' ἡμῶν, διότι ἀληθῆ τῷ προσφέρομεν λατρείαν καὶ πρὸς ἄλλους ὁρίζοντας καὶ ἄλλας χώρας ἂς τραπῶμεν. Ἐπειδὴ οἱ πάντες ἤδη μετοικίζουσιν, ἀνάγκη καὶ ἡ φαντασία ἡμῶν ν' ἀποδημήσῃ.

Ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος παρὰ τὴν πρωτεύουσαν ἔχει καὶ ἄλλα μέρη πολλοῦ λόγου ἄξια, τὰς Πάτρας, τὴν Σύρον, τὰς θελκτικὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, τὰ δροσερὰ ὄρη τῆς Πελοποννήσου, τὴν ἀνθηρὰν Ἑπτάνησον, εἰς δὲ τὴν Ἀνατολὴν μᾶς καλοῦσιν ἡ Ἰωνία, ὁ Βόσπορος, ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη.

Εἰς τὸν εὐτυχήσαντα νὰ περιέλθῃ τὰ μέρη ταῦτα, ὁποία πλουσία ὕλη περιγραφῶν καὶ εἰκόνων! Παντοῦ θέλετε ἰδεῖ οἱονεὶ νέον τινὰ κόσμον καὶ νέα πράγματα καὶ ἤθη, παντοῦ θέλετε ἀπαντήσει νέας τρυφάς.

Ἄνεμος εὐφρόσυνος φέρει τὸ πλοῖόν σας ἐπὶ τὰ λεῖα κύματα τοῦ Αἰγαίου. Κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐνώπιόν σας ἐμφανίζεται, ὡς νύμφη ἀναδυομένη τοῦ λουτρῶνός της ἁλίκτυπος νῆσος, καὶ εἰς πᾶσαν παραλίαν ἡ καρδία σας ἀναπνέει μετ' εὐφροσύνης, διότι εἶσθε μακρὰν τῆς τύρβης τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν δυσαρεσκειῶν τῆς ἀηδοῦς κοινωνίας.

Προσορμίζεσθε εἰς Σύρον. Εἶναι αὕτη βράχος, ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς τὴν μετέβαλεν εἰς ἀκμαίαν πόλιν, καὶ ὅταν πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐξέλθετε εἰς τοὺς εὐπροσωποτέρους τῆς πρωτευούσης μας περιπάτους της, θέλετε ἀπαντήσει ἐκστατικὸς κοινωνίαν μεμορφωμένην, πολυπληθῆ, γυναῖκας καὶ κόρας περικαλλεῖς, κομψότητα καὶ πολυτέλειαν.

Πλέετε τὰ ὑγρὰ κέλευθα καὶ τὰ εὐρέα νότα τῆς θαλάσσης. Αὐτὸς ὁ βαθὺς καὶ εὐρύχωρος κόλπος καὶ ἡ ἐν εἴδει ἀμφιθεάτρου ἐκτεινομένη αὕτη πόλις εἶναι ἡ καλλιγύναιξ Σμύρνη, ἡ ἀναμιγνύουσα θελκτικῶς τ' ἀνατολικὰ ἤθη μετὰ τοῦ εὐρωπαϊσμοῦ καὶ, ὡς ἄλλη Κίρκη, θέλγουσα τὸν ναυσιπόρον καὶ καταμαγεύουσα διὰ τῶν φιλοπαιγμόνων καὶ φιλομαθῶν ἀλλ ἠθικωτάτων γυναικῶν της. Διατρίψατε καιρόν τινα εἰς τὰς εὐμόρφους καὶ καρποφόρους ἐξοχάς της, τὸ Βουρνόβα, τὸν Βουτζᾶν καὶ τὸν Κουκλουτζᾶν, βαρβαρικὰ μὲν ὀνόματα, ἐξελληνισθέντα δὲ ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος τῆς Σμύρνης, ἀλλὰ εἰς τοὺς κόλπους τῶν ὁποίων πολυθέλγητρα ἐγκρύπτονται ὄντα. Ἔπειτα σπεύσετε εἰς τὸν Βόσπορον, τὸν ἐπίγειον τοῦτον παράδεισον, τὴν χώραν ταύτην τῆς ἡδονῆς, καὶ ἐντρυφήσατε ἀκρατήτως εἰς τὴν τῆς φύσεως καλλονὴν, περιεχόμενοι τὸ Κατάστενον, τὴν Εὐρωπαϊκὴν καὶ Ἀσιάτιδα παραλίαν, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰς νήσους της, τρεῖς χάριτας ἐπὶ τῶν ἀνθηρῶν κόλπων αὐτῶν φερούσας χάριτας ἄλλας ἀναριθμήτους μὲ ὀφθαλμοὺς μέλανας καὶ πυριπνόους, μὲ χείλη ῥόδινα καὶ μέλιτος γλυκύτερα, μὲ σῶμα τοῦ γάλακτος λευκότερον καὶ ἁπαλώτερον καὶ μὲ φωνὴν μελωδικὴν, ὡς τῆς ἀηδόνος . . .

Ἰδοὺ ποῖαι αἱ ἐν μέρει παρουσιαζόμεναι πέραν τῶν Ἀθηνῶν εἰκόνες, εἰκόνες θελξίνοες καὶ εὐφρόσυνοι, τὰς ὁποίας ματαίως ἠθέλαμεν ζητήσει εἰς τὸν μικρὸν τοῦτον ὁρίζοντά μας.

Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἐνταῦθα εὐάρεστοί τινες ἐξοχαί, ὡς ἡ σύνδενδρος Κηφησσία, ἡ ὑψυτενὴς Πεν-

τέλη, ἡ εὐρύχωρος χλόη τῶν Πατησίων. Εἰς μίαν δὲ τῶν πτυχῶν τοῦ Ὑμηττοῦ, ὡς εἰς ποδιὰν παρθένου ἀνθέων ἀνάμαστον, ἐγκρύπτεται ἡ Μονὴ τῆς *Καισαριανῆς* ἢ *Σεριανῆς*, διότι κατὰ τὸν Κ. Πιττάκην, ὑπῆρχεν αὐτοῦ ἱερὸν τῆς Δήμητρος, ἥτις λατινιστὶ Cérès καλεῖται, κοιλάς στενὴ μέν, ἀλλὰ σύσκιος καὶ ὑπὸ δροσοφόρων περιπνεομένη ἀνέμων. Ὁ φιλόκαλος αὐτῆς ἡγούμενος ἐκτείνει καθεκάστην ὅλα τὰ ἐνοικιαστέα δωμάτιά της καὶ διὰ τὸ τερπνὸν καὶ ὑγιεινὸν τῆς θέσεως καὶ τοῦ ὕδατός της, πολλαὶ οἰκογένειαι καθ' ἕκαστον ἔτος τοὺς θερινοὺς μῆνας διάγουσιν ἐν αὐτῇ, ὡς εἰς φωλεάν τινα ἀνθηρὰν ἐνδιαιτώμεναι. Εἶδα κ' ἐγὼ τὴν φωλεὰν ταύτην καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐλαιῶν καὶ ἐγειρῶν της ἀνέπνευσα πρὸς στιγμὴν τὰς δροσερὰς καὶ βαλσαμώδεις αὔρας τῆς ὑπωρείας.

Ἡ τρυφερὰ καὶ αἰθερία Μοῦσα τῶν *Ἔργων καὶ Ἡμερῶν* εἶχεν ἀνάγκην ν' ἀναζωογονηθῇ καὶ νὰ κρατυνθῇ εἰς τὰς δρόσους τῶν ὀρέων καὶ τῶν κοιλάδων, διὰ ν' ἀρυσθῇ ἐπιπνοίας νεαρὰς καὶ νὰ προσομιλήσῃ τῇ εὐαισθήτῳ ἀναγνωστρίᾳ. **ΓΟΡΓΙΑΣ.**

Ὁ κόμης Δεφλαμαράνς, διαπρέψας ἐνδόξως εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, ἀπέθετο τὰ παράσημα τοῦ ἐξιώματός του καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, ὅπου, διὰ τῆς οἰκονομίας, ἔζη ἐν ἀξιοπρεπείᾳ τινί, ἀξίᾳ τῆς ἐπισημότητος τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε δίκην τινὰ καὶ ὁ ἀντίδικός του καταδικασθεὶς ὑφ' ὅλων τῶν κατωτέρων δικαστηρίων κατ' αὐτῆν, ἔκαμεν ἔφεσιν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους. Ἀνεχώρησε λοιπὸν ἔφιππος καὶ ἐπορεύετο εἰς τὴν πρωτεύουσαν βραδέως καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἀναπαυόμενος. Διαβαίνων δὲ διὰ τοῦ δάσους Φονταινεβλὼ, εἶδε πολλοὺς ἐφίππους, διὰ πλαγίας τινὸς ὁδοῦ διϊππεύοντας ἅπαντας, καὶ διευθυνομένους πιθανῶς ὅπου καὶ αὐτὸς διευθύνετο. Περιεργείᾳ κινούμενος, ἐξετράπη τῆς ὁδοῦ του, καὶ ἠκολούθησε τοὺς ἐφίππους. Προχωρήσας ἐπί τι διάστημα καὶ φθάσας εἰς μέγαν τινὰ κύκλον, τὸ φρούριον τοῦ Βίχου ὀνομαζόμενον, εἶδε πολλοὺς ἀνθρώπους κακοενδεδυμένους, οἵτινες, καταβάντες ἀπὸ τῶν ἵππων, ἔδεσαν αὐτοὺς εἰς τὰ στελέχη τῶν δένδρων. Ὁ κόμης, ἐκλαβὼν αὐτοὺς ὡς λῃστὰς, καὶ βλέπων, ὅτι διὰ τῆς ἀτραποῦ, δι' ἧς καὶ μόνης ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ, ἤρχοντο πλεῖστοι ἄλλοι τοιοῦτοι, ἀπεφάσισε νὰ προσποιηθῇ ὅτι καὶ αὐτὸς ἀνῆκεν εἰς τὴν λῃστρικὴν ἐκείνην συμμορίαν, ὡς ἐνόμιζεν. Κατέβη λοιπὸν καὶ αὐτὸς, ὡς ἐκεῖνοι, ἀπὸ τοῦ ἵππου του καὶ ἔδεσεν αὐτὸν εἰς δένδρον· ἀλλὰ, βλέπων, ὅτι ἀδιακόπως ἤρχοντο καὶ ἀπετέλεσαν ἐπὶ τέλους μεγάλην καὶ φοβερὰν ὁμάδα, ἠσθάνθη ἐκλείπουσαν τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ γενναιότητα. Ὅταν μάλιστα εἶδε πάντας νὰ στρέψωσι πρὸς αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ ψιθυρίζωσι πρὸς ἀλλήλους, χωρὶς ὅμως νὰ παύωσι νὰ ἔχωσι ἐπ' αὐτοῦ προσηλωμένα τὰ βλέμματα, ὁ φόβος του ηὔξησε καθ' ὑπερβολήν. Τέλος πάντων εἷς ἐξ ἐκείνων ἔρχεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἐρωτᾷ, ὡς ἀπορῶν, διὰ τί ἐπῆγεν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους. Ὁ κόμης, ἐμμένων εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἀποκρίνεται ἀδιατρέπτως καὶ σταθερῶς «διὰ τὴν αὐτὴν, κύριε, αἰτίαν, δι' ἣν ἤλθομεν ὅλοι μας.» Ὁ ἀπεσταλμένος τότε ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἐντολεῖς του, οἵτινες εὐθὺς ἤρχισαν καὶ πάλιν νὰ ψιθυρίζωσι πολὺ σπουδαιότερον, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἢ πρότερον. Μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται καὶ πάλιν πρὸς τὸν κόμητα, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐὰν συγκατένευε νὰ ἀναχωρήσῃ τοῦ ἔδιδαν διακόσια Λουδοβίκια (χρυσᾶ). Ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην πρότασιν, ἤρχισε νὰ ἐννοῇ πόσον ἀστεῖον ἦτο τὸ συμβεβηκός του. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἀπερισκέπτως χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ διὰ τί τῷ ἐγένετο ἡ προσφορὰ ἐκείνη, ὅτι τὸ ποσὸν ἐκεῖνο ἦτο μικρὸν, καὶ δὲν συγκατένευε. Τότε ἐκεῖνοι κατεθορυβήθησαν, συνεσκέφθησαν, διαπραγματεύονται μετὰ τοῦ κόμητος καὶ τῷ προσφέρουσιν ἐν τέλει πεντακόσια (λουδοβίκια).

Ἅπαντα ταῦτα ἦσαν μυστήριον δι' αὐτὸν, οὐχ ἧττον ὅμως ἔλαβε τὰ προσφερθέντα χρήματα, ἀνέβη εἰς τὸν ἵππον του, παραπεμφθεὶς ἀπὸ τοὺς κυρίους ἐκείνους μὲ τὰς εὐγενεστέρας φιλοφρονήσεις καὶ τὰ πλέον ὑποχρεωτικὰ χαριτογλωττήματα, καὶ ἀναχωρεῖ διὰ τὴν τοσαύτην χαρὰν των ἐκπεπληγμένος, ἐνῷ μεγίστην αὐτὸς θὰ ἐλάμβανε, ἐὰν τὸ ἐσυγχώρουν νὰ ἀπέλθῃ καὶ ἄνευ χρημάτων. Φθάσας εἰς τὴν παρακειμένην κώμην, ἔμαθεν, τίνες ἦσαν οἱ, κατ' αὐτὸν, λῃσταὶ ἐκεῖνοι, καὶ διὰ τί ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν οὕτω· ἔμαθε δηλ. ὅτι καθ' ἣν ἐκεῖνος στιγμὴν ἔφθασεν εἰς τὸ δάσος, ἤθελεν ἐκποιηθῇ μέγα μέρος τοῦ δάσους ἐκείνου. Τότε εὐκόλως ἐσυμπέρανεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ ἀγοροσταὶ, ἡνωμένοι εἰς ἑταιρείαν, καὶ, ἐκλαβόντες αὐτὸν ὡς ὑπερθεματιστὴν, τὸν ἔπεισαν διὰ χρημάτων νὰ μὴ πλειοδοτήσῃ κατὰ τὴν δημοπρασίαν, καὶ ἐδείκνυον τοιαύτην χαρὰν, ὡς κατορθώσαντες διὰ τόσον μικρᾶς ποσότητος νὰ ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἐπικερδῆ ἐκείνην ἀγοράν.

Π. Κ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ τρίτον ἔτος τῆς Εὐτέρπης ἤγγικεν εἰς τὸ τέλος του.

Ὅσοι τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ἀνανεώσαντες προπληρώσωσι τὴν συνδρομήν των διὰ τὸ τέταρτον ἔτος θέλουσι λάβει ΔΩΡΕΑΝ ὁλόκληρον τὸ ὡραῖον μυθιστόρημα ὁ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο θέλομεν ἀποστέλλει εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν Κ. Κ. συνδρομητῶν ἀφοῦ λάβωμεν τὰ χρήματα τῆς συνδρομῆς του, καὶ τοῦτο ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐκδόσεώς του θέλει ἀναγγελθῇ. Ὅταν συνδρομητὴς προπληρώσας δὲν λάβῃ τὸ μυθιστόρημα ὁ Δημοδιδάσκαλος, ἂς εἶναι βέβαιος ὅτι δὲν ἐλάβομεν τὰ χρήματα τῆς συνδρομῆς του. Παρακαλοῦνται οἱ Κ. Κ. ἐπιστάται τῶν ταχυδρομείων, καὶ οἱ εἰδικοὶ ἀνταποκριταί μας νὰ μᾶς εἰδοποιήσωσιν ἐγκαίρως τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν διὰ νὰ μὴ συμβῇ ἀργοπορία εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν φυλλαδίων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΤΕΡΠΗΣ.